

7
¶ **D**ivi Bernardi doctoris clarissimi et abbatis
Clareualensis Ad sororē suā Modus beneviuē
di: in quo continetur oīm virtutū summa ad chri
stianam religionē necessaria. Prologus.

Arissima michi in christo soror Diu ē
q̄ rogasti: vt verba sc̄tē amonitiōis scri
berē tibi. Sed cū scriptū sit Supbia ē
quēq̄ velle docere meliorē se: indignus
me ad hoc opus cōspexi: et iō q̄ rogasti aliq̄n face
re distuli: Sed q̄ iterū iterūq̄ rogasti rursus ad
memoriā reduxi sententiā dñi dicentis. Quicūq̄
angariauerit te mille passus: vade cū eo duo mi
lia. oīq̄ petēti: te tribue vndiq̄ coactus: tandem
caritate cōpulsus tuisq̄ orōnib⁹ adiutus sub mē
sa patrū micās collegi. Et si nō vt debui: tū vt po
tui. quas in hoc libro tue sanctitati represento.

Hūc ḡ carissima soror hunc librū accipe: et cū aīe
oculos tuos quasi speculū p̄pone: eūq̄ oī horave
lut speculū contēplare. P̄recepta nāq̄ dei specu
la sunt in quib⁹ semp aīe inspiciūt: et in quib⁹ co
gnoscūt maculas: si qua sūt feditatis: q̄ nō mū
dus a delicto. et in quibus emēdant vicia cogita
tionū suarū: et relucens vultus quasi ex red dita
imagine cōponunt. q̄ dū p̄ceptis dñicis toto aīo
intēdūt in eis p̄culdubio qd̄ in se celesti sponso
placeat/ vel quid displiceat cognoscūt. Hūc igit̄
librū soror venerabil̄ libenter p̄lege: iterū iterūq̄
relege et in eo cognosces qualif̄ deū. p̄ximūq̄ di
ligas. quō cūcta terrena et transitoria despicias/
quē admodum eterna ac celestia concupiscas. q̄
liter pro christo aduersa huius mundi patienter

sustineas: et prospera ac blandimenta contenas
 que ad modum in iherimitatibus tuis deo gratias red-
 das vel agas: et in sanitate non superbias: quod
 in prosperitate non eleueris: nec in aduersitate
 frangaris. Soror michi in christo dilecta: librum
 istum tua prudentia studiose percurrat: et pec-
 cata mea assidue lugeat. Et qui non sum dignus
 impetrare indulgentiam: saltim tuis orationibus
 possum consequi peccatorum meorum veniam. Omni-
 potens deus te custodiat: et ab omni malo defendat:
 et cum omnibus tecum deo pariter seruientibus ad vi-
 tam perducatur eternam venerabilis soror. Amen.

Explicit Prologus.

Incipit Sermo primus: de fide.

Dominius dicit in euangelio. Omnia possi-
 bilia sunt credenti. Nemo potest venire ad
 eternam beatitudinem nisi per fidem. Ille vero est bea-
 tus qui recte credit: et recte credendo bene vivit
 et bene viuendo fidem rectam custodit. Unde beatus
 Isidorus. Sine fide nemo potest placere deo. Fi-
 des nequaquam vi extorquetur: sed exemplis atque ra-
 tione suadetur. Quibus sunt violenter exiguntur
 seuerare in ea nequaquam possunt. Exemplo nouellis
 arbitris: cuius si quis cacumen violenter represserit
 denuo dum laxatur: in id quod prius fuerat con-
 festim reuertitur. Fides sine operibus mortua est. Et
 frustra ibidem sola fide blanditur: qui bonis operi-
 bus non ornatur. Qui crucem portat debet mundo
 mori. Nam crucem ferre semetipsum est mortificare.
 Crucem ferre et non mori simulatores hypocritarum est.
 Qui non dubitauerit in corde suo: sed crediderit:
 quodcumque petierit fiet sibi. Qui credit in filium

dei habet vitā eternā. Qui aut nō credit nō videbit vitā: sed ira dei manet sup illū. Iacobus. Sicut corpus sine aīa mortuū est: ira fides sine opibus mortua est. Soror carissima magna ē fides sed nichil valet sine caritate. legitur soror venerabilis serua in te rectā fidem: tene sincerā fidē: custodi intemeratā fidem. Maneat in te recta fides. Sit in te icorrupte cōfessionis fides. Nichil temere de Christo loquaris: nichil de deo prauū vel impiū sentias. Nichil pertuerse sentiēdo: nec dilectionē ei⁹ offendas. Esto in fide iusta. Habeto in fide recta conuersationē sanctā: deū quē in uocas fide: non deneges opere. Malū mixtū bonis: cōtaminat plurima. Anū malū multa bona perdit. Nō delinquas in opere: que perfecta es in fide. Male viuendo nō polluas fidē. Integritatē fidei prauis morib⁹ nō corrupas. Nō admisceas vitiiū virtutib⁹. Nō ad iūgas malū bōis. Soror amabilis deus te incolumē custodiat Amen

Domin⁹ dicit in euāgelio. **C**De spe. ser. ij. Nolite despare: s; habete fidē dei in vobis. Spes que videt non ē spes. Nā q videt qs: quid spat? Si aut q nō videm⁹ spamus: p paciētā expectam⁹. Eñ salomō ait. Expectatio iustoz leticia: spes aut ipioz plbit. Ergo soror carissima: r tu expecta dñz r custodi viā ei⁹: r exaltabit te vt hēditate capias regnū dei. Expecta dñm carissimam r recede a malo: r exaltabit te ī die visitatōis. .i. in die mortis tue: siue in die iudiciū. Qui male agere nō cessant: in vanū mīaz dei expectāt: quā recte expectarēt: si a malo recederēt. Eñ beatus ysidorus. Timere debemus: ne per spē quā no-

bis deus p̄mittit nobis perseverāter peccemus
Hec rursus qz iuste peccata distringit de dei mi-
sericordia desperemus: sed q̄ est melius vtrunqz
periculū fugiam⁹ vt a malo declinemus ⁊ de pie-
tate dei veniā sperem⁹. Dis quippe iust⁹ sperfor-
midine nitit⁹: qz nūc illū spes ad gaudiū erigit/
nūc ad formidīnē terror gehēne reducit. Qui ei
de peccati veniā desperat: plus se de desperatōe
q̄ de peccato dānat. Igit⁹ soror dilecta: spes tua
sit in iesu x̄po sp̄so tuo firma qz sperātes in dño
misericordia circūdabit. Spera firmiter in dño
et fac bonitatē: inhabita terrā et in celesti regno
pascere in diuitiis eius. Soror venerabilis des-
pone iniusticiā ⁊ spera in dei miā: aufer a te ini-
quitatē: ⁊ spera in salutem. Emenda teipsam: ⁊
spera in dei clementiam. Expelle a te prauitatez
et spera indulgentiā: corrige vitā tuā: ⁊ spera vi-
tam eternā. Ad quaz te perducere dignetur ille
qui te elegit ante secula. Amen.

De Gratia dei.

Sermo. lii.

Qaulus apostolus dicit. Abi abundauit peccatū
superabundauit ⁊ grā: vt sicut regna-
uit peccatū in morte: ita ⁊ grā regnet per indul-
gentiā in vitā eternā. Stipēdia enī peccati mors
gratia autē dei vita eterna. Unicusqz autē vestrum
data est grā scdm mensurā donationis x̄pi. Sor-
ror carissima: sicut bt̄us ait ysidorus. Profect⁹
hōm̄is donū delest. Ergo si dono dei p̄ficimus:
necesse est vt de bonis opibus nō nosmet ip̄os: s; deū
laudemus. Nec a se potest quisquā corrigi
nisi a deo. Homo nichil boni habet propriū cui⁹

517
3
via nō est eius testāte ppheta qui ait. Scio dñe
quia non ē hominis via eius nec viri est vt ambu
let ⁊ dirigat gressus suos. Cumq; aliquid donuz
percipit nō plūs querat q̄ cum accepit ne dū al
terius inēbit officīū subripere temptat id qd me
ruit perdat. Cōturbat enī ordinē corporis totū
qui nō suo contēptus officio: surripit alienū. In
diuisione donoz diuersi diuersa dei dona perci
piunt. Nec vni homini cōcedūtur omnia dona: s;̄
vt sit p̄e humilitatis studio: vt alter habeat vt
ammiretur ī altero. Itaq; quod in ezechiele Alia
liū ale altere ad alterā percipiūtur: virtutes de
finētur sanctorū mutuo sese affectu prouocantū
alternoq; sese exēplo erudientū. Donestā virgo
nolō etiā te lateat q̄ sine gratia dei perueniente
cōmitante ⁊ cooperāte nichil boni possumus fa
cere. Gratia dei nos peruenit nec bonū velimus
cōcomitari nos vt bonū incipiamus cooperari
nobiscū nec bonū perficiam⁹. Ergo a deo datur
nobis bonum velle incipere ⁊ perficere: igitur a
deo dantur nobis virtutes. Vitia vero ⁊ peccata
oriuntur ex nobis. Charitas pudicitia et hone
stas a deo dant nobis. Superbia vero: auaritia
cupiditas: sunt ex nobis. Sine deo nichil boni
possum⁹ facere: per grām dei multa bona possu
mus operari. Sine grā dei ad bene operādum
tardi: pigri: ⁊ tepidi existimus. Sed per gratiā
dei in bonis operibus grati: ⁊ solliciti: et deuoti
sumus. Sine deo ad peccandū statim parati su
mus: sed per gratiam dei a peccato liberamur.
Sine deo terrena ⁊ transitoria plusq; oportet di

hizimus. Sed per gratiã dei cuncta que i hoc mũ
do sunt despiciamus: ⁊ celestia desideramus pro
pter peccatum primi hoĩs de paradiso electi su
mus: sed per gratiã dei ad paradĩsũ nos pueire
credimus: per peccatũ primi hoĩs in infernũ de
scendimus: sed per gratiã dei nos cõfidim⁹ ascẽ
dere in celũ. Illam ⁊ quod potentes sumus qđ di
uites quid sapientes existimus nõ nisi per grãz
dei sumus. Interea uolote scire reuerẽdĩssima so
ror: qđ oĩa bona que in hoc seculo habem⁹: p gra
tiã dei habemus. Omĩa enĩ mala euentũt nobis
propter peccata nostra. de⁹ per suã sanctã mise
ricordiam ⁊ gratiã dat nobis dona. Sed ppter
peccata nostra accidũt nobis mala: per gratiam
dei tribuũtur nobis prospera. Sed ppter iniqui
tates nostras aduentũt nobis aduersa: per gratiã
dei dantur nobis necessaria: ⁊ ppter uicia nostra
accidunt nobis contraria. Igit o sponsa christi
necesse est: nobis ut semp ad memoriã reducam⁹
cũ gratiarũ actiõẽ: benemerita det: unde ecclesia
in canticis de christo sponso suo loquatur dicẽs.
Memores uerũ tuarũ super uinũ recti diligũt
te. Ac si diceret. Memores gratie tue ⁊ mie tue
atq; beneficiorũ tuorũ diligunt te. Hoc est illi te di
ligũt qui recti sunt corde. Illi recti corde sunt qđ
de iniusticia aut de sanctitate nichil suis meriti at
tribuunt. Sed oĩa tue gratie tuo dono ascribũt.
Memores gratie tue qui saluati sunt diligũt te
Honestã uirgo semper memor esto. q: quicquid
boni in te est per gratiam dei est. Audi Paulũ
apostolũ de se dicentẽ. Gratia dei sũt quod sũt

Sic et tu carissima gratia dei es quicquid es. Nam
 et qui seculum contempsisti: et quod domum patris
 tui reliquisti: et quod ancilla dei esse voluisti: et quod in
 monasterio seruire deo decreuisti: et quod inter ancil
 las dei uiuere nunc deuidisti: omnia bona hec per gra
 tiam dei peruenerunt tibi. Nam et quod uirgo es: et
 quod prudens et sapiens eris: non per te: sed per gra
 tiam dei es. ¶ Interrogatio. Dic mihi queso fra
 ter mi: quid est quod in sacra scriptura legitur quia
 nemo sanctus: nemo bonus: nemo iustus: nisi so
 lus deus. ¶ Responso. Soror dilecta sicut dicit
 tur: ita est uere solus deus est bonus et sanctus atque
 iustus: quia per se est bonus. Homines uero sunt boni
 non per se: sed per deum: et ideo solus deus est bo
 nus: quia per se est bonus. Homines uero sunt boni: ius
 ti et sancti: non per se: sed per gratiam dei. Quod
 bene in canticis canticorum. Sponsus ecclesie. scilicet
 christus designat dicens. Ego flores campi et liliu
 eternaliu quia odore uirtutis mee per uniuersu mun
 du diffundo. Ego inquit sum flores campi et liliu con
 ualium. i. ego sum scitias/bonitas/ et iusticia eorum
 cum humilitate in me perfidunt: quia nullus eorum poterit esse
 sanctus nec bonus sine me. Sicut dixi in euangelio
 quia sine me nichil potestis facere. Ego sum flores cam
 pi et liliu conualium. Sicut enim campus floribus ad
 ornatur et uernat. Ita totus mundus fide christi et no
 ticia decoratur. Ego flores campi et liliu conuali
 um: quia illis hominibus amplius mea gratia do
 no qui non in sua bonitate: nec in suis meritis per
 dunt sed in me. Soror uenerabilis ideo te moneo:
 ut nihil tuis meritis attribuas: nihil de te presumas

*bona in
 ruga, sed
 opia uelut*

In virtute tua nichil ponas in virib⁹ tuis nō con-
fidas. In tua audacia fiducia nō habeas. Omnia
diuino dono. & diuine gratie acribe. In oib⁹ operi-
bus tuis deo gratias age. In oibus operib⁹ tuis
deo gratias refer. In omnibus actionib⁹ tuis deo
gratias redde. In oī cōuersatione tua deo grās
repende. Confidētia tua semp sit in christo qui te
creauit ex nichilo.

De timore dei. Sermo quartus.

Seruo: carissima audi que dico. audi que mo-
neo. ausculta q̄ loquor. Deū time sup omnia
& mandata ei⁹ semp oblerua. qz ecce oculi dñi su-
per timētes eū: & in eis qui sperant sup mīa eius
Et Salomō. Time dñm & recede a malo. Qui ti-
met dñm nichil negligit. Etia quidā sapiēs ait.
Timor dñi gloria & gloriatio & leticia & corda ex-
ultationis. Timor dñi dirabit cor & dabit gaudi-
um & leticiā in longitu dine dierū. Nā qui sine ti-
more est nō poterit iustificari. Timor dñi est sapi-
entia & disciplina. nō sis mēdul⁹ in timore dei. &
ne accesseris ad illū duplici corde. Timentes do-
minū sustinete eius mīa & si defflectatis ab il-
lo ne cadatis. Qui timetis dñm credite in illum
vt in oblectatiōe veniat vobis mīa. Qui timetis
dñm que credite in illū & nō euacuabere merces
vestra. Qui timetis dñm diligite illū & illuabū-
tur corda vestra. Qui timent dñm nō erunt incre-
duli verbo eius & qui diligūt illū cōseruabūt vi-
as illius. Qui timent dñm inquirunt que bñpla-
cita sūt illi. & qui diligūt illū replebūtur lege ei⁹
Qui timent dominū pbabunt corda sua & in cō-

5
spectu illius sanctificabit aīas suas. Qui timēt
dñm custodiūt mandata eius: et patientiam ha-
bebūt vsq; ad inspectionē ipsius. Oculi dñi sup
timentes se: et ipse cognoscit omnia opera eorum.
Consumatio timoris dei est sapientia. Timētī do-
minū nō occurrēt mala: sed in reprobatione deus li-
berabit illum a malo. Spūs timentū dei requi-
retur: et in respectōe illius benedicef. Timor do-
mini est sicut paradysus benedictio et oīs gloria
operiet illū. Beatus vir cui donatū ē timor dñi
habere. Timor dñi est initium dilectionis eius.
Soro: dilecta nulla res nos sic ab omī peccato
custodit timentes: sicut timor inferni: et amor
dei. Deū timere est nulla mala facere: et nulla bo-
na que faciēda sunt preterire. Timor domini est
fons sapientie. Timentī dñm bene erit in extre-
mis: et in die mortis sue benedicetur. Soro: ve-
nerabilis bonū est nobis timere deū quia timor
dñi expellit peccatū. Timor dñi semper emēdat.
Timor domini reprimit vitū. Timor dñi cautū
facit hōlem: atq; sollicitum. Ubi vero timor non
est: ibi perditio est aīe. Ubi timor nō est ibi disso-
lutio vite est. Ubi timor non est ibi est abundātia
peccatorū. Igitur honesta virgo timor et spes sp
sunt in corde tuo. Pariter sint in te timor et fidu-
tia. Spes et mer^o parit^r p̄seuerēt in te. Sic spera ī
mīa dei vt timeas eius iusticiā. Sed tamē soro:
michi in christo amabilis volo te s̄te q̄tuor esse
timores: videlz humanū/seruillem/inicialē/et ca-
stum. Mūgnus timor est vt ait Cassiodorus: quā-
do timemus pati pericula carnis: vel p̄dere bo-

na mundi propter quod peccamus. Hic mundus
timor malus est: et in primo gradu cum mundo de-
feritur: quam dominus in euangelio prohibet dicens
Nolite timere eos qui occidunt corpus. et cetera. Secundus
timor est seruilis ut ait beatus Augustinus. Cum
timore gehenne homo recedit a peccato: et omnia
bona que facit non propter dilectionem dei: sed pro-
pter timorem inferni facit. Ille quasi seruus timet:
qui bonum quod facit non timore amittendi bonum quod
non amat: sed timore patiendi malum quod formi-
dat facere. Ille non timet perdere amplexus pul-
cerrimi sponsi: sed timet ne mittatur in penas in-
ferni. De hoc seruilis timore ait Paulus aposto-
lus. Non enim accepistis spiritum seruitutis iterum
in timore: sed accepistis spiritum adoptionis filio-
rum. id est spiritum filialem. Bonus est iste seruilis timor
et utilis licet insufficientis et imperfectus per quem cre-
scit paulatim consuetudo iusticie. Cum incipit homo
credere diem iudicii: incipit timere. Si cepit cre-
dere: cepit et timere. Sed qui adhuc timet non habet
perfectam fiduciam in die iudicii. Non dum est in illo
perfecta caritas: qui adhuc timet. Quia si perfe-
cta in illo esset caritas non timeret. Perfecta cari-
tas faceret in homine perfectam iusticiam et homo non habe-
ret unde timeret: sed haberet unde desideraret:
ut transeat iniquitas et ueniat regnum dei. Quid
est perfecta caritas: nisi perfecta sanctitas. Ille
habet in se perfectam caritatem qui perfecte uiuit.
Qui perfecte uiuit: non habet unde in inferno da-
netur: sed unde in celo coronetur. Qui perfectam ha-
bet in se caritatem non timet in inferno puniri: sed

6

ſperat ī celo cū deo gloriari. Unde dñs in psalmo
Gloriabūtur in te oēs qui diligūt nomē tuū. Er-
go timor nō est in caritate: sed pfecta caritas fo-
ras mittit timorē. Timor pri^o venit in corde ho-
minis: vt prepararet locus caritati. Huic seruli-
timori succedit tertius timor videlz iudicialis: quā-
do hō incipit facere bonū. ppter dilectionez dei: q̄
antea faciebat. ppter timorē inferni. De hoc initiali
timore: ait dauid. ppha in psalmo Initiū sapien-
tie timor dñi. Inicialis timor est. qm̄ hō incipit amare
deū quē ante timebat. Et sic excluditur a corde
seruil timor. Huic iniciali timori succedit quartus
timor. s. cast^o: per quē timem^o ne sponsus. s. chri-
stus tardet ne discedat a nobis: ne eū offendam^o
ne in eum peccem^o & ne eum pdam^o. Timor iste
scz castus de amore descēdit. Timor iste de amo-
re nascitur. De hoc timore legitur in psalmo Ti-
mor dñi sanct^o permanet in seculū seculi. In cor-
de hoīs prius venit timor. Et quare venit: vt lo-
cū caritati prepararet. Cū aut caritas ceperit ha-
bitare in corde hoīs: timor qui et pparauerat lo-
cum mittitur foras. Et qm̄ magis caritas crescit
in corde hoīs: tanto magis timor decrescit. Quā-
to maior est caritas ī corde hoīs: tāto minor ē ibi
timor. Quare qz caritas mittit eū foras. Audi so-
ror dilecta cōgruētē similitudinē. Sepe videm^o p-
setā ītroducī linū qm̄ aliqd sui turpi^o itrat seta: &
post setā itrat linū. Sic timor pri^o itrat ī mēte hoīs
& p^o timorē itrat caritas. id ē itrat timor vt itroducat
caritatē. Sz postq̄ itrat caritas: foras mittit timorē.
Timor iste sc̄tus ē: qz ī mēte hoīs generat sc̄itatē

Timor iste sc̄tus ē: qui itro ducit in mentē hoīm
perfectā charitatē. Perfecta etenī charitas p̄fe
cta est sanctitas. Timor iste castus est: q̄ nō reci
pit adulteriū amorē. s. quia deū sup̄ oīa diligit:
et nichil amorī illius preponit. Etia3 timor iste
dicit̄ filialis: q̄ nō timet deū quasi seruus crude
lem dñm s3 quasi filius patrē dulcissimū. Hic ti
mor ideo dicit̄ filialis: q̄ nō timet quasi seruus
sed quasi filius. Sed quid est q̄ ait dauid p̄ph̄a
Timor dñi sc̄tus permanet in sc̄m seculi. Cum
iohānes dicat: perfecta charitas foras mittit ti
morē. Hoc est q̄ sup̄ius dixim⁹: q̄ ille habet ca
stūet sc̄m timorē: qui deū nō timet p̄pter penas
infernī: vel p̄pter supplicia gehenne: s3 cū reue
rētia ⁊ amore. Et hic timor sc̄ reuerētia del per
manet in sc̄m sc̄i. Ille vero qui deū timet p̄p̄
penas infernī: nō habet in se timorē castū: s3 ser
uile: q̄ non habet p̄fectā charitatē. Si enī deus
perfecte diligeret: perfectā in se iustitiā haberet
et deū non p̄pter penas: s3 cū reuerētia ⁊ timore
timeret. Et ideo timor pene non ē in charitate:
q̄ p̄fecta charitas eū foras mittit. Aliter timet
seruus dñm: atq3 aliter timet fili⁹ patrē. Seru⁹
timet dñm cū desperatōne ⁊ odio: filius timet pa
trē cū reuerētia ⁊ amore. Hūc igit̄ soror reueren
tissima moneo te vt timeas deū: cū amore ⁊ reue
rētia. Nolo enī vt sp̄ taceas sub iugo timoris de
pressa: s3 vt cōsurgas per dilectionē ad dñm pa
trē tuū: qui te creauit quasi filiā. Etia3 te moneo
vt deū caste diligas: ⁊ nichil amorī eius p̄ponas
sed vt pro amore eius oīa que in hoc mūdo sūt

despicias. Iterū admoneo te atq; rogo honestis-
 sima virgo: vt corrigas vitā tuā cū oī studio: Ita
 vt sit sermo tu⁹ pudicus: incessus honest⁹: vult⁹
 huilis: lingua affabilis: mens plena dilectione:
 man⁹ plena operatōe: iuuante dño: sine quo ni-
 chīl hōi poteris facere. Amātissima michi ī xpō
 soror: si me q̄st fratrē audieris: z deū in toto cor-
 de tuo timueris: multa bona nō solū in hac vita
 sed z in futura habebis. Amen.

De caritate. **S**ermo quintus

Introduxit me rex in cellā vinariā: z ordina-
 uit in me caritatē. Cella vinaria ecclesia est:
 in qua est vni⁹ euāgelice predicatōis. In hāc ḡ
 cellā amica spōsī scz sancta aīa introducī: atq;
 in ea caritas ordinat: qz non sunt equaliter oīa
 diligenda sz differēter. Non debemus equaliter
 oīa diligere: sed alia minus z alia magis. Nam
 scire quid facere debeamus: z nescire ordinē fa-
 ciendi: pfecta sciētia nō est. Si nō diligimus ea
 que diligere debemus vel si diligam⁹ ea que dis-
 ligere nō debemus ordinataz caritatē non habe-
 mus. Et si plus diligimus ea que min⁹ diligere
 debemus: vel si minus diligim⁹ ea que plus dili-
 gere debemus: ordinatā caritatē non tenemus.
 Nec ē ḡ ordinata caritas: vt deū an oīa z s̄ oīa di-
 līga⁹. Debe⁹ deū diligere ex toto corde. i. ex to-
 to intellectu: z ex tota aīa: z ex tota volūtate: z ex
 tota mēte: z ex tota memoria: vt omnē intellectū
 et oēs cogitationes n̄as z omnē vitā nostrā ad
 eū dirigamus: a quo omīa bona habemus. Aut
 nulla pars vite n̄re ociosa relinquat: sed quicqd

In animū venerit illuc dirigat: ubi ipse dilectio-
nis currit. Igitur soror carissima dignissimū ē et
valde nobis necessarium ut deū in oībus et sup oīa
diligam⁹ q̄ est summū bonū. Summū ergo bonū
diligere: sūma est beatitudo. Quāto quisq; deū
amplius dilexerit: tanto magis beat⁹ erit. Qui
deū diligit bonus est. Si bon⁹ est: q̄ beat⁹. Unde
salomō in canticis canticorū. Fortis est ut mors
dilectio. Bene dei dilectio fortis ē ut mors dicit̄
q; sicut mors violens separat animā a corpore:
ita dilectio dei violens sepat hoīem a mūdano et
carnali amore. Vere dei dilectio fortis ē ut mors
q; dū per dilectionē dei a vicijis mortificamur qd
mors agit in sensib⁹ corpis: hoc agit dilectio dei
in seculi cupiditatib⁹. Deus diligend⁹ est pp̄ se
metipm: q; est sūme bonus: et q̄ nos creauit ex ni-
chilo. Caritas est dilectio qua diligit de⁹ pp̄ se
et proxim⁹ pp̄ter deū. In primo loco diligit de⁹:
sicut iam dictū est in oīb⁹ et sup oīa. In secūdo ve-
ro diligit proxim⁹ in deo hoc est in bono. Caritas
habet duo mandata: vnū pertinēs ad dilectionē
dei: qd est maximū mandatū. Alterū vero perti-
nēs ad dilectionē proxim⁹: qd est sile hūc. Sicut
enī scriptū est. Diliges dñm deū tuū et proximū tu-
um sicut teipm. Ac si diceret. Ad hoc debes pri-
mū tuū diligerē ad id qd diligit teipm. s. ut bon⁹
sit. et ut ad vitā eternā peruenire possit. De hac di-
lectōe dei et proxim⁹: in canticis canticorū sponsus
scz xp̄s loquitur sponse. s. ecclie aīe sancte dicens.
q̄ pulcre sunt māme tue soror mea sponsa et odor
unguentorū tuorū sup oīa aromata. Quid p̄ mā-

mas cōuenienti? In hoc loco: q̄ ipsa dilectio dei
primū de qua sup̄ dixim? intelligit per q̄s mā
mas mens sancta oēs sensus suos per suā dilecti
onē nutrit cū deo suo caritati cōiunctiōe cōgluti
natur: r̄ primis suis quicq̄d hōi potest largitur
Et odor vnguentoy tuoy sup̄ oīa aromata p̄der
vnguenta quippe h̄as virtutes que ex caritate
nascūtur intelligim?. Debemus primos nostros
in bono diligere: qz q̄ in malo diligit primū non
diligit primū: s; odio habet. Qui non diligit fra
trem suū que videt: deū que nō videt quō potest
diligere? Nequa q̄. Igitur diligamus nos ad in
uicē: qz caritas ex deo est. Et qui diligit fratrem
suū ex deo nat⁹ est r̄ videt deū. Qui diligit fratrem
suū que videt oculis corporis: videt oculis men
tis in se manentem deum. s. caritatem. Qz deus
caritas est. Et qui non diligit fratrem suū que
videt oculis corporis: non videt oculis mentis in
se manentem deum/ scilicet caritatem. quia si in
eo esset caritas: deus esset in eo: qz deus caritas
est. Debemus etiam diligere prop̄ quos nostros
si boni sunt: r̄ si deo seruiunt. Plus debemus di
ligere extraneos: qui nobis sunt cōiuncti vinclo
caritatis christi: q̄ pp̄inqs qui deus non diligit
nec deo seruiunt. Quare? Qz sancior est copula
cordis q̄ corporum. Omnes fideles homines de
bemus diligere: sed cum omnibus prodesse non
possumus. Illis maxime consulendū est q̄ p̄ lo
corū r̄ temporū vel quozlibet rez oportunitati
b⁹ cōstricti nobis quasi quadā sorte coniungunt.

¶ Pari dilectione ē optanda vita eterna omībus
hoībus. Dēs homines affectu caritatis debem⁹
diligere (sicut deo seruiāt: ut salui fiant. S; per
opera mīe nō debemus oībus hoībus equaliter
impēdere: sed alijs minus atq; alijs magis. So
ror dilecta si verā et pfectā caritatē volumus cu
stodire ad eternā patriam (deo adiunāte) possu
mus peruenire. ¶ Preterea debemus diligere inī
micos nros propter deū sicut ⁊ ipse ait in euāge
lio. Diligite inimicos vestros: benefacite his qui
oderūt vos: ⁊ orate pro persecutibus ⁊ calūniā
tibus vos: ut sitis filij patris vestri qui in celis ē
¶ Igitur venerabilis soror: necessaria ē nobis cari
tas sine qua nullus potest placere deo Deum nō
diligit qui hoīez odit. Hec deū diligit qui dei pre
cepta contēnit. Caritas est radix oīm virtutum.
¶ Sine caritate: enī quodcūq; facimus nichil no
bis prodest. ¶ Instrū studiū est vacuū si non habe
mus caritatē: que deus est. ¶ Ibi regnat carnalis
cupiditas vbi nō est dei caritas. ¶ Tunc homo est
perfectus: qū est caritate plen⁹. ¶ Sine amore ca
ritatis: quāuis quisq; recte credat ad beatitudi
nē peruenire nō potest. ¶ Tāta est etiā virtus cari
tatis que si desit frustra habētur ceterae virtutes
¶ Si adsit recte habētur oīa. ¶ Qui deū nō diligit:
nec seipm diligit. ¶ Hūc ergo moneo te honestissi
ma virgo vt p amorē coniūgaris inuisibili spōso
iesu xpō: ⁊ vt ardeas eius deff derio. ¶ Nulla iā q
in mūdo sunt cōcupiscas. ¶ Lōgitudinē presentis
vite penā extimes: exire de seclō festines: nullam
cōsolationē pñtis vite recipias s; ad xp̄m quē dī

ligis tota mēte suspirēs ferueas: anheles: anxie
 ris: ⁊ ipsa salus tui corpis causa amoris xpi fiat
 tibi vili vulnere amoris trāfigaris: ita vt recte
 valeas dicere. Vūlnera caritate ego sum. Soror
 in xpo dilecta mihi: audi verba iesu xpi spōsū tui
 Qui diligit me: diliget a patre meo: ⁊ ego dili-
 gam eū et manifestabo et meipm. Dilige g̃ eum
 Carissima in hac vita: vt ipse te digne diligere
 cum patre in eterna beatitudine. Amen.

De primordijs conuersorū. Ser. vi.

Inchoātibus premiū promittit sed pseuerā
 tib⁹ datur sicut scriptū ē. Qui pseuerauerit
 vsq; in finē: hīc saluus eris. Tunc enī placet deo
 nostra cōuersatio: qm̄ bonū qd̄ inchoamus vsq; in
 finē producimur. Sicut enī scriptū est. De his
 qui sustinētā perdidērūt. i. bonū opus non con-
 summauerūt. Sūt multī hoīes qui ex sola men-
 tis deuotione cōuertūtur ad deū. Multi etiā coa-
 cti plagis cōuertūtur ad deū qui ex deuotiōe nō
 cōuertebātur sicut in psalmo legit. In chamo ⁊
 freno maxillas eorū cōstringe: q̄ nō approximāt
 ad te. Omis p̄uersus a fletu incipiat pctōy: ⁊ sic
 trāseat ad desiderū celestīū bonorū. Soror caris-
 sima: prius debemus mala que fecimus: lachri-
 mis lauare: vt tūc mūdāmetis acte ad qd̄ queri-
 mus p̄tēplamur: vt dum antea a nobis plorādo
 detegit calligo peccati mundatis cordis oculis
 albefacta inspicātur. Necessē ē oī conuerso vt
 post timorē cōsurgat ad deū per dilectōez quasi
 filius: ne sp̄ sub timore taceat sicut seruus. Noni-
 ter cōuersi blādis verbi sunt consolādī: ne si ex-

Blij

asperari ceperit: territi ad priora pctā recurrāe
Qui enī nouitū suauitate ⁊ dulcedie nō docet:
et castigat: plus nouit exasperare q̄ corrigere.
Prius corrigendus ⁊ castigandus est nouitū
a prauo opere: deinde a cogitatione. Omnis no
ua conuersio: adhuc pristine vite habet promix
tionem. Propterea nequaquam vlla virtus ad
oculos hominum debet exire donec vetus con
uersatio funditus ab animo extirpetur. Tunc
magis grauari se quisq̄ impulsu vitioꝝ cogno
scit qm̄ in seruitū dei accedit. Sicut ppl̄s israel
grauozi onere ab egyptijs hmit̄ cū per moysen
diuina cognitio aperitur. Vitia enim in homi
nem ante conuersationem habent pacem: quan
do autem expelluntur grauius contra homines
insurgunt. Multi prius conuersionem motam
libidinis sustinēt: quem tamen non ad damna
tionem tollerant: sed ad probationem sustinent
scilicet vt semper habeant hostem cui resistent
pro excutienda inertia: dum tamen non consen
tunt. Remissa conuersatio multos in pristinos
errores deducit: ac viuendi corpore resoluit.
Lepidus in cōuersatōe ociosa verba ⁊ vanas co
gitatōes noxias eē nō conspicit: s; cū aim⁹ a cor
pore mēris euigilauerit: ea que leuia extimabat
cōfessi quasi p̄traria ⁊ horrēda p̄timefcit. Fraus
et desidia timēda sūt in oī ope dei. Fraudē deo
facim⁹ qm̄ non deū: s; nosmetip̄os de bono opere
nro laudam⁹. Desidia facim⁹: quādo p̄ torporē
languidi ea que dei sunt operamur. Omnis ars
huius seculi strenuos habet amatores: ⁊ ad exe

quēdū prōptissimos Quare? Quia presentē ha-
bet remuneratōnē sui operis. Ars vero diuini ti-
moris multos habet sectatores tepidos: langui-
dos: pigritie inertia cōgelatos. Sed hoc p̄inde
fit: q̄ merces laboris eorū non ip̄senti vita: sed
in futura dabitur. Qui nouiter sunt cōuersi ad
deū: non debēt in exterioribus curis p̄uehi. Nā
si implicetur: statim quasi arbuscula plātata: ⁊
necdū radice p̄fixa ꝑcutiūtur pariter ⁊ arescūt
tamen valet cōuersis pro anime salute mutatio
loci. Sepe tamē dum mutatur locus mutatur ⁊
mētis affectus. Congruū est enī inde etiā quisq̄
corporaliter recedere: vbi se meminit vicis dese-
ruisse. Soror venerabilis audi que dico. Mul-
ti conuertuntur ad deum non tam mente q̄ cor-
pore: qd̄ nos sine graui gemitu dicere nō possu-
mus: habitū religionis habent: sed mētē rel-
giosam non habēt. Multi habēt religionis ani-
mū. Multi enim ad cōuersionem veniūt: nō tam
propter anime salutem: quam propter corporis
necessitatem: qui non deum colunt: sed ventrem
suum: de quibus apostolus ait: quorū deus ven-
ter est. Non est intētio eorum vt digne deo serui-
ant: sed vt bene comedant ⁊ bibant ⁊ vt bene ve-
stiantur: ⁊ vt bene sit eis in hoc seculo. Et quia
terrena diligunt celestia perdunt. Et sic ait do-
minus in euāgelio: recipiunt suā mercedem in
hoc seculo. Unde soror dilecta cauendum nobis
est: ne transitoria et terrena plusquam opo: ret
diligamus. Ideo psalmista nos admonet dicēs

B iij

Dulcie si affluat nolite cor apponere. Terrena
quidē nobis in usu esse debēt: celestia vero in de-
siderio. Terrena debem⁹ expēdere: celestia desi-
derare. Etenī quedā admirabilis et magna mul-
tudo dulcedis: qua abscondit de his q̄ diligunt
eū. De qua scriptū est: q̄z oculus nō vidit nec au-
ris audiuit nec in cor hoīs ascēdit que p̄parauit
deus diligētib⁹ se. Unde propheta. Satiabūtur
in q̄t cū apparuerit gl̄ia tua. Soror in x̄po ama-
bilis: ergo illa satietas sit m̄ia felicitas Amen.

De conuersione. 111213101 Sermo. vii.

Dominus dicit in euāgelio. Qui vult veire
post me abneget semetip̄m ⁊ tollat crucem
suā et sequat̄ me. Sed quid ē semetip̄z abnegare
nisi voluptatibus pp̄iis renūciare? Et qui sup-
bus erat sit huilis: ⁊ qui iracūdius sit mansuetus
et q̄ luxuriosus sit castus: ⁊ qui erat ebrius sit
sobrius: ⁊ qui erat auarus sit largus. Nam si ita
q̄sq̄ renūciet oībus que possidet vt non renūciet
suis prauis morib⁹ nō est x̄pi discipulus. Qui re-
nūciat suis rebus sua abnegat. Qui nō renūciat
suis prauis moribus semetip̄z abnegat. Ea que
amatores seculi diligūt serui dei velut aduersa
refugiūt. Serui dei plus gaudēt aduersitatib⁹
mūdi q̄ prosperitatib⁹ delectātur. Soror carissi-
ma ea q̄ in hoc mūdo sūt seruis dei cōtraria sunt
vt dū ista aduersa sentiūt ad celeste regnū cū sū-
mo desiderio suspirēt. Magna apud deū reful-
get gr̄a que hūc mūdo p̄ceptibilis ē. Nam reuera
necesse ē vt q̄ mūdi odit diligant̄ a deo. Sci vi-
ri pegrini sūt ⁊ hospites in hoc seculo: vnde rep̄

hēdit petrus: q̄ tabernaculū in mōte fieri volue-
 rit qz scīs in hoc mūdo tabernaculū non ē quib⁹
 patria ⁊ domus in celo ē. Soroz venerabilis cū-
 cta tpalia quasi herbe marētes siccātur ⁊ tran-
 seūt: ⁊ ideo eternis rebus q̄ nunq̄arescunt recte
 serui dei ista cōtēnūt ⁊ despiciūt qz in eis nullā
 stabilitatē aspiciūt. Scri virti qui pfecte seculum
 contēnūt ita hūic mūdo moriūtur vt soli deo vi-
 uere delectemur. Et quāto se a cōuersatiōe hui⁹
 seculi subtrahūt tāto magis oculis mentis p̄sen-
 tiā dei et angelice societatis frequētiā p̄tēplanē
 sp̄s deus in medio hoīm carnaliū vitā electoz
 p̄tegat tamē valde rarū est vt hō inter seculi vo-
 luptates positus a p̄ctis sit alienus. Nō erit sp̄
 securus qui p̄culo fuerit p̄xim⁹. Soroz dilecta
 bonū est vt hō sit corporaliter remotus a mūdo s̄
 multo ē melius vt sit voluntate elongat⁹ a seculo.
 Ergo ille ē perfect⁹ qui mēter corpe a seculo ē elon-
 gat⁹. Unde bt̄s iob. Onager contēnit ciuitatē
 Et seruus dei contēnit seculariū hoīz societate.
 Qui pfecte mūdū despiciūt aduersa vite n̄e ap-
 petūt ⁊ prospera contēnūt ⁊ dū ab eis vita hec cō-
 tēnitur celestis inueniā. Longe q̄ppe a deo est
 aīm⁹: cui hec miserabilis vita dulcis ē. Iste enī
 qd̄ de celestib⁹ cōcupiscat vel qd̄ de terrenis de-
 spiciat ignorat. Nā sicut scriptū est: qui appoīt
 sciētiā appoīt dolorē. Quāto hō plus pōt sup-
 na cognoscere q̄ p̄cupiscat tāto āplius dolere de-
 bet de terrenis ⁊ trāstronīs rebus q̄bus iuoluit.
 Serui dei qui parētum suoz vtilitatē procurāt
 a dei amore se separant vnde sp̄ialis ita p̄desse

debet suis parētibus: vt dñm illis gratiã carnis
prestare studet: ipse a spñali ope vel pposito non
declinet. Soror in xpo dilecta: michi quid sentē
tiã beati Isidorus. Multi canonicorū monachorū
sanctimōnialitū feminarū: p amore suorū parētū
involuntur terrenis curis: et fronesibus iurgis
ac negocijs: et tpali salute suorū parentū pdunt
aīas suas: tamē ordinata discretio ē: vt q̄ extra
neis misericorditer ipendit: parētibus nō nege
tur. Dignū est vt dem⁹ parētibus nris q̄ medio
criter dam⁹ extraneis. p̄ parētib⁹ enī carnaliter
prestat: q̄ extraneis ple ipendit: honesta soror
nō debemus odio habere parētes nros: s; impe
dimēta eorū qui nos a recto itinere deuiāt. p̄ r
vaccas filisteorū que ducebāt archā dñi ad terrā
israhel: intelligim⁹ figurā eorū: prop̄ deū dereli
querūt seculū. Hā philistei sicut iūxerūt vaccas
plaustrō: vitulosq; eorū reduxerūt domi: et super
plaustrū imposuerūt archā testamēti dñi: ita iu
gū xpi leue et suauē: ipositū est super ceruices ser
uorū dei. Et sicut vacce amore filiorū suorū mugie
bant et tamē nō declinabant ad dexterā neq; ad
sinistrā: s; recto tramite incedebāt vsq; bethse
mas: qui erat in itinere terre israhel: ita serui dei re
cto tramite incedere debēt: et pro amore parentū
suorū nō debēt ad dextrā neq; ad sinistrā decli
are: a bono ope vel pposito: s; recto itinere vsq; ad
bethsemas. i. vsq; ad itinē celestis regni puenire
Et sicut vacce pro filijs suis mugie do pgebant:
ita cōuenit seruis dei: p parētib⁹ suis mugire. i.
p eis debēt orare: vt bñ sit eis: et vt a malo libe

renf: atq; in bono cōfirmenf. Soror in xpo ama
 bilis michi sicut fupri⁹ dixi tibi: nō debem⁹ parē
 tes nros odio habere fz diligere. Sz fiō ait btūs
 August. Si in via dei nobis fuerit cōtrarij: nec
 fepulturā a nob illis debes. Tu cariffima egref
 fa es cū abraam de terra tua: r de cognatōe tua:
 et de dōmo patris tui: r venisti in terrā quā deus
 monstrauit tibi. i. in monasteriū. Obsecro ergo
 vt pfeueres in eo bene viuendo quiescas in sinu
 eiusdē abrahe: hoc est in btā requie: vt post mor
 tē tuā possis requiescere. Tu soror michi in xpo
 dilecta: cū loth egressa es de sodoma. i. de secula
 ritate: ideo moneo te cū vxore illi⁹ retro respiciē
 as: ne quod absit in exēplū pueritatis oib⁹ hoib⁹
 fias. Sz rogo vt cū loth in mōte. i. in monasterio
 saluāte facias: r alijs exēplū scitatis tribuas. Tu
 honesta xgo egressa es cū iosue de egypto hoc ē
 de seclor: cū eo moreris in de ierto. i. in monasterio
 in q̄ deus māna pluit tibi. Hoc ē panē celestis ver
 bi dat tibi. Ideoq; soror amātilfima ī xpo nihil
 moneo te vt pfeueres in monasterio sicut cepisti
 et in eo vigilādo orādo pfallēdo cōtra dyabolū
 viriliter pugnādo ad postremū deuictis hostib⁹
 cūctis atq; oibus seculi delectationibus superis
 cū eodē iosue puenire possis ad terrā pmiffōis
 hoc ē ad beatitudinē vite celestis: atq; ibi videre
 merearis faciem indefensī solis. Amen.

De contēptu mundi. Sermo. viij.

Soror cariffima: audi dñs iesū xp̄3 dī. i. euā.
 Dis q̄ reliq̄rit domū aut p̄ez: aut m̄ez: at
 frēs: at sorores at filios at agros p̄p̄ nomē meū

cētuplū accipiet ⁊ vitā eternā possidebit. Unde
valde bonū est nobis oīa terrena propf nomen
dñi relinqre: vt ab eo possi^o celestia accipe. Qui
cūq; voluerit esse amicus hui^o seculi: inimic^o dei
erit. Igitur soror in xpō amabilis nō diligamus
mūdū ne inimicū deū habeam^o. Facile cōrēuit oīa
qui se q̄tidie moriturū extimat. si quotidie mor-
tem nostrā ad meōriā reducim^o. Libent^o oīa ter-
rena despiciū^o. Si diē mortis nostre in mēte ha-
bem^o: cito oīa q̄ in hoc mūdo sunt respiciū^o.
¶ Interrogatio. ¶ frat^r mi libent^o ppter nomē
dñi oīa que in mūdo sunt relinquerē: si aliqd ha-
berem: sed qz nō habeo aurū neq; argentū: neq;
diuitias hui^o mūdi: nescio qd reliquā ppter no-
men dñi. ¶ Responso. ¶ sponsa xpī q̄ multuz
relinqs: si volūtātē habēdi dimittis Multū di-
mittis: si desiderū habēdi postpōis Multū reli-
quis: si carnalia desideria deseris. Multū reliqs
si delectationē hui^o mūdi propf deum despicias.
Multū dimittis si cupiditatib^o ⁊ desiderijs ter-
rentis renūcias: plus amat de^o hoīm aīas q̄ diui-
tias terrenas. de^o plus diligit mentē mūdā ⁊ san-
ctam q̄ terrenā substantiā. soror venerabilis: re-
gnū dei tantū valet q̄tū habes. De^o a te non req̄-
rit qd tibi nō dedit. Ergo tu hoc da illi qd ille de-
dit tibi. s. mētem sanctā/castā/mundā/pudicaz/
religiosam/simozatā: ac hōis morib^o ornatā Iggf
honestā soror regnū dei tantū valet quantū es tu
Trade teipam xpō: ⁊ cōpa regnū ei^o ab illo. Nō
turber^o de precio p̄ficiū nō te turbet. Nō tibi vi-
deat^o difficile Nō sit tibi graue: qm̄ iesus xp̄s rex

celoz semetipm dedit: vt te de potestate diaboli
 liberaret: & deo patri acq̄reret. Ergo libenter da
 remeripam illi q̄ te redemit de manu inimici.
 not. Integrā te da illi: q̄ ille vt te saluaret integrum
 se tradidit. Dilecta mihi in x̄po soroz contēne ter
 renas diuitias: vt acq̄rere possis celestes. Diuiti
 tie perducūt hoīem vsq̄ ad periculū corpis & aīe
 Diuitie pertrahūt hoīem vsq̄ ad mortē. Multi
 p̄pter opes p̄licitati sunt: et multi p̄pter diuitias
 in p̄culū deueniūt. Multi exitiabiles sūt diuiti
 tie. Opes multi hoīb⁹ generauerūt mortē. Nūq̄
 habēt requiē mentis: q̄ curis terrenis se implicāt.
 Sollicitudines enī rerū mentē cōturbant. Mēs
 occupata in terrenis curis semp ē in angustijs.
 Venerabilis spōsa x̄pi: si ḡuis cē quietā nihil ex
 his q̄ in seculo sunt querās. Semp requiē mentis
 habebis: si teis mūdi cura remoueris. Semp ha
 bebis pacē mētis: site a strepitu terrēaz actionū
 subtraxeris. q̄ diuitie nūq̄ sine pctō acq̄rūtur.
 Nullus administrat res terrēas sine peccato. Val
 de rarū est vt qui diuitias possidēt ad requiē p̄
 ueniāt. Qui curis terrenis se implicat: ab amo
 re dei se sepat. Qui desiḡit in amore temporalium
 rerū: in deo nullaten⁹ delectat. Cure tpaliū rerū
 ab inuēctione dei auertūt animū. Nemo potest s̄p̄
 amplecti gloriā dei & gloriā seclī. Nemo p̄t dil
 gere s̄p̄ x̄pm & seculū. Difficile est s̄p̄ seruire cele
 stib⁹ curis & terrenis negocijs. Difficile ē deū s̄p̄
 & mūdi dilige. Nemo p̄t s̄p̄ p̄fecte deū & mūdi
 dilige. Sterḡ aut s̄p̄ equalit̄ amari nō p̄t. hōe
 sta virgo audt que dico: quis hō in glia seclī ful

geat: quis purpura & auro vestitus sit: quis factis
 vestimentis induit sit: quis secularibus vestibus
 ornatus appareat: quis gemis ac lapidibus
 decoratus resplendeat: quis precioso habitu redi-
 mitus incedat: quis sit multitudo in seruo cir-
 cū datus: quis sit excubantium armis pectus: quis
 sit innumeris obsequentium cuneis cōstipatus:
 quis agmibus tur? Sp est in pena: sp est in agustia: sp
 est in luctu: sp est in piculo: sp in sericis stratibus
 manet: s; turbat in lectis aureis iacet: sed in fir-
 mus in lectis argenteis cubat s; fragil' i pluma
 iacet: tamē fragilis & mortalis est. Soror aman-
 tissima in xpo michi: id hec dixi tibi vt cognoscat
 q̄ vana est glia hui' mūdi. Felicitas hui' mūdi
 breuis est. Modica est hui' seculi glia. Caduca
 ē & fragilis temporalis potētia. Igit' venerabilis
 virgo vt acq̄rere possis celestes diuitias cōtēne
 frenas: libet despice terrēa vt possis puenire ad
 celestia bona Respue trāsitoria vt habere merearis
 eterna. da parua vt a deo cōsequaris magna.
 Fuge in terra societate hoim: vt in celo habeas
 societate angelor: ad quā te perducere dignes il-
 le qui te redemit precioso suo sanguine. Amen.

De habitu. Sermo: ix.
Dominus noster iesus xps dicit in euāgelio
 Ecce qui mollibus vestiuntur in domibus regum
 sunt. Mollia dicuntur vestimenta qz mollē faciūt
 animū. Mollibus vestimentis delectat' regis curia
 aspers' vero et huiusmodi delectat' xpi ecclia. Talia
 debent esse vestimenta seruoꝝ & ancillarū dei: in quibus
 nichil possit notari nonitatis: nichil vanitatis:
 nichil supfluitatis: nichil quod pertineat ad su

perbiā z ad vanā gloriā. Cū beat⁹ Hiero. Nō fa-
 cit ornātū clericū tenera vestis; sed mūdicia mē-
 tis. Soror carissīma ḡ ornem⁹ nos meritos spūa
 lib⁹ ornāmētī. s. caritate. huilitate. mā suetudie.
 obediētia z patiētia. hec sūt vestimēta quib⁹ pla-
 cere poterim⁹ iesu xpō celesti sponso. xps inuisi-
 bilis sponus nō reqrit pulcritudinē foris s; int⁹
 sicut scriptū est in psal. Dis glia ei⁹ s; ille regi ab-
 intus. Igī Soror i christo amabilis diuitie tue
 boni mores sunt: pulcritudo tua sit bona vita: ca-
 rissīma opto vt de te dicatur illud qđ in canticis
 canticorū legit. Tota pulchra es amica mea z ma-
 cula nō est in te. Et itēz. veni de libano corābe-
 ris. Vere beat⁹ est illa aīa que iesu xpō sponso cele-
 sti seruit sine macula. Sic z tu soror venerabilis
 beata eris si iesu christo sponso tuo sine macula
 serueris Stude ḡ placere christo non p̄ciosis ve-
 stibus; sed bonis mouib⁹. nō pulcritudine carnis
 sed pulcritudie mentis. Stude placere illi: nō in
 facie; sed in corde. Vestimēta tua z calciamenta
 nec nimīū sūt p̄ciosa nec m̄tū vilia: sed ex mo-
 derato et cōpetenti habitu: sic enī ait beat⁹ Au-
 gustin⁹ de semetip̄o. Fateor de p̄ciosa veste eru-
 besco. Et itēz. Nō decet hāc p̄fessionē: non decet
 hāc amonitionē. Nō decet hec mēbra. nō dz hos
 canos hōesta. Nō go vesti pura circūdes tibi: nō ad
 pulcritudinē s; pp̄ corp̄s necessitatē. Et dū p̄-
 ciosa vestimētis vestris cadas i turpitudinē aīe. qz
 q̄to amplī⁹ corp⁹ foras pp̄ vanā gloriā cōpōit
 atq; ornat tāto iteri⁹ aīa fedat z sordidat. Igī so-
 roz i xpō amabilis p̄fessio z tuā hituz icessu demō-
 (stra

3. et 1. not
 cu. n. d. m. d. d.
 gram.

Sit in gressu tuo simplicitas: sit in motu puritas: sit in gestu grauitas: sit in incessu honestas: nichil dedecoris: nichil lasciuie: nichil petulantie: nichil insolentie: nichil leuitatis in incessu tuo appareat. Animus enim in corporis gestu apparet. Gestus corporis signum est mentis. Corporis gestu animus perditur. Soror carissima: ergo incessus tuus non habeat imaginem leuitatis. Incessus tuus non offendat oculos alterius. Non prebeas de te spectaculum. Non des alijs locum de te obtrectandi. Soror dilecta: munda conscientia tua ab omni malicia ut feliciter dicatur tibi a iesu christo sponso celesti. Ecce tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra oculi tui columbarum. Pulchra videlicet propter perfectionem corporis: et munditiam cogitationis. Ecce tu pulchra es habes mundam et simplicem intentionem cordis: quia cum cetera bona que agis: non ut hominibus videaris: sed ut soli deo placeas operaris. Oculos habeas columbarum: quia tunc immunem custodis ab omni malicia et simulatione atque fictione. Soror michi in christo amatissima: id hoc dixi ut plus gaudeas inter in anima de sanctis virtutibus: quam foris in corpore de preciosis vestibus. Unde dicit beatus Gregorius. Nemo qui per vestimenta preciosa querit nisi ad inanem gloriam videlicet ut inde laudet et ut honorabilior ceteris appareat. Nemo vult preciosis vestibus indui nisi ubi ab alijs possit videri. Ergo pro sola vanagloria vestimentum preciosum querit virgo venerabilis in hoc cognoscimus quod seculum diligimus: quia preciosam vestimenta amamus. Qui seculum non diligit preciosam vestimenta non querit. Non homo gaudet de pul-

Mat. Greg.

critudine corporis mēs eius elongat ab amore creatoris. Quāto amplius in cōpositione corpis letamur tātomagis superno amore disūgimur. Quāto plus in terrenis et trāstorijs rebus gaudemus tātomini⁹ celestia desideramus. vere maculā habet in se sc̄imonialis seina si diligit preciosa vestimēta non est sine macula xp̄i sponsa si amat vestē preciosam. Ancilla xp̄i que sc̄lm pfecte reliquit vilia vestimenta querit. Ancilla xp̄i que preciosa vestimenta desiderat adhuc pfecte seculū non contēpsit. Nigra vestis insinuat hūilitatē mentis. Albe vestimētū denūciat mūdi cōtēptū. Nigredo veli mūditiā et puritatē demonstrat animi. Nigrū velū castitatis et sc̄itatis est signū. Hūc ergo reuerēdissima soror moneo te vt habitū quē ostēdis specie: i pleas ope. Obsecro te vt habitū ordinis bonis ornes moribus: sc̄us est habitus: sc̄us sit aim⁹. sicut sc̄a sūt vestimēta sic opera tua sint sc̄a et sicut sacratū est velū sic opus tuū sit sc̄m: nō aliud abscondas itus et aliud ostēdas foras. Nō sis aliud in secreto et aliud in publico qualis vis haberi talis esto quālis es in facie talis esto in opatiōe: et qualis es in vultu talis esto in actu. Amen.

C De cōpūctōe. ser. x.

Cōpūctio cordis ē hūilitas mētis veniēs de recordatiōe pct̄i et de timore iudicij. Illa cōpūctio est pfecta qua repellit a se oēm delectationē carnaliū rerū: et toto studio mētis figit intētionē suā in contēplatione dei. **D**uplicē esse cōpūctionē legimus vnā sc̄z qua ppter deū aīa cuiusq̄ serui dei afficit̄ id est cū ad mediā reducit̄.

A

mala q̄ fecit. Altera vero cū suspiraret p̄pter desi-
deriū eterne vite. Quatuor modis p̄pugit mēs
susti hoīs. Hoc ē memoria peccatorū recordatione
futurarū penarū: cōsideratōe pegrinatōis hui⁹
vite: desyderio sup̄ne p̄tie: q̄ten⁹ ad eā possit ci-
to perueire. *Dis* peccator tūc se cognoscit visita-
ri a dño: qñ cōpungit ad lacrimas. *Itā* et petr⁹
tūc fleuit: qñ in eū x̄ps respexit sicut sc̄ptur⁹ ē. Et
cōuersus dñs respexit petr⁹. *Qui* statim egressus
foras fleuit amare. *Enī* etiā psalmista dicit. Res-
pexit ⁊ cōmota est ⁊ cōtremuit terra. Tūc terra
cōtremiscit: qñ peccator ad lacrimas cōmouet.
Admoneo igit̄ te soror carissima: vt in orōne cū
lacrimis ad mediā reducas pctā tua q̄z qui nō
habet cordis p̄pūctionē vel cōtritionē nō habet
mūdā orōnē. Soror mihi in x̄po amabilis: audi
exēpla sc̄ptōrū qui p̄ cōpūctōnē ⁊ lachrymas ap̄d
deū obtinuerūt veniā peccatorū suorū. *Anna* mater
Samuelis per cōpūctōnē ⁊ lachryas meruit ha-
bere filiū: insup̄ obtinuit ap̄d deū p̄phetie donū
David p̄ p̄pūctōnē ⁊ lachryas obtinuit veniā per
petrari om̄icidij: atq; adulterij. Sic enī audiuit
per p̄phetā. *Nō* moueris: qz dñs trāstulit pctm̄
tuū. *Pater* thobias p̄ p̄pūctōnē et lachryas me-
ruit accipe curationem cecitatis et consolationē
paupertatis. Sic enī dixit ei Raphael ange-
lus. *Gaudij* tibi semp̄ sit et adiecit. *Forti* animo
esto: in p̄rio ē vt a deo cureris. *Etiā* maria mag-
dalēa p̄ cōpūctōnē ⁊ lachryas meruit a dño audi-
re. *Remittit̄* tibi pctā tua. *Soror* vnerabil: id̄
exēpla sc̄ptōrū p̄posui tibi: vt lachrye p̄ cōpūctōem
suaves sint tibi: bona cōpūctio thesaurus ē desi-

not.

vide

*vide bona exen-
pla ad consolati-
onem p̄nitenti*

derabilis et inenarrabile gaudium in mente hominis.
 Anima que in oratione habet compunctionem: proficit ad
 salutem. Vir fortis non est minus laudabilis in luctu:
 quam in bello. Quod ergo post baptismum in quantum vi-
 ram baptizemus lachryis conscientiam nostram. Ubi la-
 chrye fuerit: ibi accedit spiritualis ignis qui illuminat
 secreta mentis. lachrye penitentium per baptismate re-
 putantur apud deum. Soror mihi in christo dilecta: si com-
 punctionem scilicet deum habueris bene eris. Compunctio cor-
 dis: sanitas est anime. Compunctio mentis illuminatio est anime:
 quod tunc anima illuminatur: quasi ad lachrymas compungitur.
 Compunctio lachryarum remissio est peccatorum quod tunc peccata
 dimittuntur quasi cum lachryis ad misericordiam reducuntur.
 Compunctio spiritus sancti reducit ad se: quod cum spiritu sancto
 mente visitatur: statim homo peccata sua plorat.
Interrogatio. O frater mihi queso dic mihi que
 sunt cause nostri doloris: per quibus in hac vita mor-
 talli ploramus. scilicet propter peccata nostra: et propter miseria huius
 mundi ac propter passionem christi et propter dilectionem celestis
 patrie. Propter peccata flebat ille qui dicebat. Lava-
 bo per singulas noctes lectum meum: lachrymis meis
 stratum meum rigabo. Idem de miseris huius mundi
 gemebat cum dicebat. Heu mihi quia incolatus
 meus prolongatus est: habitantem cum habitantibus ce-
 dar multum incola fuit anima mea. Dominus per compassionem
 venit super lazarium et super civitatem hierusalem dicens.
 Quia si cognovisses et tu. etiam paulus apostolus
 qui precipit gaudere cum gaudentibus et flere cum flen-
 tibus per compassionem dolebat dicens. Quis infirmatur et ego non infirmor: Cum dilectione
 celestis patrie plorabam iusti dicentes illud psal.

299
 lib. 1
 licet

Sup flumina babilonis illic sedimus et fleuimus:
dū recordaremur tui syon. Vita p̄sens mors ē qz
ē plena miseris qd nō est in p̄ria sed in vlt. Nec
est in domo sz in exilio. In hoc mūdo nō sum⁹ in
nra ciuitate: sz in peregrinatōe sicut scriptū est.
Nō habemus hic manēre ciuitatē: sed futurā in
quirimus. Respōsio. Soror dilecta ideo moneo
te: vt primo lugeas ppter pctā tua: deinde p̄p̄
miserias hui⁹ mūdi atq; cōpassionē proximī at
postremū vero p̄p̄ dilectionē dei ac celestis pre
miū. Honestavirgo deprecare deū cū omī deuotiōe
vt det tibi verā mētis cōpunctionēz cordis cōtri
tionē. Cōpunctio vnigēitū xpm̄ dei filiū facit ha
bere in se sicut dñs ip̄e ait. Ego et pater veiemus
et apud eū q̄ me diligit mansionē faciem⁹. Abi
lachryme abundāt ibi graues cogitatōnes non
ppinquātur: et si aliqñ appropinquātur ibi radi
ces nō habēt. Lachryme ap̄d deū sp̄ nobis dāt si
duciā magnā Soror in xpo amabilis mihi audī
vocē iesu xpi sp̄s̄ tui dicēt: Surge amica mea
et veni p̄ dilectionē iaz enī iems trāsit iber abist
et recessit flores appuerūt in terra tps̄ putatōis
adueit: vox turturis audita ē in terra nra hoc ē
vox p̄dicatū ap̄lox in ecclesia. Turtur ē auis ca
sissima q̄ in excelsis et in arborib⁹ sp̄ nidificare
vel morari solet: ap̄los v̄l ceteros doctores signi
ficat q̄ possūt dicere nra cōuersatio in celis est: q̄
et gemitū habet p̄ catur significat ploratū scōz
qui suos ad lamētū et fletū hortāf dicētes. Misere
ri estote et lugere. Sigit honesta virgo accipe exē
plū huius turturis et luge ppter amorē iesu xpi

sponsi, tui quousq; eū videre possis regnante in
 solio regni sui. Melius ē tibi lugere cū amore te
 su xpi q̄ cū timore inferni. Pulcre sūt gene tue
 sicut turturis. Natura turturis ē vt si per occa-
 sionē pdiderit cōiugē alterꝝ amplius nō querit
 Sponsa xpi assimilaret tu huic turturi: & p̄ter
 iesum xpm sponsū tuū amatorē non q̄ras alterꝝ
 Spsōsa xpi esto sillis turturi & luge die ac nocte
 cū desiderio iesu xpi spōsi tui qz iam ascēdit ad
 celos: vt altq̄n faciem illius videre merearis in
 dextera p̄ris. Pulcre sūt gene tue sicut turturi
 In genis solet eē verecūdia. Soror venerabilis
 genas habes turturis si preverecundia iesu xpi
 spōsi tui nichil cōtravolūtātē illi^o facis. Genas
 habes turturis si cū amore et reuerētia xpi ea q̄
 illi displicent postpōns. Genas habes turturis
 si p̄ter xpm alterū amicū non diligis. Igit̄ soror
 carissima indefinēter pctā tua cū lachrymis la-
 ua. Quotidie laua tuas negligētias p̄ cōpūctio-
 nē & lachrymas. Trāsgressiōes tui ord̄is sine in-
 termissione ablue cū lachrymis: & per lachrymas
 cōpūctionē acquire tibi tuoz remissionē pctōrū
 p̄ lachrymas & crebra suspiria: acq̄re tibi eterna
 gaudia. Plāge iniquitates tuas. Mala scelerum
 tuoz deplora. Mala q̄ egisti flēdo p̄mēdora. Me-
 roris vnda te irriget. Cōpelle te plāgere fluuius
 lachrymaz. Que gessisti prauē: fetibus dele: q̄
 illicite cōmisisti lachris ablue. Honestā virgo si
 pctā nō ploraueris in hoc sc̄lo: q̄n dictura es deo
 posuisti lachrias meas in cōspectu tuo charissi-
 mas si iniquitates tuas nō fleueris in hac mortali

tate: quā dices: fuit mihi lachrye mee panes. die
ac nocte. Moneo igit te spōsa xp̄i: ut i hac morta
litate iugeas pctā tua: ut cōsolari merearis i cele
sti patria. Sicut sc̄ptū ē. *Uti q̄ lugēt: quā ipsi cō
solabūt.* Amen. ¶ *De tristitia* Sermo. xi.

Oñs dicit in euāg. amē amē dico vobis: qui
plorabitis et fletis vos: mūd^o autē gaudebit.
Eos autē cōtristabim^{us}: s; tristitia vestra dētetur in
gandiu. Et iā salomō ait. Cor gaudēs exhilarat
faciē. spūs vero tristis deiciit i merorē aie. Anim^{us}
gaudēs facit etatē floridā: spūs vō tristis extecat
ossa. Fili in bonis nō des querelā: et in oī dato fi
des tristitiā verbi mali. *Uis* plaga tristitia cor
dis est. *Iocunditas* cordis est vita hominis. Cor
prauū dabit tristitiā: et hō sapiēs resistet illi: p tri
stitiā festinat mors: tristitia flectit cervicē cordis
Cor letū bonā facit valitudinē: viro autē tristi ex
siccant ossa. Et iā beat^{us} athanas^{ius} dicit. *Hō* tristis
semp maliciā et cōtristat spm̄ sanctū sibi a dō do
natū. hoc etiā docet ap̄ls. d. Nolite cōtristari spi
ritu sc̄m̄ q̄ habitat in vobis: in q̄ signati estis in
die redēptionis. *Vide* ergo soror carissima ne cō
tristes spm̄ sanctū qui hītat in te: ne forte derelin
quat te. *Aufer* a te dubietatē et aiositatē: qz vtrū
q; cōtristat spm̄ sanctū *Aufer* a te tristitiā: qz ipa
est soror dubietatē et aiositatis *Certe* tristitia secla
ris oīm maloy spūm est pessimoy: et nocet suis
dei. *Tristitia* seculari ledit et cōterit: atq; alludit
seruos dei. *Spūs* enī sanct^{us} nō sustinet tristitiā
carnalē. *Igit* soror dilecta idue sp̄ letitiā sp̄ualē
q̄ h̄z gratiā apud deū. oīs letitia sp̄ual^{is} sp̄ bōa est
et bona cogitat: atq; cōtēnit vanā tristitiā *Si* leti

cia spūalis bona nō esset: nūq̄ ppha diceret. **Les**
 tami i dño z exultate iusti: z glīamī oēs recti cor
 de. **Et itez** Letabit iust⁹ i dño z spabit in eo: z lau
 dabūt oēs recti corde. **¶ Interrogatio.** **¶** *vide* **¶** **Q**uasi
 kīme: si tristitia mala ē z nocet seruis dei: qd est
 qd ait salomō. **¶** **L**oz sapientū vbi tristitia est: z cor
 stultoz vbi est letitia. **¶** **R**nsio. **¶** **S**oror venerabil
 hoc qd ait salomō. **¶** **L**oz sapiētū vbi tristitia ē: et
 cor stultoz vbi est letitia. **¶** **N**ō est intelligendū nī
 si de spūali tristitia z de seculari leticia. **¶** **A**c si ap
 tius diceret. **¶** **L**oz sapientū vbi tristitia est spūalis
 z cor stultoz vbi est seculari leticia. **¶** **Q**ui scōz de
 um tristitiā hnt sapiētes sūt. **¶** **Q**ui aut fm scōz trī
 stitiā hnt sūt sapiētes. **¶** **U**n dñs in euāg. **¶** **G**audete
 z exultate: qz nō iā vfa scripta sūt in cel. z paulus
 apłs. **¶** **Q**uasi tristes spant gaudētes. z itez. **¶** **S**au
 dete in dño sp iterū dico gaudete. **¶** **q̄** tristitia spūa
 lis bōa ē **¶** **T**ristitia vero q̄ nascit ex cupiditate tpa
 liū rerū ē mala. **¶** **D**e tristitia spūali scptū ē **¶** **R**ti q̄
 lugēt: qm̄ ipi p̄solabūt. **¶** **d**e tristitia aut seculari ait
 salomō. **¶** **M**ultos occidit tristitia z nō ē vtilitas ī
 ea. **¶** **I**terū de letitia spūali dicit **¶** **L**eteē cor q̄rētū dñs
¶ **E**t itez de leticia seculari legit. **¶** **A**e vobis q̄ ride
 tis nūc: qm̄ plorabit z flebit. **¶** **S**oror kīma audi
 etiā qd bea⁹ paul⁹ dicit. **¶** **T**ristitia q̄ scōz deū est
 opa salutē pn̄e. **¶** **T**ristitia vero q̄ ē fm scōz opa ē
 mortē. **¶** **D**io hoīs q̄ sp ē trīstī: nō hz virrutē nec p̄t
 ascēdē ad deū. **¶** **A**bi tristitia fuerit coopata spūz
 scōmō ibi ē acceptabil orō. qz īfirma ē: z n̄ potest
 ascēdē ad deū. **¶** **I**ḡ soror mihi amabil omitte trī
 stitiā: desine trīstī eē: tristitiā ī pelle a te. **¶** **N**oli da
¶ **Q**uasi **¶** **(re te m̄te tristitie.**

Nō p̄seueres in tristitia. Ne dederis tristitie cor
 tuū. Tristitia vnū est ex septē p̄cipalib⁹ vicij⁹
 ideo ē cauēda ab oībus seruis dei. Unde beat⁹
 ysidorus. Si bene ⁊ pie vixeris: nūq̄ eris tristis
 Bona vita sp̄ habet gaud iū. Honestā soror: ḡ ex
 pelle a te tristitiā: q̄ sicut tinea comedit vestimē
 tu⁹: ⁊ sicut vermīs rodit lignū: ita tristitia nocet
 cordi. Mūda ergo cor tuū ab oī tristitia carnali
 atq; seculari: ⁊ oīo tua erit acceptabilis ap̄ deū
 Igit̄ soror venerabilis de recordatiōe peccatorū
 tuorū luge: ⁊ in amorē iesu xp̄i sponsi tui gaudet:
 de meōna p̄cedētiū delictorū tuorū plora ⁊ de spe
 celestii bonorū exulta. De trāfactis culpis et ne
 gligētis tuis doler: ⁊ de p̄missione celestis regni
 letare. De p̄teritis tuis delictis cōtristare: ⁊ de
 gaudio eterne retributiōis hylaresce Ad q̄d te
 p̄ducere dignetur ille: cui in tuo virgineo corpo
 re iocundū habitaculū p̄parasti. Amen.

De dilectione dei.

Sermo. xij.

Dominus n̄r iesus xp̄s dicit in euangelio.
 Si q̄s diligit me sermonē meū seruabit: et
 p̄r meus diliget eū: ⁊ ad eū ueniet ⁊ m̄ssiōnē
 ap̄ eū faciem⁹. Et ioānes ap̄ls. Nos diligit⁹
 deū: qm̄ ip̄e p̄lor dilexit nos. Qui diligit deum
 exorabit p̄ pctis suis: ⁊ cōtinebit se ab illis. So
 roz charissima dilige deū et iuoca eum in salute
 tua: q̄ dilectio ē vita: ⁊ odiū est mors. Deus nō
 vult se tātū diligi verbis s̄ puro corde ⁊ opibus
 bonis. Deū nō diligit q̄ dei p̄cepta p̄tēnt. Mēs
 hoīs q̄ deū diligit: nō est in fra s̄ in celo: q̄ sp̄ ce
 lestia desiderat. Moneo te soror carissima vt dil

gas deū sup oīa. qz ipse te elegit añ secula. Plus
debemus deū diligere q̄ parētes nros. Quare?
qz deus fecit nos ⁊ parētes nros pprijs manib⁹
id est ppria virtute. Sicut scriptū est. Ipse fecit
nos: ⁊ nō ipi nos. Matorā tribuit nobis xp̄s: q̄
parētes nri. Et ideo sup parētes debem⁹ dilige
re xp̄m. Stultū est aliqd plus q̄ deū amare: qui
plus diligit creaturā q̄ creatorē peccat. Et qui
preponit amorē creature amorī creatoris errat
Ergo sup oīa ē nobis de⁹ diligēd⁹. Dic obsecro
hōesta virgo cū amore ⁊ dilectōe de xp̄o: dilect⁹
meus michi et ego illi q̄ pascit̄ inter lilia donec
aspiret dies ⁊ inclinet̄ vmbre. Sponsa xp̄i rogo
vt aptius dicas. Dilect⁹ meus michi societ̄ vincu
lo charitat̄ ⁊ amoris ⁊ ego illi p̄iungar̄ societ̄ vi
cissitudīe mutue dilectiōis qui pascit̄ inter lilia
hoc ē delectat̄ ⁊ iocūdat̄ inter cādidas ⁊ odorife
ras virtutes scōꝝ atq; inf̄ choros virginū donec
aspiret dies ⁊ inclinet̄ vmbre: dōec nubila trāse
at p̄ntis vite ⁊ appeat dies: hoc ē ventat claritas
sempit̄ne b̄titudis. Soror carissima iustitia est
deū toto corde amare. Illiq; tota adherere voli
tate qui ē sūmū bonū. Sūmū bonū amare sūma
est b̄tudo. Qui deū amat bon⁹ est: si bon⁹ ergo
et beat⁹. Quāto hō plus deū diligit: tanto ma
gis beat⁹ erit. Dilectio est special̄ ⁊ ppria virtus
sanctoꝝ. Amantissima michi in christo soror: iō
hec dixi vt nullus amor seculi te sepet ab amore
xp̄i. sponsa xp̄i etiā rogo: vt aliqd nobis de amo
re celesti spōsi tui dicas. Fascicul⁹ mire dilectus
me⁹ michi inf̄ vbera mea cōmorabit̄ Dic ḡ k̄ima

plani⁹ vt ea q̄ dicis intelligam⁹. Fasciscul⁹ misre
dilectus me⁹ michi inf̄ vbera mea cōmorabit⁹. Lo
cus cordis ē inf̄ vbera: hoc ē inf̄ mām illas. q̄ dic
lectus me⁹ inf̄ vbera mea cōmorabit⁹. i. me dicit
dilectior: et amor iesu xp̄i sp̄si mei: sp̄ erit inf̄ mā
nullas meas: hoc est ī corde meo. Et siue ī p̄spis
siue in aduersis sp̄ ad me dicitā reducā oīa bona:
q̄ michi tribuit. q̄ dilexit me et mortu⁹ ē p̄ me: at
q̄ ascēdit ad celos: et vt ad eū pueniā quotidie vo
cat me. d. Veni de libano sp̄sa: veni coronaberis
Deus iesu xp̄i sponsi mei sub capite meo. i. donū
sp̄sū sc̄ti: req̄scent in me in hac p̄nti vita: et intelle
ctus sc̄tāz scripturāz sit in mēte mea: vt eū cog
scā et perfecte intelligā. et dextera illi⁹ amplexa
bit me: hoc est ad eternā beatitudinē puenire fa
ciat. Carissima soror roga ancillas xp̄i q̄ tecū sūt
et dicis. Fulcite me florib⁹: stipate me malis: qz
amore iesu christi sp̄si mei langueo. ¶ Vos sc̄tē
sorores mee: q̄ iam xp̄m sup oīa diligitis: et nichil
amori illi⁹ p̄ponitis: fulcite me bonoz vestroz exē
plis et ql̄c xp̄m dilectū meū iuenire valeā ostēdi
te: qz p̄ amore illi⁹ īfirmor. Hic amor dulcis: h̄ lā
guoz suavis: hec īfirmitas sc̄tā: hec dilectio casta
hec cōiunctio ītemerata: hec copla īuiolata: hec
cōplexio illibata. ¶ Vos sc̄tē sorores mee: fulcite
me florib⁹. i. vestre cōuersatōis exēplis: qz p̄ amo
re sp̄si mei īfirmor honesta virgo: vere p̄ amore
iesu xp̄i sp̄si mei lāgues et īfirmari: si p̄ amore
illi⁹ oīa q̄ in hoc mūdo sūt cōtēnis et despici. vere
p̄ amore iesu xp̄i īfirma iaces ī lecto cōtēplatiōis
si xp̄m sup oīa diligit. vere p̄ amore xp̄i es īfirma si

pl⁹ diligi celestia & terrena. Vere ppf aōre & dile
ctōne xpi lāguida iaces i lecto itime dilectōis ac
suauitatis i scis opib⁹ es fortis in terreis actib⁹
es debil. Soror mihi i xpo amabil: si xp̄z extoro
corde tuo dilexerit & nihil aō: illi⁹ preposuerit: cū
eo dē iesu xpo spōso tuo in celesti reg⁹ letaberis. Si
xp̄m i tota mēte secuta fueris: & eū tota mēte dilex
eris: absq; vlla dubitatōe cū eo i celesti p̄tia gau
debis: & eū cū sc̄tis v̄rgib⁹ q̄cūq; terit sc̄q̄ri. Si cū
oī deuotōe xpo adheseris: & ad eū die ac nocte su
spiraueris i hoc p̄nti sc̄lor: sine dubio cū eo exulta
bis i celesti palatio: atq; inf v̄rginū choros cāta
bis illi dulces h̄inos: sicut sc̄ptū ē. Qui pasci inf
lilia sept⁹ coreis v̄ginū: spōsas decorās glia spō
sifq; reddēs p̄mia. Quotūq; p̄gis v̄rgies sequūt
atq; laudib⁹ post te canētes cursitāt: h̄inosq; dul
ces p̄sonāt. Nō hoc dixi soror kima vt xp̄m: s̄ oīa
diligas: & vt nichil amorī illi⁹ p̄ponas. Obsecro
te dilecta soror vt nullā p̄ref xp̄z sentias dulcedi
nē: nullū p̄ref xp̄m q̄ras amorē: & nullā p̄ref xp̄z
diligas pulcritudinē. Pro aōre xpi luge. p aōre
christi plāge: donec eū merearis vidē i dexta p̄ris
sui regnātē. ¶ De dilectōe p̄ximi Ser. xliij.

Soror kima audi q̄ dñs n̄r ihs xp̄s ait disci.
p̄. In hoc cogsc̄t oēs qz mei estis discipuli: si
dilectōez h̄uerit ad iuteē. Om̄s fideles discipuli
xpi s̄t. Anusq; illi⁹ discipuls ē: cul⁹ doctria seq̄t.
Ergo q̄vult xpi discipuls eē: studeat p̄xios suos tā
q̄ seip̄m diligē. Dilectio p̄xi malū nō opat. q̄re?
qz plēnudo legi ē dilectio. Et paul⁹ ap. Amblate
i dilectōe sic & xp̄s dilexit nos & tradidit semetip̄z
(p nobis

Etiam Iohannes apostolus ait. qui diligit fratrem suum in lumine
manet: et scandalum non est in eo. qui odit fratrem suum in
tenebris est: et nescit quovadit. quoniam tenebre obce-
cauerunt oculos eius. Si quis dixerit: diligo deum
et fratrem suum oderit mendax est: et veritas in eo non
est. Et hoc mandatum habet a deo: ut qui diligit de-
um diligat et fratrem suum. qui non diligit fratrem suum quem
videt: deum quem non videt quomodo potest diligere? Etiam
Salomon ait. Qui se diligit quis amicus est. Et frat-
er in necessitate comprobatur. Et. b. augustinus. Homo vincit
humana felicitate: diabolus vincit inimici dilectione.
Tamen soror dilecta: non dicitur inter servos dei carna-
lis dilectio est: sed spiritualis. Nichil deo specialius
virtute dilectionis. Nichil desiderabilius diabolo
quam extinctio caritatis. sanctus amor non habet scanda-
lum. Quem hominem fidelem iudica tuum esse fratrem. Me-
mento quod unus artifex condidit nos. Verum amor sine
habet amaritudinem scandalum. Soror venerabilis in
primi dilectione cognoscet quomodo debeas pervenire ad
dilectionem dei. Sicut dilectio mentem elevat. ita ma-
licia demergit. Nec deum vere sine primo poteris
diligere: nec primum sine deo. Veram caritatem tenes
si et amicum diligis in deo: et inimicum diligis propter
deum. Quotum fueris larga in dilectione primi: tantum
eris alta in congregatione dei. Si in veritate diligis
primum tuum: in tranquillitate est cor tuum. Ille vero
qui primum suum habet odium: circumdatus est tenebris: et te-
dio. diligendo primum purgas oculum mentis ad vi-
dendum deum. Tamen reverentissima soror monco te
ut nullum hominem carnaliter diligas. Unde beatus
Ihsidorus. Multum in terra dimerit est qui diligit ho-

minē moriturū plusq̄ oportet carnaliter cū deo
 manere nō possum⁹ si in hoc seculo vnanimes eē
 volumus amicus in necessitate comprobare. Si
 precepta dei volum⁹ custodire: sicut nosmetipsos
 debem⁹ p̄ximos nostros diligere: qz si sine dissi-
 mulatōe diligit homo fratrem: cito placat deū pa-
 trē. q̄ diligit p̄ximū nō potest facere homicidiz
 nō adulteriū: nō furtū: nō peruriū: nō falsū testi-
 moniū: nō rapinā: non iudicare: nō litigare. Igit̄
 honesta virgo dilectionē dei ⁊ p̄ximi in qua tota
 lex pendet ⁊ p̄phete sp̄ meditemur: ⁊ ope p̄ficia-
 mus. Sed si p̄ximus noster patit̄ aliquā tribu-
 lationē: aut infirmitatē: aut dānū: aut in carcerē
 mittit̄ si dolem⁹ p̄ illo in corpe ecclie sumus. Si
 aut̄ nō dolem⁹: iam a corpe ecclie precisi sumus.
 caritas q̄ colligit ⁊ viuificat oīa mēbra ecclie: si
 nos viderit de ruina p̄ximi gaudere: statim nos
 precindit a corpe. Tādū dolet mēbrū: q̄ dū in
 corpe cōtinetur. Si aut̄ mēbrū precisum fuerit a
 corpe: nec sentire poterit nec dolere. Si manus/
 aut pes/ aut aliquod mēbrū precisū fuerit a corpe
 si totū corp⁹ tūc in multis partib⁹ diuidatur aut
 in ignē mittat̄: man⁹ illa tā nō sentit: qz iam di-
 uisa est a corpe. Talis est oīs xp̄ian⁹ qui de alte-
 rius dānorat̄ tribulatōe: aut āgustia: aut necessi-
 tate nō dolet. Sed q̄d pei⁹ est gaudet: qz iā aile-
 nus est a corpe ecclie. Hos vero honesta virgo si-
 verā ⁊ perfectam caritatē volum⁹ custodire dili-
 gamus bñ oīs hoīes fideles sicut nosmetipsos
 studeam⁹ diligere: vt qz xp̄s ē caput nostrū: nos
 mereamur mēbra illi⁹ eē: vt cū xp̄s appuerit q̄ ē

gla nfa: nos p cōcordiā caritat' r p dilectionem
dei r pxi: cū ipso possim' appere in glia. Tūc dō
amicus amat si nō p se s; p deo amat. Cū. b. Jf
dor'. Qui intēpant amat amicū: magis amat il
lū pro se q̄ pro deo. Tūc q̄sq; bonitati atq; diuie
iusticie fit pxi': q̄ despicit amicū aliq̄ aduersita
te percussū Vera amicitia nulla occasione exclu
dit: nullo tpe deletur: s; vbi cūq; se verterit tps
illa firma ē. Pauca sūt aīci q; vsq; ad finē sint cari
Illavera ē amicitia: q; nichil ex reb' amici q̄rit:
nisi solā ventu olētiā scilz vt gratis amet amātē
se. Igit' soror amabilis in xpō: moneo te vt dili
gas aīcos tuos in deo hoc ē in bono. Dilige etiā
inimicos tuos p p' deū. Sicut scptū est. diligite
inimicos vros: bñfacite hīs q; odert vos: r itez. Si
esurierit inimicus tu' ciba illū si sitit potū da illi
Et itez. Bñdicite psequētib' vos: bñdicite r noll
te maledicē. Dilectio ē soror caritatis. Caritas
nūq; fuit sine dilectōe: nec dilectio sine caritate:
hōestavirgo q; necessaria ē nob dilectio: in q; tan
te virtutes p'sistūt: de qua tāta bōa nascūt. Di
lectio hz duas alas. Ala dextera est dilectio dei
Sinistra ala ē dilectio pxi'. Nullus hoīm cū vna
ala possit volare ad celū. Quare: q; nec sola dile
ctio dei sine dilectione proximi: nec sola dilectio
proximi sine dilectōe dei valet ad cōsequēdā eter
nā bñitudinē Virgo prudēs sume tibi has duas
alas: videlz dilectōē dei r pxi: vt libere possis
volare: bona operādo: r pūcire ad pxiā celestis
regni. Amen. De cōpassione. Ser. xliij.
Soror carissīma: audi qd dñs nř iesus xpō
dicat. Oīa bona q; vult' vt faciāt vob hoīes

mor des. et
mor pxiimi
ne vlt' sūt

et vos facite illis. Hec ē enī lex pphē. Et paulus
 ait, gaudere cū gaudētib⁹ flere cū flētib⁹ Et itē
 Suscipite infirmos: paciētes estote ad oēs. Et sa
 lomō ait, Qui despicit pximū suū peccat, fidē
 posside cū pxio tuo: in paupertate illi⁹: vt ⁊ in bo
 nis eius leteris. In tpe tribulatōis pmane pxio
 tuo fidel: vt in hēditate illi⁹ sis coheres. Qui ca
 uat pxio suo a fouea cadet ī illā. Et q parat lacū
 pxio suo pibit ī illo. Uñ psalmista, Lacū apuit
 et effodit eū: ⁊ incidit in foueā quā fecit. Perfe
 cte pximū nō diligit q illū in necessitate nō suc
 curit: quāto āpli⁹ per cōpassionē, pximis nr̄is in
 necessitate succurimus tāto āplus creatori nr̄o
 appzōpiquam⁹. Sic debem⁹ hīe curā nr̄i: vt nō
 negligam⁹ curā pximi Igit foroz dilecta qd nō
 vis tibi accedere: nec pximo tuo cupias eueire.
 Cōdole alienis calamitatibus. Saucia te flecti
 bus in alienis merorib⁹. In tribulatōe alterius
 et tu esto tristis. Cū infirmis esto infirma. Sic alie
 nos merores tanq̄ tuos luge. Cū plāgētib⁹ plā
 ge: cū lugētib⁹ luge: cū flētib⁹ fle: cū plorātib⁹
 plora Talis esto alijs: q̄lis optas circa te esse ali
 os. Quod nōuis pati: nō facias alteri: nō facias
 alteri mala: ne tu paciarī silis. Ita clemēs esto
 in aliēis delicti sic in tuis: vt nō alter te ⁊ aliter
 allos pēses. Si ceciderit iūmic⁹ tu⁹ noli gratula
 ri in ruina adūsarij tui: noli extolli: nō leterī sup
 iūmicī iteritū: ne forte ⁊ tibi supueiat malū. Nō
 extollarī de casu iūmicī ne forte pūtat de⁹ trā suā
 ī te Qui eī gaudet de casu iūmicī: cito veiet sī est
 malū Sit igit hūan⁹ affect⁹ erga miserū: sit erga
 paupere doloꝝ ⁊ passiōis Sit erga deiectū amor
 ⁊ misericordiē. Si esu

rierit inimicus tu⁹ ciba illū: si sitit potum da illi
Non despicias paupes. nō cōtēnas egenos. non
vilipēdas pupillos. nullus a te tristitiā habeat.
nemo a te cōfusus abscedat. Visita infirmos: cō
solare pusillanimes: vt tu a dño consolari merea
ris in eterna beatitudine. Amen.

De misericordia Sermo. xv.

Soror carissima audi iesum xpm in euāgel.
dicentē. Beati misericordes: qm̄ ipsi mise
ricordiam cōsequentur. Et itez. Estote misericor
des: quia ⁊ pater vester celestis misericors est. Et
Paulus ap̄ls Estote aut̄ iucē benigni ⁊ miseri
cordes. ⁊ induite vos sicut electi dei: ⁊ sancti ī s̄
cta m̄ia. Pietas aut̄ ad oīa vtilis est. Et Salo
mon ait. Facere m̄iam ⁊ iudiciū maḡ placet deo
q̄ sacrificium. M̄ia facit locū vnicuiq̄ scdm̄ me
ritū operū suoz. Misericordia hoīs circa se ⁊ circa
primū suum. M̄ia aut̄ dñi sup̄ omnē carnē. Ille
offert sacrificiū qui facit m̄iam. M̄ia aut̄ domi
ni a cōpatiēdo aliene miserie: vocabulū sortita
est. Qui in altero misericors nō fuerit: m̄iaz del
inuenire nō poterit. Soror dilecta michi in chri
sto. M̄ia ⁊ veritas te precedant. M̄iaz nunq̄ de
seras. Benefacies aīe tue si misericors fueris.
Qui alteri misere: m̄iam a dño cōsequentur. So
ror soror venerabilis: qd̄ habes habeto ad m̄iaz.
Debe m̄iam sine murmure. Tale erit opus tuū
qualis fuerit intentio tua. Nō est m̄ia vbi nō est
beniuolētia. Bonū qd̄ facis: p̄p̄ m̄iam fac: non
p̄pter vanā gloriā. Nichil facias p̄pter laudes
sed p̄p̄ eternā remūerationē. Nichil facias p̄p̄

tempalem opinionē: sed ppter eternā mercede.
 Nichil facias ppter famā: sed ppter vitā etnāz
 Ad quā te perducere dignet̄ ops deus reueren-
 tissima soror Amen.

De exemplis sanctorū. Sermo. xvi

Ad conuersionē vel emendationē fidelium m̄
 tum exempla scōꝝ prosunt. soror carissima
 ideo scribūtur casus ⁊ repatiōes sanctorū vt nos
 miseri propter multitudinē pctōꝝ non despere
 m̄ sed p vt penitentiā resurgendi etiā post lap-
 sum spem habeamus vt nullus post pctm̄ de bōi-
 tate dei desperet dū conspicit etiā post ruinā re-
 parationē fuisse sanctorū. ppterea posuit de⁹ viz-
 tutes scōꝝ ad exemplū nostrū vt per vestigia ip-
 soꝝ peruenire possim⁹ ad regna celozū. v̄ si eos
 ad bene opandū sequi noluerimus in penis: ier-
 cusabiles sum⁹. sancti dei hoīes q̄ diu fuerūt in
 hoc seculo nō cessauerūt currere in bonis opib⁹.
 scz in ieiunijs: in vigilijs: in elemosinis: i castita-
 te: in continētia: in lōganimitate: in patiētia: in
 suauitate: in orōnib⁹: in psecutionib⁹: in beniuo-
 lētia: in fame ⁊ sitit: in frigore ⁊ nuditate: ⁊ in la-
 borib⁹ multia p xp̄i noīe. Sancti hoīes despere-
 rūt p̄ntē mūdū vt eternū regnū acq̄rerēt. nō ac-
 ceperūt hic pmissiōes vel diuitias misabiles hu-
 ius seculi q̄ perducūt hoīes male eis vtentes ad
 tormēta inferni: sed hanc patriā tota intētiōe re-
 linq̄ntes ad celestē h̄rlm̄ leuauerūt oculos suos
 hoīes sc̄ti v̄trauerūt pctm̄ in v̄bo: in facto: i cogi-
 tatōe: in visu: in auditu: in motu: in ocul: in māi-
 bus: in ira: in pedib⁹: in rixa: i furore: in discēssio

ne: in vana gloria: in superbia: in elatione: in cupiditate
in gula: in somnolentia: in fornicatione: in violentia. Cu-
stodiētes corpora sua et animas suas. Duobus modis
teinuaueſt. ſ. a vitijs et actibus. Bona est abſtinentia
ciborum: ſed multo est melior abſtinentia vitiorum. Et in ec-
clesia de suis membris. i. de eisdem sanctis personis dicit Ma-
n^o mee stillauit mirram. quod per man^o nisi operationes
sanctorum intelligim^o. et quod per mirram nisi mortificatio
carnis: et mortificatio vitiorum accipitur. Man^o eccle-
siae homines sunt bona operantes: de quibus dicit. Operati sunt
iustitiam. Manus ergo ecclesiae mirram bonorum operum still-
lat: quia non exempla bene viuendi demonstrant: et ut vi-
tia carnis in se mortificemur predicant. vñ quidam eo-
rum dixit. Si enim sanctorum carnem vixeritis moriemini. Et
iterum mortificate membra vestra quae sunt super terram. Et iterum
ecclesia dicit: digiti mei mirra, prebatissima. Tunc ve-
re est mirra, prebatissima quam perfecte caro mortificat: et
vitia atque peccata extinguunt. Igitur soror in christo dilecta
si societate sanctorum habere cupim^o: necesse est ut exempla
sanctorum sequamur. Si peccamus tamen de peccato nullam excu-
sationem habemus. Quare: quia et lex dei quotidie nos
amonet ut bene viuamus: et exempla sanctorum patrum sepe iui-
rant ad bene operandum sed et si aliquando secuti sumus exem-
pla malorum hominum cur non sequimur exempla
sanctorum patrum Et si apti fuerimus ad imitandum ma-
los in malum: cur pigri sumus ad imitandum bonos in
bonum? Soror venerabilis ergo deprecemur deum ut. Virtutes
sanctas quae suis sanctis preparauit ad coronam nobis non
sunt ad penam neque ad damnationem sed ad perfectum et sa-
lutem. Sine dubitatione credimus: quia si exempla sanctorum
secuti fuerimus post hanc vitam cum eis in celo regna-

binus: q̄to āplius v̄ita scōꝝ patrū legim⁹ si exē
 pla eoz sequi nolum⁹: et rāto āplius culpabiles
 sum⁹. Hūc honesta virgo. Dipotētē deū depeoz
 vt det tibi has virtutes scōꝝ patrū scz hūilitatē
 xp̄i. Deuotionē petri. Caritatē ioānis: Obediē
 tiā Abrae: Pacietā Isaac: Tollerantiā iacob:
 Castitatē Joseph: Māsuētudinē Moyssi: Cōstā
 tiā Josue: Benignitatē Samuelis: Misericor
 diā Dauid: Abstinetiā danielis: ⁊ cetera digna
 facta piloz scōꝝ vt post hāc mortālē vitā pueire
 possis ad societātē eoz. Virgo Ch̄isti q̄tidie cō
 sidera q̄ moderamie: q̄ intētiōe: vel q̄ cōpūctōne
 hoies xp̄i placuere deo. Unde in psoua xp̄i in cā
 tictis cāticoꝝ eccleie dicit̄ q̄ pulcra sūt gressus tui
 in calciamētis filia p̄ncipis. Ch̄ist⁹ per potētā
 diuinitat̄ p̄nceps est oīm creaturaz: ⁊ ideo sc̄ā
 eccleia filia p̄ncipis dicit̄: q̄ p̄ predicatōnē xp̄i in
 nouā vitā regenerat̄. Que sūt aut̄ calciamēta ec
 cleie nisi exēpla scōꝝ patrū quib⁹ in v̄ta hui⁹ sc̄i
 manit̄: vt p̄ oēs tribulatōes calciamēta ābulet.
 Soror in xp̄o amabilis ⁊ nos sp̄ualiter pedes cal
 ciam⁹ q̄n̄ a sc̄is p̄fib⁹ exēpla bene viuēdi suim⁹
 vt ad s̄ilitudinē eoz tētatōes hui⁹ mūdi vicam⁹
 Itē in eisdē cātic̄. Sp̄s eccle. s. xp̄s loquit̄
 dicēs: descēdit in ortū vt viderē poma cōuallū et
 inspicere si floruisser̄ vinee: si germiassēt mala
 punica. vinee florēt quādo in eccleis filij recēter
 in fide generātur: ⁊ ad sc̄ām cōuersatōnē quasi
 ad soliditatē bonoz operū preparantur. Mala
 puica germināt q̄n̄ p̄fecti hoies p̄ exēpla bonoz
 opoz suos p̄rios edificāt ⁊ in nouitate sc̄e p̄satio

Dij

nis per predicationē suā et p ostētionē bone vite
 in sc̄tis opibus renouāt. Unde moneo te in x̄po
 sp̄ualis amica vt des bonū exēplū de te om̄ibus
 hōibus in om̄i tua vita. Venerabilis virgo desi
 dero vt luceas ōibus ancillis dei qui tecū sūt in
 monasterio bene viuēdo qz sicut ait bt̄us Greg.
 qui alijs suā bonā vitam abscondūt in semetip̄is
 accēsi sunt: sed alijs in exemplū luminis nō sunt
 Illi vero qui exēplavirtutū et per vitā sc̄tītatis
 atq; per verbū p̄dicatōnis alijs lumē demōstrāt
 lāpades ardētes sūt qz alijs viā salutis ostēdūt
 Unde d̄ns dicit. Lux vestra luceat corā hōibus
 vt videāt opera vestra bona ⁊ glorificēt patrem
 vestrū qui in celis est: qz videlicet soli deo est red
 denda om̄is gloria. x̄pi virgo te moneo tamē vt
 ita sit opus tuū in publico quaten⁹ intētio tua
 maneat in occulto. Igit̄ amantissima michi in
 x̄po soror: sicut sup̄ius dixi tibi in ōibus actōib⁹
 tuis: in oī opere tuo: in oī cōuersatōne tua: imi
 tare sc̄os: emulare iustos: hēto añ oculos tuos ex
 ēpla sc̄oz exēpla iustoz imitādo. Considera Exēpla
 iustoz p̄pōe tibi: patrū exēpla sūt tibi imitāmēta
 discipliē Intēde virtutē sc̄oz ad bñ opād itēde ad
 bñ viuēdū documta sc̄oz. nlla ifamia scādalizet
 vitā tuā. Nulla op̄tio adūsa te cōtristet. Discce fla
 grare bono p̄conio hēto testiōnū bonū: custodi
 tuā famā bonā: tua bona fama nullis fetozibus
 obscuret: tua bona fama nullis opprobrijs lace
 retur. Amen. ¶ De cōtemptione. Ser. xvij.
Paulus apo. ait. Cū enī sūt inter vos zelus ⁊
 cōtētio nōne sc̄dm hoīem ābulatis ⁊ carna

les estis? Et salomō ait. Inter supbos sp sūt iur-
 gia: sēp malus iurgīa q̄rit angl's malus mittit
 cōtra eū. quisq; loca piculosa vadit cito cadit: sic
 ille qui q̄tidie cū p̄ximis suis cōtēdit cito in scā-
 dalū cadit. Viri mites sp despiciūt lites: q̄ quo-
 tidie cōtendūt rixāt a paucis hoīb' amātur
 p̄pterea pax z cōcordia oībus hoīb' sūt necessa-
 ria. Soror carissima audi beatū Aug. dicentē:
 O q̄ irrep̄hēsibilis eē poteremus nō tam dili-
 gēter n̄ra vitia emēdaremus q̄to studio aliēna
 reprēdimus. S; si nos bene cōsideramus: mul-
 ta in nos rep̄hēdere possumus: volo q̄ cogno-
 scas qz nihil est turpius q̄ lites inter religiosos
 qui debent per cōcordiam z dilectōnē lucere in
 mūdo: sicut luīaria in celo. Cōtētiōes ex iuidia
 et detractōe solēt eueire atq; oziri Sed si detra-
 ctio z iurgīa sūt in claustr' vbi ē taciturnitas re-
 gularis: vbi scītas religionis: vbi silētū ordīs
 vbi religiositas monasterij: vbi vinculū caritatis
 vbi parvinitatis: vbi cōcordia fraternitatis. vbi
 amor socialis heu prohdolor p̄t taciturnitas
 r̄far': ablata est scītas religiōis defecit silentiū
 ordīs ad nichilū devenit religiositas monasterij
 ānullata ē caritas fr̄nitatis. S; si illi q̄ in pace
 debēt vivere icipiūt p̄tēdere: litigare: detrahere
 vbi ē vita trāquilla: vbi vita q̄eta: vbi vita pacifi-
 ca: vbi vita hōesta: vbi vita modesta: vbi vita p̄tē-
 platina: vbi vita āgelica Lerte nō pōt ibi eē pax
 itēgra vbi regnat detrahēs ligua: vbi regnāt ri-
 xe et p̄tētiōes nō pōt esse p̄fecta religio. Aude q̄
 soror dilecta ne p̄ lites z cōtētiōes p̄das tuos la-

bores. Laue nedies tuos p das p detractōes ⁊ r
ras. Attēde tibi diligēt ne p iurgia ⁊ cōtētōes p
das celestes pmissiōes. Esto sollicita ne p stulta
vba p das gaudia eterna. Jgf linguā tuā refrēa
⁊ eris religiosa: qz si eā nō refrēaueris: religiosa
nō eris S; si forsitā mihi nō credis audi iacobū
apo. d. Si qd putat se religiosū eē nō refrēas lī
guā suā s; reducēs cor suū: h^o vana ē religio. lī
gua modicū est mēbrū in corpe hoīs. S; tū si res
frenata nō fuerit totū corpus maculat ⁊ corrupit
Itā sicut modicū frumētū corrupit totā massam
⁊ sicut pua scitilla ignis magnā siluā icēdit: ita
līgua sine freno dños ⁊ ppositos eqles ⁊ socios
subiectos ⁊ puulos oēs scādālizat: ⁊ ad iracūdiā
pucat. Līgua cōtētiosa si frenū nō hēat nullus
hō cū ea in pace viuē poterit. Rixosa līguavenēo
est plēa q si nō fuerit castigata oēs socios suos p
ducat ad scādala. Soror veñ. g bonū ē tibi vt phī
beas līguā tuā a malo ⁊ labia tua ne loquā d
lū. Cōsidera vnde veñisti ⁊ ad qd veñisti. De mūdo
existi ⁊ ad castra dei: hoc est ad mōasteriū fugisti.
Diuitias seculi postposuisti ⁊ ad celestes diuiti
as pmerēdas veñisti. Et iō paupertatē elegisti: gra
tis paupertatē elegisti. Et iō obliuioi debes tradē
oia q ppter deū reliqisti. Laue g ne velis alijs te
pferre. qto maior es tanto te huilia i oib^o dimit
te cōuētīcūlā cōspiratōis ⁊ detractōis fuge mur
muratōes ⁊ susurratōes: susurratōes nō audias.
Murmuratōib^o aurē tuā nō pbeas. Sepa aures
a detrahētib^o qsi a spētib^o fuge detrahētes qsi
spētes. dtrahētes ifundūt venenū mortifex i au

rib⁹ se audientiu: q̄ detrahit ⁊ q̄ detrahētē libēl
 audit vterq; peccat. Nō solū ille q̄ detrahit pec-
 cat s; ⁊ ille q̄ volūtarie detrahentē audit. Hone-
 sta virgo: audi ea q̄ dicit perfect⁹ vir in p̄o. Non
 sed cū cōsilio vanitatis ⁊ cū iniq̄ gerētib⁹ nō in-
 troibo. Tu q̄ cū cōsilio vanitatis nō sed eas ⁊ cum
 mala loq̄ntib⁹ nō cōmiscear: nō cōtendas in vlla
 cā: i nulla cā decertare studeas. Cōtētio lites pa-
 rit. Cōtētio pacē cordis extinguit. Cōtētio ri-
 xas gignit. Cōtētio iurgia semiat. Cōtētio fa-
 ces odiorū accēdit. Cōtētio cōcordiā rūpit. Cō-
 tētio cōturbat oculū menti sicut ait d̄s. Turbat⁹
 est ocul⁹ me⁹ a furore. Igit̄ amabil⁹ in xp̄o soror
 moneo te vt in vlla cā cōtendas. Nō cōtēdas p
 cibo neq; pro potu neq; p vestimēto. Sed accipe
 de manib⁹ p̄positarū tuarū ea q̄ tibi dederint sine
 murmuratiōe. q̄ a p̄positis tuis tibi fuerit mi-
 nistratū sine murmuratiōe accipe Si soror tua
 meliora vestimēta accepit q̄ tu accepisti nō sit ti-
 bi cure. si p̄posita tua dederit tibi vile vestimē-
 tū ⁊ sorori tue dederit p̄ciosū: d̄ hoc nō murmu-
 res. Si meliora vestimēta sororib⁹ tuis fuerint ⁊
 tu accepis viliora: sup hoc nō cōtēdas. In nulla
 tpali cā eligas meliora. In trāsitorijs reb⁹ meli-
 ora nō queras. In reb⁹ mūdi meliora nō cōcupis-
 cas: q̄re:q; nō veisti ad ditias: s; ad paup̄tatem.
 Nō veisti ad mōasteriū vt ditias frēas hēas: s; vt
 virtutes spūales acq̄ras. Nō veisti ad claustravt i
 vestimēt̄ p̄ciosi s̄ resplicdeas: s; vt i simplicitatē
 deo fuias. Nō veisti ad ordinē vt an̄ oculos hoīm
 i vestib⁹ gliosa appeas: sed vt p hūilitatem deo

placeas. Nō veīstī ad sc̄tām cōgregationē vt vo-
lūtātē tuā cōpleas: s̄ vt volūtati aliene obedias
et p̄ deo oīa frena despicias. Alioq̄n meli⁹ tibi
fuerat in domo p̄ris tui remāere q̄ in mōasterio
p̄ciosavestimēta q̄rere Meli⁹ tibi fuerat ī domo
parētū tuorū h̄re solaciū: q̄ p̄ter ācillas dei p̄ ter-
rentis̄ trāsstorijis reb⁹ mouere scādālū. Melius
tibi fuerat in fra tua p̄morari: q̄ in domo dei p̄
tpalib⁹ reb⁹ cōrēdere: aut litigare aut murmura-
re. Igit̄ soror carissima: sic̄ supi⁹ dixi tibi: ī n̄lla
causa decertate studeas: nisi vt soli deo placeas.
Amen. ¶ De disciplina. Ser. xvij.

Sapientissim⁹ salomon ait. Audi fili mi disci-
plinā p̄ris tui: et ne dimittas legē m̄ris tue
vt addat̄ gr̄a capiti tuo: et torques collo tuo. Te-
ne disciplinā: et ne dimittas eaz. Custodi illā: qz
īp̄a ē m̄f̄ tua Accipe disciplinā et noli abijcere eā
Qui odit castigatōes: stultus ē. Qui increpatōes
reliquat m̄ltū errat Qui disciplinā despicit pec-
cat. Qui custodierit disciplinā: inueiervitā Qui
vero disciplinā noluerit custodire: inueiet mortē
Egestas et ignominia erit illi q̄ deserit disciplinā
Qui acq̄escit castigati: gl̄abit̄. Stultus irridet
disciplinā p̄ris sui. Qui at̄ custodit increpatōes:
sapiēs ē. Plus p̄ficit castigatio ligue ap̄d pru-
dētē: q̄ cētū plage ap̄d stultū. Et sapiēs et disci-
pliat⁹ nō murmurabit adūsus eū q̄ castigat illū
Tñ castigatio debz eē moderata. Tñ br̄s Am-
bro Leuiter castigat⁹ exhibet reuerentiā castigati
qui vero crudeliter castigat̄ vel increpat̄: nec in-
crepationē suscipit nec salutē: blāda pietate sūt

portādi: qui p sua iſſſmītatē nō poſſūt increpari
 pro diuerſitate peccātū alij portādi ſunt: alij ca
 ſtigādi: qz mod^o diuſus ē pctōz. ¶ Prelati ecclie
 portare dñt ſubditos ſuos q̄s corrigūt: z corrigē
 q̄s portāt. Hic Salo. i baſib^o tēpli dñi imaginē
 leōis z bouis: z cherubī: ope ſculptorio fecit p̄gē
 Quid aliud deſignāt baſes in tēplo niſi p̄latos
 i ecclā? Quicūq; ſollicitudinē regimīs ſuſcipiūt.
 tāq; baſes portāt onus ſuppoſitū. Cherubī ple
 nitudo ſciētie inſpretat. In baſib^o cherubī che
 rubī mōſtraſ: qz prelati ecclie pleni debēt eſſe ce
 leſtī ſciētie. ¶ Per leonē terror ſeueritatī figurat.
 ¶ Per bouē vero paciētia māſuetudīs oſtēditur.
 Itaq; i baſib^o neq; leones ſine bob^o: neq; boues
 ſine leonib^o exprimiūtur: qz prelati ecclie aliqñ
 rigide: aliqñ cū dulcedine: aliqñ cū aſpitate: ali
 quādo verbis: aliqñ flagellis: debent ſubiectos
 ſuos corrigere: qz ille qui blāda verba caſtiga
 tus nō corrigitur neceſſe eſt vt acrius corrigat:
 vel arguatur. Cum dolore enī abſcōdēda ſunt
 vulnera q̄ leuiter ſanari nō poſſūt. Qui ſecreto
 admonit de pctō corrigi negligit publice eſt ar
 guēdū vt vulnus qd̄ occulte ſanari nequit: maīſe
 ſte debeat emēdari. palā ſūt arguēdi: q̄ palā no
 cēt. Et dū apta obiurgatōe ſanant̄ hi q̄ eos imi
 tādō deliquēſt: corrigant̄: vt dū vn^o corripit: ce
 teri emēdent. Meli^o eſt vt p mltōz ſaluatōe vn^o
 cōdēnetur q̄ per vnū licentiā multi p̄c̄itent̄.
 Etā b̄tus Greg. ait. Sūt multi q̄ verba increpa
 tionis audiūt: z ad penitentiā redire contēnūt.
 Unuſquiſq; audiat de regno dei quod diligit.

Audiat de inferno qd timeat: vt si per amorem
ad regnū nō venit: saltim per timorē veniat. Ver-
ba sūt Isti dicit: Iusti benigne suscipiūt castigati-
onē qm̄ de suis culptis arguunt. Soror carissima
disciplina est emendatrix q̄ nō est vilipēda: et iō-
dehem⁹ prelatos nostros diligere et verba eorum
benigne suscipere: q̄ per increpatōes et castigatōes
suas auferūt a nobis pprias volūtates: et mundū
cupiditates. Unde in canticis canticorū de eisdē p̄-
latis Ecclia vel q̄libet fidelis aīa dicit. Inueniūt
me custodes q̄ custodiūt ciuitatē. percusserūt me et
vulnerauerūt me: tulerūt mihi palliū meū custo-
des muroꝝ. p̄ custodes ciuitatis intelligim⁹ pre-
latos qui statū sancte ecclie custodiūt q̄ etiā aīas
fidelē inueniūt: eāq; suis p̄dicatōib⁹ et exornatiōi-
bus atq; minis percutiūt: et aōre caritatis chri-
stivulnerant. nec solū hoc sufficit eis: s; etiā pal-
liū ei tollūt. i. oēm terrenā delectationē atq; sub-
stantiā t̄palē ab ea auferūt et eā nudam petis ac-
spoliatā diuitijs ad regnū celorū transmittūt. Iḡ
soror michi in xp̄o dilecta valde dignū ē vt prela-
tos n̄ros q̄si p̄rēs diligam⁹: et vt ab eis disciplinā
nostre salutis libentē suscipiam⁹ fm̄ cōsiliū d̄i pro-
phete dicētis. App̄hendite disciplinā ne qm̄ iras-
ceat dñs et pereat⁹ de via iusta. q̄ si de via iusta no-
lumus perire: necesse est nos disciplinā suscipere.
Si ille qui disciplinam non suscipit de via iusta
peribit. proculdubito in via iusta confirmat⁹ erit
qui disciplinam suscipit. Nunc ergo soror vene-
rabilis moneo te vt libenter suscipias disciplinā
vt ab ira dei delibereris: et in via iusta confirmeris.

Multas age gratias illi qui castigauerit te: illi
 qui increpauerit te gratias repende. Si abbatiss
 auel priorissa pro salute tua increpauerit te: nō
 cōtristertis. cū abbatiss auel priorissa monstrauerit
 tibi uiam salutis tue suscipe doctrinā illi⁹ gra
 tis. quando aliquis mōstrauerit tibi causam tue
 salutis tu non sis rebellis. Dilige eas que te rep̄
 hendunt de tuis transgressionibus. Et ma eas q̄
 te casti gauerunt de tuis negligentijs: quasi ala
 cres dilige eas q̄ te reprehendunt de tuis trans
 gressionibus: castigantibus inturiā non respon
 deas. Increpantibus te contumeliā nō dicas.
 mala pro bonis non reddas. Et duersus bōa con
 silia non respōdeas iurgia. Aduersus bona ver
 ba non respondeas mala: q̄re? qz qui diligit di
 sciplinā diligit sapientiā. ergo et tu si discipli
 nam dilexeris sapiens eris. Prudens eris si in
 crepationes patienter sustinueris. sapiens eris si
 humiliter castigationes portaueris. Honestā uir
 go ideo a dño et a prelatis nostris in hac uita cor
 ripimur ut non cū hoc mundo dānemur. Multo
 melius est nobis in hac uita a prelatis nostris
 pro negligentijs corripī q̄ in futura uita dānari
 Melius est nobis in hoc seculo a prepositis no
 stris pro transgressionib⁹ et culpis castigari q̄ in
 futuro seculo puniri. Amabilis michi in christo
 soror: melius est tibi manu abbatisse flagellis ce
 dir̄ q̄ in inferno penas pati: melius est tibi ma
 nu abbatisse uel priorisse flagellari in hac uita q̄
 in inferno cruciari in futuro. Melius tibi est ma
 nu abbatisse flagellis & berari q̄ i inferno torq̄ri

Meli⁹ tibi est in hoc mūdo de manu abbatisse vel
prio^risse sustinere flagella q̄ pati eternas p̄cas ī
gehēna. Meli⁹ est tibi manu abbatisse vel prio^r
risse t̄palit̄ affligi virgulis: q̄ cremari eternis in
cēdijs. A quib⁹ te dignet̄ liberare ille qui te re
demit suo p̄cioso sanguīe. Amen.

S De obedientia Sermo. xix.
S^oror carissima audī verba pauli apo. Non
est p̄tās nisi a deo Que aut̄ sūt ordiata: a deo. or
dinata sūt. Fōq; qui resistit p̄tati dei ordiatiōni
resistit: q̄ nō debem⁹ cōtēnere p̄tates siue mundi
sint siue ecclie: qz oēs a deo ordiate sūt. Igit̄ qñ
per īobediētiam prelati n̄ris cōtradici⁹: deo ī
iuriā facim⁹. Qñ per supbiā z īobediētīā p̄lati
nostris rebelles sum⁹: q̄ dei p̄cepta facim⁹. quā
do prelati n̄ris cōtumaces sum⁹ atq; īobediē
tes deū cōtēnimus: q̄ dicit Qui vos audit me au
dit. i. q̄ vobis est obediēs: michi obediēs est. Et q̄
vos despicit me despicit. Soror dilecta michi in
x̄po ergo q̄ prelatū suū despicit: deū despicit. Et
q̄ prelatū suū honorat: deū hōrat. Et q̄ obediēs ē
p̄lato suo: obediēs ē deo. Hāc virtutē. s. obedien
tiā laudat samuel pp̄ha. d. Maior ē obediētia q̄
sacrificiū: z obedire magis q̄ offerre ad ip̄e arie
tū: qm̄ quasi pctm̄ arsolādi est repugnare: z q̄si
scel⁹ ydolatrie nolle acq̄sccē. i. nolle obedire Ma
ria soror aarō p̄ supbiā z īobediētīā murmura
uit q̄ Moysen fr̄z suū: z statim p̄cussa ē lepra Ma
ria q̄ q̄ Moysē fr̄z suū. i. p̄latū murmuravit per
īobediētīā z rebellionē s̄ḡt aīaz cuiuslibz hoīs q̄
murmurat q̄ prelatū suū: cui nō vult obedir: nec

precepta salutis accipe. Et qz nō vult p obediētiā precepta sui prelati suscipe lepra pctōz pcurat atqz sedat. Etiā chore dathā z abyrō: q cōtra moyse z aarō per supbiā z cōtūeliā atqz inobediētiā insurrexēt statī p sua presūptōe penas sustinuerunt sicut scriptū est in psalmo Apta ē terra z deglutiuit dathā: z opuit sup cōgregationē abyrō. Et iterū. Exarsit ignis in synagoga eorū flāma cōbussit pctōres. Mā z ozias rex cū p supbiā z inobediētiā atqz cōtumaciā thuribulū accepisset z q legē dei sacrificare voluisset: a deo est lepra percussus: atqz maculat⁹ in frōte. Mā z saul rex qz inobediēs fuit regnū perdidit: z ī manib⁹ inimicorū suoz cecidit. Etiā ionas ppha p inobediētiā fugit: z eū piscis absorbuit atqz in pfūdū maris misit. Cauedū est igit nobis ne q̄ platos nros p inobediētiā audeam⁹ insurgere: ne dñs p eos velit nos qz vice sua fungūtur aspevisitare. Venerabil⁹ soroz p salute nra posuit de⁹ prelatos in ecclia: vt nobis pvideāt z vt deo p nobis rōem reddāt: atqz nos ne mala faciam⁹ custodiant. Vñ paul⁹ apo. Obedite ppositis vestris et subiaccete eis. ipsi enī puigilāt quasi rōem reddīturi p aiab⁹ vestris. Prelati dñt custodire ac regere gregē dñi: cū magna vigilantia ac sollicitudine De qbus in cāticis cāticorū legit. Rectuluz salomōs seragita fortes ambiūt ex fortissimis isrl: oēs tenētes gladios: et ad bella doctissimi: vniuscuiusqz ensis sup femur suū: ppter timores nocturnos. Verus salomō xps esse intelligit: qz reuera pacificus est qz pacē inter deū z hoīem re

formant. Lectulū vero salomōis cōgregatio est
fidelīū in qua deus habitat et reſeſcit. Lectulū
vero salomonis ſexaginta fortes ambiūt ſc̄z pre-
lati: qui defendēdo: caſtigādo: increpādo: corri-
piēdo: ad monēdo: circūeunt: ⁊ cuſtodīūt eccliaſ
dei: contra vitia: ⁊ cōtra inimicos viſibiles atq̄
inuiſibiles. Qui ideo fortes eſſe dicūtur: qz pre-
lati ſctē eccleſie perfecti ſunt in obſeruatōe man-
datoꝝ dei. Omēs tenētes gl ad los id eſt ſpūale
verbū: qz predicādo vitia ſubiectorū debēt reſi-
mere. Ad bella ſūt doctiſſimi: qz neceſſe ē vt ad
bella ſpūalia ſint iſtructi. Antuſcuſqz enſis ſu-
per femur ſuuz. Prelati ſctē eccleſie ſup femur
enſes tenēt: qz prius in ſer̄ tūc in ſibi ſubiectos
vicia carnis debent reſecare. Et hec oīa faciunt
pp̄ter timores nocturnos. i. pp̄ter occultas iſi-
dias malignoꝝ ſpirituū: qui in nocte huius ſcti
maxime inſidiāt ſctis prelatis vt illis deceptis
lectulū ſalomons. i. cōgregatiōē ſeruoꝝ dei fe-
dare ac maculare poſſint. Soroz cariſſima: ideo
hec dixi tibi. vt cognoſcas q̄ deuote quāq̄ huili-
ter debem⁹ prelati n̄ris obedire. Obediētia ſola
virt⁹ eſt: que x̄tutes ceteras mēt̄ iſerit: incertaſq̄
cuſtodit: De q̄ ſalomō ait: Melior ē obediētia q̄
victime: qz p̄ victimas aliena caro mactat: p̄ obe-
diētā vero pp̄ria volūtate religat. Cū vir obedi-
ens loquit̄ victorias: qz dñm aliene voci huiliter
obedit: ſemetip̄m in corde ſuperat. Adam in in-
fernū cecidit: qz inobediēs fuit: xp̄s vero ad celū
aſcendit: quia vſq̄ ad mortē deo patri obediuit
Sicut per inobediētā Ade peccatores conſi-

tuti sunt multi: ita per obedientiam christi iusti consti-
tuti sunt multi. Et sicut propter peccatum ad omnes homines
sunt in condemnationem mortis: ita per iustitiam christi
omnes homines in iustificationem vite. Et iterum
Sicut inobedientia primi parentis genuit mor-
tem: ita obedientia christi generavit vitam. Igitur
soror dilecta: si pro christo fueris obediens tu-
is prelati: cum christo regnabis in celis. Contra
matrem tuam id est abbatissam vel priorissam: nun-
quam verbum asperum dicas. Prelatis tuis nunquam rebel-
lis existas: prepositis tuis in ulla causa contradic-
cas. Venerare autem omnes melioris scientie ac meli-
oris vite. Venerare unumquemque hominem pro suo me-
rito sanctitatis. Maiori gradui reverentiam tri-
bue competentem. Secundum dignitatem unicuique homi-
tribue honorem. Superiori gradui equaliter se non
exhibeas. Senioribus presta obedientiam: et sa-
mulare humiliter Imperiis eorum. Cede auctori-
tati maiorum. defer digna servitia maioribus. Esto cum
ctis obediens in bonis preceptis. O sponsa chri-
sti: ita obedias homini ut non offendas voluntatem
dei. In malis operibus nunquam sis obediens. Non obe-
dies illi qui male tibi facere mandaverit: malum fa-
cere iusta non consentias. Noli obedire in malo cui-
quam potestati. Etiam si pena compellat: si supplicia imine-
ant: si tormenta occurrant. Melius est mortem pati: quam
mala iusta implere. Melius est abominatione iugula-
ri: quam eterno iudicio damnari. Neque enim est sine
culpa: qui ut malum fieret obedivit. Igitur soror ve-
nerabilis esto obediens usque ad mortem: dabit tibi deus
coronam vite Amen. ¶ De perseverantia. Sermo, xx.

Sor carissima audi beatū Mero. di. Non queruntur in christianis initia vel exordia: sed finis et perseverantia. Paulus apostolus male cepit: sed breve finiuit. Judas vero scarioth bene cepit: sed male finiuit. Laudatur initium iude: sed finis vite illius condemnatur. Unde beatus Gregorius. Virtus boni operis perseverantia est: in casu bonum agit si ante terminum vite deseratur. De hoc etiam beatus Isidorus ait. Non iudicat de hominem de preterita vita: sed de suo fine. Unusquisque enim in die mortis sue iustificabitur aut condemnabitur. unde scriptum est: ubi te inuenero ibi iudicabo. Etiam beata magdalena iohannem christum resurgentem primo meruit videre: quia eius requirendo perseverauit. Unde etiam in canticis canticorum dicitur In lectulo meo per noctes quiescui quem diligit anima mea. Moneo ergo te honesta virgo ut queras eundem iesum christum sponsum tuum in lectulo tuo. id est in requie mentis atque quiete contemplationis. per noctes quere eum: hoc est in hac vita ad eum suspirando: eumque desiderando: ut eum perfecte in futura vita inuenire possis ac videre regnantem in patris solio. Sine intermissione quere eum bene uiuendo ut faciem eius merearis videre in celesti regno. Rogo christi sponsa ut dicas cum dauid propheta Sititit anima mea ad deum fontem viuum quando veniam et appebo ante faciem domini. Vere anima tua deum sitit si eum super omnia diligit. Vere anima tua deum sitit si pro amore illius despicit omnia terrena. Vere anima tua deum sitit si eum in dextera patris regnantem concupiscit. Etiam idem propheta nos admonet dicens Querite dominum et confirmamini: quere faciem eius spiritus in

prosperitate ⁊ angustia: in paupertate ⁊ abundā
 tia: in infirmitate ⁊ in sanitate: in iuuetute ⁊ in se
 nectute debem⁹ deū querere tota mēte: tota intē
 tione: vt ab eo mereamur cōfirmari in sc̄tā cōuer
 satione: ⁊ vt illū mereamur inueire ac videre in
 celesti regno mūdem⁹ nos ab omī inquinamēto
 carnis ac spūs: qz nō nisi casto corpe ad celos po
 terūt subleuari in die resurrectōis. Nec poterūt
 videre gloriā diuine maiestatis nisi illi qui sunt
 mūdo corde. Soror dilecta mihi crede qz nō oci
 ossis ⁊ vagātibus dabit⁹ regnū celoz: sed querētī
 bus ⁊ petētībus atq; pulsantībus. Sic enī ait dñs.
 petite ⁊ accipietis querite ⁊ inuentetis: pulsate
 et aperiet⁹ vobis. ¶ Petenda est ergo ianua regnī
 orādo querēda bene viuēdo: pulsanda in dei ser
 uitio: pseuerādo nō sufficit bona icipere nisi eti
 am quisq; icipere studeat ea q̄ bene ic̄hoauit vsq;
 ad finē vite pducere: qz melius est viā iustitie nō
 cognoscere q̄ post cognitionē retrozsu; cōuerti
 ¶ In dñs in euāgelio. Nemo mittēs manū suā in
 aratrū ⁊ respiciēs retro aptus ē regno dei. ¶ Igit̄
 soror venerabilis necesse ē vt p desiderīū eterne
 btitudis pulsem⁹ quotidie aures dei oipotētis
 nec deficiam⁹ a bōis q̄ incepim⁹ priusq; illo ape
 riēte mereamur de carcere mortī hui⁹ eripi ⁊ ad
 portā celestī p̄rie pueire. Soror in x̄po amabilis
 michi bonū ē pseuerare in seruitio dei. Quā qui
 de mōasterio ad seculū reuertūt plusq; carbōes
 nigri efficiūt. Qui de mōasterio ad seculū descē
 dūt efficiūt nigri sic carbōes frigidi. Quare: qz
 p torporē mētīs ab igne caritatis dei sūt mortuī

atq; extincti. **Uñ. b. Iñs** Qui de bōa vita ad ma-
la reuertunt: p cupiditatē mūdi sunt cōtenebra-
ti z nigredine vicioꝝ sūt fedati et fuscati: atq; lu-
cerne claritatis dei sūt extranei z alieni. Qui de
monasterio ad seculū fugiūt: a societate angelo-
rū sepant: et demonib⁹ sociant. Qui scām p gre-
gationē relinquūt: z ad secularē vitā descēdunt:
a societate dei elōgant atq; dominio diaboli sub-
iugant. Soror in xpo amātissima cōsidera quid
fecisti. Quotidie reduc ad meōlā vnde venisti.
z ad qd veisti: z quare venisti. Tu pp̄ deū oia q̄
in hoc mundo sunt reliquisti ac desperisti: z p amo-
re illius monasteriū elegisti. Tu regnū celozum
cōpasti: z teipam in precio illi⁹ tradidisti. Stu-
de q̄ cū sūma vigilantia vt nō perdas regnū qd
cōpasti: sed vt habere possis imp̄petuū qd deside-
rasti z optasti. Laue ne pdas regnū p q̄ temetip-
sam dedisti precii. Audi pau. apo. di. Non coro-
nabit nisi qui legitime certauerit. Ille laborat
legitime q̄ in bonis opib⁹ p̄seuerat vsq; ad diem
mortis sue Ille certat legitime q̄ in seruitio dei
p̄seuerat sine fraude z simulatōe. Ille deo digne
seruit q̄ bonū opus qd cepit vsq; ad cōsumatōez
perducit. Ille in bonis opib⁹ bene desudat: q̄ ea
q̄ bene inchoauit cōsumat. **Uñ ecclia** de suis mē-
bris in dei seruitio perseuerantib⁹ in cānticis cau-
ticoꝝ dicit. Ligna domoz nostraz cedria laque-
aria vero cypressina. Dom⁹ ecclie sūt cōuenticla
fidelīū deo seruentiū: atq; in his q̄ dei sunt p̄se-
uerantiū. Ced r⁹ itaq; atq; cypressus arbores sūt
īputribilis nature z signāt sanctos dei: q̄ infati-

gabili atq; inaccessibili desiderio cōditoris sul
 flagrāt: et i bōis opib⁹ vsq; ad cōsumatōez vite pse
 uerāt. Jgfr ven. virgo tu esto cūssus in domo dī
 in bōa vita pseuerādo. Etā in domo dei ce drus
 eris: si de te exēplū bone vite dederis. atq; odorez
 bone cōuersatōis sociab⁹ tuis. Virgo prudēs tō
 hoc dixi vt rota mēte despicias amore seculi. Jō
 hec dixi: vt nūq̄ velis religiosā vitā relinquere et
 sc̄larē req̄rere. Jō hec dixi vt nūq̄ velis mōacha
 lē vitā deserere. et sic canis ad vomituz redire ad
 sc̄lm. Mōeo te vt in mōasterio cūcris diebus vite
 tue pseueres: et vt secularem vitā nūq̄ desideres.
 Mōeo te vt cū sūmo desiderio mōasteriū diligas
 et vt toto corde sc̄lm postpōas. Mōeo te vt in oī
 tpe i domo dei pmāeas: et vt nūq̄ ad sc̄lz redire q̄
 ras. Quare: q̄ i mōasterio ē vita cōtēplaria i se
 culo ē vita laboriosa. i mōasterio est vita sc̄a: i se
 culo ē vita criminosa. in mōasterio ē vita spūalis:
 in sc̄lo est vita carnalis. in monasterio est vita ce
 lestis: in seculo est vita terrestris. In mōasterio ē
 vita queta: in seculo est vita trubulēta. in mona
 sterio ē vita pacifica: i sc̄lo est vita litigiosa. i mo
 nasterio ē vita tranq̄lla: i sc̄lo ē vita cōtētiosa. in
 mōasterio ē vita pacifica: in sc̄lo ē vita iurgis ple
 na. i mōasterio est vita casta: i seculo est vita luxu
 riosa. i mōasterio est vita pfecta: i sc̄lo ē vita viti
 osa. i mōasterio ē vita plēa virtutib⁹: i seculo ē vita
 plēa vicijis. i mōasterio ē vita sc̄itat⁹: i seculo ē vita
 iūqtat⁹. Soroz reueñ. audisti bōa q̄ s̄ i mōasterio
 audisti mala q̄ s̄ i sc̄lo. audisti virtutes mōasterij
 audisti vicia sc̄li. audisti salutē mōasterij audisti
 (pditionē sc̄li. audisti vitā

audisti mortē. Hūc igit̃ ecce in cōspectu tuo bonū et malū. Ecce ante oculos tuos p̃ditionē aīe et salutē. Ecce aī te vitā et mortē. Ecce ignis et aq̃ extēde manū tuā et elige qd̃ vis. Ecce via paradisi et ecce via inferni. Ecce via q̃ ducit ad vitā: et ecce via q̃ ducit ad mortē. Ergo ābula p̃ quā volueris. Hoc solū rogo vt eligas meliorē. Frater mi cōsiliū tuū accipiā et meliorē viā eligā: bonū ē michi cōsiliū accipere: et perviā q̃ ducit ad paradisu ābulare cū dei iuuamine. Nō est virgo qz meliorē viā eligis: deo gr̃as reddo. Igit̃ vitā bonam quā cepisti tenere nō deseras. Propositū bone vite iā cōserua oīb⁹ dieb⁹ vite tue. tūc erit opus tuū perfectū si pdurauerit vsq; in finē. Salus p̃ seueratib⁹ promittit̃. P̃remiū p̃seueratib⁹ dat̃. Non ē bonus q̃ bonū facit s; qui incessabilis facit. Si ergo in bonis opib⁹ vsq; in finē vite p̃seueraueris salua eris. ¶ De virginitate. Ser. xxi.

Prudētes virgines acceperūt oleū in vasis suis cū lāpadibus. Soror carissima: audi q̃ dico. Mēte et corpe virgines nō sūt fatue: s; prudētes: et possunt exire obutā spōso: qz hnt oleū in vasis suis. i. castitatē in mētib⁹. Virgines vero corpe nō mēte: nō sūt prudētes s; fatue: nec possunt exire obutā spōso: qz nō habēt oleū in vasis suis. i. non habēt castitatē in mentibus. Sic ait bt̃s ysidorus. Virgo corpe nō mēte: nō habet p̃miū in remuneratōe. Et dñs in euāgelio: de factis virgibus ait. Amen dico vobis: nescit vos. Hac de causa te moneo soror dilecta mihi: vt sis mēte et corpe virgo: vt post hāc vitā merearis col

locari in celesti thalamo a Iesu xpo celesti spōso.
 Virginitas nō est iusta: s; admonita: qd nimis
 est excelsa. Duplicatū est donū virginitat: qz in
 hoc mūdo sollicitudie caret scilicet: et in futuro pre
 miū castitatis recipiet. Sine dubio q casti pseue
 rāt: virgines: angelis dei erūt equales. Virgines
 feliciores eē in eterna btitudine. Esaiā testāte q
 ait. Hec dicit dñs eunuchis. Dabo eis in domo
 mea: et in muris numerū locū et nomē melius a
 filiis filiabus: nomē sempiternū dabo eis qd nō
 pibit. Omne pctm p penitētiā recipiet indulgen
 tiā. Virginitas vero si labit: nullo modo repa
 nam quū quis q per penitētiā recipiat veniā: tñ per
 incorruptionē nunq recipiet pristinā. Soror ve
 nerabilis: nichil valet virginitas carnis: vbi nō
 est integritas mētis. Virgines de suis meritis glo
 riātes: hypocritis cōparant qui gliaz boni opis
 foris appetūt: quā intra cōsciētā hñe debuerūt.
 Hoc ē enī in euāgelio: virgines nō hñe oleū in va
 sis suis. i. nō seruare in psciētā testimoniū boni
 opis: s; in facie glari apd hoies nō in corde apd
 deū. Verba sūt bti Augu. Nichil prodest virginitas
 carnis: vbi hñat iracūdia mētis. Multū distat
 nē puritatē virginalis aīe: nulla cōtagione pollu
 ite: et eā q multo libidini subiacuit. Soror vene
 rabilis audi btm hyero. dicentē. Nichil prodest
 hñe carnē vginē si mēte qd nupsit. Nichil etiā
 prodest corpis virginei custodire virginitatē: si
 oculos a cōcupiscētia noluerit refrenare. Virgi
 nitas in corpe nihil pderit si charitas aut huili
 tas a corde discesserit. Moneo igit te hñesta so
 A ij

ror in xpo vt sis mēte ⁊ corpe virgo. Moneo etiā
te vt accipias oleū bonorū operū tecū: atq; vt or-
nes lāpadē tuā bonis moribus ⁊ illuēs eā sacri
virtutib⁹: vt cū clamor fact⁹ fuerit ecce sponsus
velit exire obuiā et: possis occurrere tesu xpo spō
so tuo celesti ⁊ ab eo collocari in celesti thalamo
De continētia. Sermo. xxij.

Soroꝝ carīssima rogo vt cū oī deuotiōe audi
as āmonitōis verba. Tricēnari⁹ numerus
prim⁹ est: ⁊ significat federa nūptiarū. Sexage-
nari⁹ nūmerus scōs gradus est: ⁊ significat cōtinē
tiā viduarū. Cētenari⁹ numerus terti⁹ gradus
est. qui p̄virginitatis coronavirginib⁹ deputat
Bt̄us ysi dor⁹ ait. Quidā in iuuetute luxuriose
viuētes. In senectute cōtinētes fieri volūt: ⁊ tūc
volūt castitatē seruare qñ eos luxuria seruos ha
bere contēpsit. Tales nō habēt p̄miū qz non ha
bueſt laboris certamen. Eos vero expectat gl̄ia
quib⁹ fuerūt laboriosa certamīa. Castitatis enī
fructus ē suauitas. Castitas ē pulcritudo inuo
lata scōz. Castitas securitas est mētis ⁊ sanitas
corpis. Luxuria carnē debilitat fractāq; sceleri
ter ducit ad senectutē. Lōga castitas p̄virgīta
te reputat. Igit̄ soroz venerāda amāda ē puleri
tudo castitatis. Cōtinētes ⁊ caste viuētes deo in se
metipsis p̄parāt habitaculū. Nū ap̄s. Caste vt
uētes tēplū dei sūt: ⁊ spūscūs habitat in eis. Cō
tinētia facit hoīem proximum deo. Ibi habitat
deus: vbi p̄manet continētia. Castitas iūgit ho
minē celo. Castitas p̄ducit hoīem ad regnū. Ca
ste viuētibus p̄mittit̄ regnū celoz. Caste viuētes

habebūt hereditatē in celo. Bona ē castitas con-
 iugalī: s; melior est cōtinētia vidualis. Optia
 vero integritas virginalis melior est vidua hu-
 milis q̄ virgo supba. Melior ē vidua cū huilita-
 te: q̄ virgo cū supbia. Melior ē vidua lugēs pctā
 sua: q̄ virgo iactās semetip̄az corā hoībus de vir-
 gitate sua. Melior ē vidua plorās iūqtates suas
 q̄ virgo extollēs semetip̄am de meritis suis. Nō
 debz virgo glari corā hoībus de dono sue virgi-
 nitati: q; si hoc fecerit nō habet oleū secū: exticta
 est enī lāpada sua. Non debz virgo despiciere vi-
 duas. Virgo qui deo vult placere nō debz mulie-
 res caste viuentes cōtenere: q; si hoc fecerit deo
 displicēbit: et sibi nocebit. Virgo q̄ mlieres caste
 viuetes et deo seruiētes despicit superbiā facit.
 Quare? q; melior ē peccator huilis q̄ iustus su-
 perbus. Tu ergo venerabilis soror non despicias
 mulieres q̄ de celo venerūt maritos habuerūt fi-
 lios genuerūt: quia si eas despexeris nimis ante
 deū culpabilis eris. Anna prophetissa marituz
 habuit: sed tamen de xp̄o pphetavit et eū videre
 meruit. Et maria magdalena secularis fuit sed
 tamen xp̄m resurgentē vidit et ap̄lorū apostola
 esse meruit. Non est virgo ideo hec dixi vt nullo
 mō despicias ācillas xp̄i q̄ ad seruitūdū deo vene-
 rūt de vita sclari. Nō debes q̄ hōestas feias q̄ de
 d̄ sc̄o ad monasteriū venērūt despiciere s; hōrare qz
 q̄s de? dignatus ē eligere tu nō debes p̄tenere.
 Mōco q̄ te virgo venēr. vt p̄ amore xp̄i fuis eis
 et diligas eas q̄si m̄res. Soror in xp̄o dil. iō dēs
 et eis fuisse q̄si filia qz de? p̄uertit eas ad se de secu-

laris vita. Igitur deo iniuriam facis: si ancillas dei despicias. Tu vero amabilis michi in christo soror non dicas ecce ego lignum aridum: non dicas ecce ego arbor infructuosa: quia si christum sponsum tuum diligis et times sicut debes: septem filios habes. Primus filius est verecundia. secundus patientia. tertius sobrietas. quartus continentia. quintus caritas. sextus humilitas. septimus castitas. Ecce venerabilis soror per gratiam spiritus sancti sine dolore ex incorrupto utero septem filios christo peperisti: ut impleatur in te quod scriptum est. Quia sterilis peperit septem. Itaque soror amabilis michi in christo: hos filios quos iesu christo sponso tuo genuisti: debes nutrire: fovere: lactare: reficere: confortare: et castigare. Nutri eos bonis moribus: fove eos in sinu intime contemplationis: et da eis mammillas eterne dulcedinis. Refice eos amore superne suavitatis: et conforta eos pane verbi celestis. Castiga eos flagellis temporis dei: et munda eis ut non supbiant: et ut non sint leues: nec transgressores: atque ut nunquam a te discedant: nec a te sepeant. Aides soror dilecta: quae virgines principales locum teneant in regno dei et non immerito. Quae contempserunt presentem mundum: iam peruenierunt ad celeste regnum: ad quod te perducere dignetur ille in cuius seruitio corpus tuum et animam tuam consecrasti.

S De fornicatione. Sermo. xxiiij
Soror in christo dilecta mihi moneo te ut cum omni deuotione audias haec verba domini nostri iesu christi. Sint lumbi vestri precincti: et lucerne ardentes in manibus vestris. Lumbos precingimus cum carnis luxuria per continentiam coartamus. Lucernas in mani

b^o tenem^o qñ p^oris n^ois luc^o exēpla mōstra^o. For
 nicatio carnis vt ait bt̄s Isidorus adulteriū ē.
 Fornicatio aīe seruitus p^odolorū ē. Prima forni
 catōis tela oculoꝝ sūt: scōa verborū: s; q̄ nō capi^o
 oculis: potest resistere verbis. Dis imūda pollu
 tio: fornicatio dicit^o: q̄uis quisq; diuersa turpitu
 dinis voluptate p^ostituaf. Ex delectatōne enī for
 nicād i vana gl^ognūtur flagitia: q̄bus regnū dei
 claudif: ⁊ hō a deo sepatur. Inter cetera septē vi
 tia: fornicatio maximū scelus ē: q; p^o carnis imū
 diciā tēplū dei violat: ⁊ tollēs mēbrū Christi fa
 cit mēbrū meretricis. Igit^o hōesta virgo: si verū
 est q^o in te deus viuit: mortua sit in te fornicatio
 Luxuria inimica ē deo: ⁊ paterne bñdictōis. atq;
 substantie p^oditio. Fornicatio non solū maculat
 corpus: s; et cōsciētā. Qui luxuriaret: q̄uis vi
 deat viuēs: tamē mortu^o ē. Fornicatores ⁊ adul
 teros indicabit deus. i. dānabit eos. audi igit^o so
 roz carissima bt̄i p^osidoꝝ verba. Fornicatōe coin
 q̄nari: deterius ē oī pctō. fornicatio maior ē omī
 bus pctis. Fornicatio graue pctū ē. Fornicatio
 oīa mala supat. fornicatio grauior ē morte. Me
 lius ē mori q̄ fornicari. Meli^o est mori q̄ forni
 catione maculari. Melius est mori q̄ per forni
 catōnem aīam p^odere. Luxuria p^oduxit hoīez ad
 penas iferni. Luxuria mergit hoīem in ifernū.
 Luxuria mittit hoīem ad tartarū. Oculi anūcij
 sūt fornicatōis. Visio ē p^oia occasio fornicatōis
 Mēs enī p^o oculos capi^o p^oer oculos itrat ad mē
 tē sagitta amorū visio oculoꝝ mittit sagittas for
 nicatōis in mēte. Oculus ē p^oia sagitta fornica

tōis. Igit̄ amabit̄ in xp̄o soror: respice oculos tuos
Ergo subtrahē visū. Non dehas oculos tuos in
speciē carnis. Nullū hoīez hac intētiōe aspicias
vt eū cōcupiscas: nullū hoīez ideo aspicias vt eū
carnaliter diligas. Faciē viri nō videas: vt eū in
malo diligas. Auerte oculos tuos ne videāt vani
tātē. Pulcritudinē hoīs nō cōcupiscas. Dic mi
hi soror venerabil̄ q̄lis p̄fect̄ in pulcritudinē car
nis. Hōne sicut fenū siccat̄ hō ⁊ fugit pulcritudo
ei? sic vmbra. Et q̄n mors venerit dic rogo q̄ta
pulcritudo in corpore remanebit? Cū videri totū
corpus tumidū eēt ⁊ in fetorē cōuersū: nōne clau
des nares tuas: vt nō suscīes fetorē fetidissimū
Dic rogo vbi tūc pulcritudo vult? vbi blāda ver
ba q̄ corda audiētū molliebāt. Vbi tūc sermōes
dulces q̄ hoīes letificabāt. Dic mihi honesta vir
go: vbi tūc erit imoderat̄ risus et iocus turpis.
Vbi tūc vana ⁊ inutilis letitia q̄ in risū hoīes cō
mouebat. Perijt ad nichilū devenit. Sic fum⁹
evanuit. Ita ē cōsumptio pulcritudis carnis: ⁊
psūmptio corporis. Cognosce ḡ soror venera. q̄ va
na est pulcritudo. An̄ etiā salomon ait. Fallax
grā ⁊ vana ē pulcritudo. Igit̄ soror in xp̄o amā
tissima: si pulcritudo carnis vana ē: ergo si pul
critudo carnis putredo est ⁊ vermīs: itaq; si pul
critudo corporis cinis ⁊ terra ē: caue ne ideo hoīes
aspicias vt eoz p̄lritudinē p̄cupiscas. Quare?
q̄ mūdus trāsit ⁊ cōcupiscētia eius. Omne q̄ in
mūdo ē cōcupiscētia carnis ē: ⁊ cōcupiscētia ocu
loz. Despiciēdus ḡ est mūdus p̄p̄t xp̄m cū oib⁹
que in eo sunt. Tu vero honesta virgo q̄ propter

xpm reliquisti seculū: nō debes letari in pulcri-
 tudie hoīm. Te ḡ moneo soror in xpo dilecta vt
 iesū xpm sponsū tuū diligas sup oīa vt cū eo re-
 gnare possis in celesti curia. Certē si plus dele-
 ctat mentē cōcupiscētia fornicatōis: q̄ amor ca-
 stitatis: adhuc peccatū regnat in hoīe. S; si ma-
 gis delectat mētē pulcritudo castitatis: q̄ turpi-
 tudo fornicatōis: iam nō regnat petm̄ in hoīe:
 s; regnat iustitia. Quāuis hō sit castus in corpe
 tamē si luxuriosus ē in mēte peccatū regnat in
 corde eius. Fornicatio cordis est ydolorū feruit⁹
 Est et alia fornicatio spūalis: de q̄ dñs ait. Qui
 viderit mulierē ad cōcupiscēdū eā: iā mechatus
 est ī corde suo. Maxime p carnīs luxuriā: hoīes
 subsiciūtur dyabolo q̄ per cetera vitia. Castitas
 est pulcritudo aīe: et per hanc virtutē coequatur
 homo meritis angelorū. Soror in xpo amabilis
 crede michi: qz multi p incuriā oculorū inciderūt
 in piculū aīarū suarū. ¶ Interrogatio. Frater
 dilecte dic mihi si aliquē hominē nosti p visionē
 oculorū deceptū. Responso. O soror venerabilis
 q̄ multos scio p visū esse deceptos: et in laqueū
 dyaboli missos. Tamen ex his quos audui ali-
 quos dicā tibi. Quia diuina filia egressa ē vt vi-
 deret milites regionis: et ad amauit eā sic hē atq;
 rapuit et virginitatē illius turpiter corrupit. Et
 sic misera puella qz incaute vidit qd̄ videre nō de-
 buit: hōestiatē ac virginitatē suā pdidit. Dauid ē
 qdā die stās in solatio dom⁹ sue: vidit mulierē et
 ad amauit eā. p cui⁹ amore pmisit adulteriū et ho-
 micidiū: et sic decept⁹ ferūs ē sue legis reus. Et

quod vidit incaute quod non debuit videre: contraxit maculam omni tempore vite sue. Fortissimum samson descendit in regionem philistinorum: et vidit ibi mulierem atque ad amavit: et in gremio illius dormiuit. Illa vero crines captis eius rasi: et tradidit eum in manibus inimicorum eius qui statim oculos eius eruerunt. et sic miser quod vidit quod videre non debuit oculos perdidit in periculum corporis incidit. Cognosce ergo soror dilectam quod multi per visionem oculorum inciderunt in periculum corporum et animarum suarum. Moneo ergo te soror in christo amabilis ut facias pactum cum oculis tuis: ne incaute videas quod videre non debes. Caue etiam ne mors intret per fenestram oculorum tuorum ad animam tuam. Itaque soror in christo dilectissima sicut iam superius dixi tibi si te caro tua adhuc impugnat: si te adhuc luxuria temptat: si te adhuc libido iuuat: si adhuc mediantia fornicationis te cruciat: mediantiam mortis tue tibi obice. Fine vite tue ante oculos adhibe diem exitus tui prepone tibi. Prepone tibi futura tormenta: futurum iudicium quotidie cogita. versetur ante oculos tuos imago futuri iudicii. Reduc ad memoriam tuam horribiles penas inferni. Ardor gehene extinguat in te ardorem luxurie. Recordatio eterni iudicii excludat ardorem corporis tui. Flamma inferni inextinguibilis repellat a te mediantiam fornicationis. Mator ardor minor ardorem superet. Mator ardor minor ardorem vincat. Stridor flammarum horribilium: amorem depellat libidinis. Sicut clauus clauum expellit: ita sepe ardor gehene imittit foras ardorem luxurie. Soror venerabilis omnipotentem deum deprecor: ut det tibi veram ca-

stratē mentis & corporis. De abstinentia Ser. xxiiij.

Hec est perfectū ieiunium quā nō hō exterior ieiunat: interior vero orat. Oratio per ieiunium facili⁹ penetrat celū. Per ieiunium & orōem mens hoīs cōiungitur angel et copulat deo. Ieiunia fortia arma sunt aduersus tēptatōes demoniorum. Per ieiunium & orōes vincūt demōes. Soror i xpo dilecta: vis scire per qd magis luxuria restringitur. Frater mi volo: atq; vt illud michi ostēdas rogo. Audi g amabil soror in xpo. Per ieiunium fornicatio sepatur: p ieiunium luxuria restringitur. Remota saturitate nō dñatur luxuria. Abstinentia carnē supat: abstinentia luxuriā refrenat: abstinentia frāgit motū libidīs: abstinentia dissoluit virtutē fornicatiōis. p famē & siti luxuria destruit. fames & sitis luxuriā vincūt. Mens multitudine cibor lassata: pdit vigorē orōnis. qualis ē caro q nō p̄cipit diu cibū: talis ē aīa q assidue pacitē verbo dei. Hieron. sic ait. Ieiunia moderata debēt eē ne nimis debilitēt stomachū: qz modic⁹ & tēpar⁹ cib⁹ corpi & aīe est vtilis. Pinguis venē nō gignit subtilē sensū. Multo meli⁹ ē quotidie parū sumere: q̄ raro satis cōedere. Parc⁹ cibus & venē cito esuriēs triduanis preferēt ieiunius. Ille bñ ieiunat: q ab oībus vicīis declinat. Melior ē abstinentia victorū q̄ cibor. Nō est reputata abstinentia vbi fuerit ventris satietas subsecuta. Et beat⁹ Isidor⁹. Tota die epulas i cogitatōerum ieiunat: q ad explēdā gulā vespe sibi delicias p̄pat. Mens vacu⁹ in orōe vigilare facit. Nā qui replet⁹ ē i fert sōnū gūllimū. Nō bñ vigilare possim⁹

quā venē nō tibi est replet⁹ Soror venē. aridū por-
ta corp⁹ tuū ppf desiderū celesti regni: vt īpleas
qđ scriptū ē ī pō. Sitiuit aīa deū qm̄ script⁹ et ca-
ro mea. Caro enī tūc deū sitit qm̄ p ieiuniū absti-
net ⁊ arescit. Soror in xpō amabil⁹ crede michi:
qz si in hac vita pfecte deū esurier⁹ ⁊ sitieris ex eo
ī celesti patria satiaber⁹. Abstinētia viuificat et
occidit: viuificat aīam ⁊ occidit corp⁹. Abstinen-
tia edificat in aīa virtutes: ⁊ destruit vicia corpo-
ris. Si studio debem⁹ desp̄icere gulam ciborum
Spernēda est cōcupiscētia escarū. Lauēda est cu-
ra vētris. qm̄ venē imoderate reficis: corp⁹ ad lu-
xuriā excitat. Nō debem⁹ cōmedere vt venē im-
pleat: sed vt corp⁹ sustentet. vbi venē est cibus re-
pletus: ibi est ignis luxurie succēsus. Corp⁹ autē
qđ abstinētia frāgit ignis luxurie nō esurit. Il-
le purpurat⁹ diues qui q̄tidie epulabat⁹ sp̄c̄ dide
qz abstinere a cibus in hoc seculo noluit. Iō inter
flāmas posit⁹ guttā aque quesuit nec accipere
meruit. Sicut p abstinētiā oēs virtutes sp̄iales
radican⁹ atq; edifican⁹ in aīa: ita ⁊ p satietatem
ciborū oīa vicia nutriūtur et cōfortan⁹ in corpe.
nō pōt qđq; accipe pfectionē virtutū nisi pu⁹ do-
muerit in se ventris gulā. Iō tres pueri in cami-
nū ignis nō arserūt: qz abstinētes fuerūt. Dani-
el etiā ideo liberat⁹ est de ore leonū: qz seruauit
ī se abstinētiā ciborū. Nemo pōt a semetipō ten-
tationes demonū expellere nisi refrenauerit ī se
appetitū gule. ¶ Interrogatio. Frat⁹ carissime
rogo te vt dicas michi qualiter debeo castigare
corp⁹ meū p abstinētiā ¶ Responso. Soror di

lecta sic debes nutrire corpus tuū vt nō supbiar.
 Et iterū sic debes illud repmere vt nō cadat: sic
 enī debes reficē carnē tuā vt seruiat. Et sic eā de-
 bes castigare p abstinētiā vt nō pereat. si carnē
 tuā supra modū affligis ciuē tuū occidis. Et ite-
 rū si eā priusq̄ oportet reficis inimicū tuū nutris.
 Carissima soror mea hoc debes sp̄ obseruare ī oī
 abstinētia: vt nō occidas carnē tuā: sed vicia.
 Igitur soror mihi in x̄po amantissima p abstinē-
 tiā corp⁹ tuū castiga. Iei una ⁊ abstie a cibus. pal-
 lida gere ora ⁊ nō rubea. facies tua nō sit rubicū-
 da: sed pallida. Aridū porta corpus tuū ⁊ n̄ cras-
 sum. non sit corp⁹ tuū crassum sed siccū. Nō nu-
 trias carnē tuā vermibus. ita manduca vt sp̄ esu-
 rias. ita comede vt semp hēas famē. vent⁹ tuus
 nūq̄ impleat cibus. Esuri ⁊ siti: abstine ⁊ aresce.
 Crede michi soror venerabilis qz tētationes vin-
 cere non poteris nisi corpus tuū per abstinētiā
 castigaueris: p cibū ⁊ potum. crescit luxuria. Li-
 borū saturitas suscitāt luxuriā carnis. luxuria sē-
 per est adīncta saturitati. Frigus vigiliāz extin-
 guit luxurie ardorē. Maligni spūs ibi magis in-
 trant vbi plus escam ⁊ potū vidēt. Soror in x̄po
 amabilis sicut dixi tibi. Si pfecte vis tētationes
 fugere carnis abstine non solū a cibus s; etiā ab
 oībus seculi delectationibus vt post hanc vitam
 in celo letari possis cum angelis. Amen.

De ebrietate.

Sermo. xxv.

O Soror carissima mea audi dñi n̄ri iesu x̄pi
 v̄ba. attēdite ne corda v̄ra grauent̄ crapu-
 laz ebrietate. Pau. et ap. castigādo suos dis. ait

Nolite inebriari vino in quo est luxuria. Et salo:
ait Luxuriosa res est vinum: et tumultuosa ebrietas.
Ne ituearis vinum quoniam flavescit: nec cum splenduerit in
vitro color eius. Ingrederis enim blade: sed in nouis
simo mordebit ut coluber: et quasi serpens venenum
effudit. Nullum secretum est: ubi ebrietas. Multos
exterminauit vinum: et perduxit eos ad periculum cor
porum et animarum. Vinum in iocunditate creatum est: non in
ebrietate. Ubicumque saturitas abundauit: ibi luxu
ria dominabitur. Aetere distinctum cibus et vini potatibus
irrigatum voluntas luxurie sequitur. Ebrietas corpore
debilitat: animam illa quod at. Ebrietas generat perturba
tionem mentis. Ebrietas auget furorē cordis. Ebr
ietas nutrit flammam fornicationis. Ebrietas ita alie
nat mentem: ut homo nesciat semetipsum. Homo ebrius: ita
est a semetipso alienus: ut nesciat ubi sit plerisque
laus est multum bibere et non inebriari. Quos propheta in
crepat dicens. Ne quod potentes estis ad bibendum vinum
et viri fortes ad miscendam ebrietatem. Et iterum: Ne quod
conspicis maneam ad ebrietatem sectandam et potandum usque
ad vesperam: ut vino estucti. Etiam ioel propheta clamat
dicens. Expropi scimini ebrii et flete: et ululate omnes qui
bibitis vinum in dulcedine. Homo dicit quod bibitis vinum
in necessitate: sed quod bibitis vinum in dulcedine: hoc
est in delectatione. Ebrietas mortale crimē est. E
brietas graue peccatum est. Ebrietas infamit homicidia
et adulteria et fornicationes reputat. Ebrietas eicit
hominem a regno dei. Ebrietas expellit hominem a pa
radiso. Ebrietas demergit hominem in infernum. Hic
bibit vinum et virilia que per sexcentos annos cela
uerat nudauit. etiam iocham vino inebriatus: doz:

miuit cū filiabus suis: nec tamen peccatū sensit
 qz alienat^o a semetipō fuit. Cogita ergo soror di
 lecta q̄ra sit detestāda ⁊ fugiēda ebrietas ab oī
 bus seruis dei. ¶ Interrogatio. Frater mi est
 peccatū bibere vinū? Respōsio. Venerabilis so
 roz. Non ē peccatū bibere vinū tēperatū. i. cum
 sobrietate. Sic enī ait Pau. apo. Timotheo di
 scipulo suo. Modicū vinū bibe: ppter stomachū
 et frequētes infirmitates. tuas. Audi etiā quid
 Salomon dicat. Vinū cū mensura potatū: sani
 tas ē aīe et corpis. Vinū intēperatū venenū est.
 Vinū sine mēsurā supat mētē. Per multū vinū
 grauaf mens. Per vinū luxuria crescit: p vinū
 luxuria excitatur: p multū vinū luxuria excita^r:
 per multū vinū luxuria nutri^r. Vinū enī nobis
 deus ad letitiā cordis dedit: nō ad ebrietatē do
 nauit. Igit̄ hōesta virgo: bibam^o non q̄tū gula
 q̄rit: s; q̄tū necessitas req̄rit. Caueam^o igit̄ ne il
 lud qd̄ de^o ad medelā nobis corpis tribuit vitio
 gule deputem^o caueam^o ne vinū qd̄ de^o nobis de
 dit ad salutē corporū in vsū vertamus vitioꝝ. Ca
 ueam^o ne medicinā carnis in viciū cōuertamus
 ebrietatē. Viti p vinū a demōib^o capti sūt. Hec
 est aliū ebrietas q̄ manifestū im^o demō. Tu ḡ so
 roz in xpo amabil^r bibe vinū tēpatū ⁊ erit tibi sa
 nitas corpis ⁊ letitia mētē: bibe vinū cū sobrieta
 te: ⁊ auferet a te pigritiā atq; desidīā ⁊ in dei ser
 uitio te faciet sollicitā atq; deuotā Quare: qz vinū
 tēperate potatū facit hoīem ad orōnē sollicitū ⁊
 in dei seruitio acutū. Igit̄ soror carissīma si me
 quasi fratrē tuū audieris: ⁊ hec oīa sicut dixi fe

ceris: sapiens eris. ¶ De pctō. Sermo. xxvi.
Sed et carissima audi dñm in euāg. di. ois q̄
facit pctm̄ seruus est peccati. Duob⁹ mōis
cōmittit pctm̄. i. aut amore cupiditatis: aut me-
tu timoris. dū hō vult habere qd̄ cōcupiscit v̄l eū
timet ne icurrat malū qd̄ metuit. Quattuor mo-
dis p̄mittit pctm̄ in corde. quattuor etiā modis
p̄petrat in ope. Cōmittit peccatū i corde sugge-
stione demonū: delectatione carnis: conuulsione
mentis: defensione elatiōis. Cōmittitur etiā in
opere aliquādo latenter: aliquādo publice: ali-
quādo cōsuetudinē: aliquādo desperatione. Isti mo-
dis ergo ⁊ corde peccamus ⁊ ope p̄petram⁹ pec-
catū. Tribus mōis pctm̄ cōmittit videlz p̄ igno-
rantia: et per infirmitatē: ac per industriā. i. scie-
ter. p̄ ignorantiam peccauit eua in paradiso: sic
ait apostolus. Vir nō est seductus sed mulier fu-
it seducta. Ergo adam peccauit p̄ industriā.
Eua vero per ignorantia. Qui vero decipit igno-
rat quid cōsentiat. per infirmitatē peccauit pe-
trus qñ per timorē ancille xpm̄ negauit. Graui⁹
est peccare p̄ infirmitatē q̄ per ignorantia. Sed
multo est graui⁹ peccare p̄ industriā q̄ p̄ infirmita-
tē. Graui⁹ etiā peccat q̄ in publico delinqt: q̄ q̄ i
abscondito. dupl̄ peccat q̄ in publico peccat. qz ⁊
peccat: et alijs peccare demonstrat. Jā quedā ps-
iustitie est hōiem suā iniquitatē cōgscere: ⁊ de pec-
cati pprijs i semetip̄o verecūdiā h̄re. Melius est
hōiem nō peccare pp̄ amorē dei: q̄ pp̄ timorē in-
ferni. Meli⁹ ē etiā nō peccare q̄ pctm̄ emēdare.
Ois peccās sup̄b⁹ est. Faciēs enī vetita cōtēnit

diuina precepta Audi q̄ soror carissima q̄ dico. au
 di q̄ moned: p̄ vnū malū pereūt multa bōa Lusto
 di q̄ aiā tuā a pctōe q̄ in vno peccauit fact? ē oī
 bus reus. p̄ vnū pctm̄ multe iustitie pereūt. Non
 declines cor tuū in hoc q̄ delectat corpus. Non
 des aiā tuā in ptāte carnis. nō p̄sentias carna
 li delectatōi Soror venerabil' si sc̄d̄z carnē vixer'
 morieris. Mūda q̄ cōsciāz tuā ab oī pctō: sit mēs
 tus pura: sit etiā corpus tuū ab oī iniquitate pur
 gatū. sit corpus tuū imaculatū. Macula pcti in
 corde tuo nō remaneat. Nō pōt corp? corūpti ni
 si prius corūpt? fuerit anim?. Si aiā labit statī
 corpus ad peccandū paratū est. Aiā p̄cedit car
 nē. In crimie aiā primavadiit ad peccandū. Nā
 hil potest corpus facere nisi voluerit q̄d animus
 Munda q̄ cor tuū ab iniquitate: et caro tua nō pec
 cabit ¶ Interrogatio. Fra' mi rogovt dicas mi
 chi si aiā hoīs pctōris est feda et nigra vel si aiā
 iusti hoīs est pulchra aut formosa. ¶ Respōsio
 Soror in christo dilecta. Tria sūt in hoc mundo
 nigriora et deteriora omī malo. videlicet aiā
 pctōris p̄seuerās ī pctō q̄ est plus nigra q̄ corū?
 z mali angeli q̄ eā rapiūt in die mortis ei?: et in
 fern? in q̄ iactat Non sūt peiora vel nigriora hīs
 tribus in hoc mūdo iterū tria sunt quib? nō sunt
 meliora: aiā videlicet iusti hoīs p̄seuerās in
 bonis opibus q̄ est pulchra sic sol z sc̄i angeli q̄ eā
 suscipiūt ī die mortis sue: z p̄ ad ysus in q̄ collocat
 hīs trib? nō sūt meliora ī creatur'. Angli sc̄i p̄sē
 rāt aiāz iusti hoīs aī deū dicētes. Ecce quē elegi
 Nō dñe z assūpsisti sp̄ h̄itabit ī atrijs tuis Soror ī

xpo amabilis: si mentē tuā ab oī iniquitate mūda
ueris: et in seruitio dei sicut pmisisti pseueraueris
sine dubitatioe in celesti thalamo cū iesu xpo
sponso tuo letaberis. Amen.

De cōfessione pctōy et penitētia: Ser. xxvii.

nota fontem
Nanchō incipit esse iustus qū de pctis suis
pprijs incipit accusare seipm unde scptū ē
Iustus in pncipio accusator ē sui. Nichil aut pe
ius q̄ culpā cognoscere nec deslere. Dis pecca
tor duob⁹ modis debet flere pctā sua. Anū qz per
negligentiā bonū nō fecit: alterū q̄ per audaciā
malū cōmisit. Bonū qd̄ debuit facere non fecit.
et malū qd̄ nō debuit facere fecit. Ille hō digne
agit penitētiā: qui p̄terita pctā plāgit: et iterum
plāgēda non cōmittit. Nam qui plāgit pctm̄ et
iterū facit pctm̄: quasi si qs̄ lauet laterē crudū: q̄
q̄to āpli⁹ lauerit: tāto āplus faciet lutū Sic qū
hō peccare pōt penitet: et vitā suā viuēs ab oī cri
mine corrigit: sine dubitatioe qū ei mors adue
nerit: ad eternā pueiet requiē. Qui aut maleui
uit: et ī morte penitētiā agit: sicut dānatio illi⁹ ē.
Incerta: ita et remissio illius ē dubia. Qui ḡ secu
rus cupit eē in morte de idulgētia ī sanitate pe
nitētiā agat: et in sanitate pctā sua lugeat. Ḥgīē
qz miseratio dei occulta ē: sine ītermissione flere
necesse ē. Soror carissima: audi brī ysidori x̄ba
Hō oportet penitētē de pctis suis h̄re securitatē
Quare: qz securitas negligētiā parit. Negligē
tia vero sepe hōiem īcautū ad priora pctā redu
cit. Hūc ḡ soror carissima: accipe consiliū meū: et
dū potes vitā tuā emēda. Dū de⁹ dat tibi licētiā

pctā tua manifesta. Dū das tibi spaciū pctā tua
 plora. Dū potes penite. Dū potes pctā tua cōfi
 tere. Dū adhuc uiuis peccata tua luge morietū
 uocatio tua sit emēdatio. Dū potes mala q̄ feci
 sti emenda. Dum potes a pctō ⁊ uicio te retrahere
 Dū tps est clama ad deū pro te Dū adhuc uiuis
 in corpe: tibi indulgentiā pctōꝝ tuōꝝ acq̄re. Pri
 usq̄ dies mortis adueiat tibi p̄niam age: anteq̄
 pute⁹ te absorbeat: penite: anteq̄ priusq̄ ifernus
 te raptat. Pctā tua luge priusq̄ in pfundū ifer
 nū demergaris: negligētias tuas plange. Vbi iā
 non est loc⁹ indulgētie: vbi iā nō est leticia peni
 tēdi licentia. Vbi iā nō est licētia emendationis
 vbi iā nō est locus cōfessiōis. Quare? qz in infer
 no nulla est redēptio: quīs sis peccatrix: tñ p pe
 nitētiā habebis uentiā. Nulla tā grauis ē culpa:
 qn p p̄niam nō hēat uentiā. Despatio auget pec
 catū: despatio maior ē omibus pctis. despatio pe
 tor est oī pctō. Igit̄ soror dilecta certissime crede
 qz ē spes in p̄fessiōe: nullo mō dubites: nullo mō
 de mīa dei despes. Habeto fiducia in cōfessiōe de
 bonitate dei. Frā carissime bñ dīcis: bonuz das
 michi cōsiliū.

Confessio.

Heu me peccatrix: heu me misera: in tantis
 pctis: i tant̄ crimibus: i tant̄ negligētis cecidi: qd
 p̄mū plan gā: qd p̄mū plorē: qd p̄mū lugeā. Ego
 misera quē luctū primū sumā. Ego idigna quas
 lachrymas p̄fundā. Mēoria nō sufficit referē
 gesta tantōꝝ criminū. O lachryme vbi vos sub
 traxistis. o lachryme vbi estis. vbi estis fontes la
 chrymar: mouemini obsecro ad fletū meū: fōtes

H iij

lachrymarum fluite super faciem meam: rigate maxillas
meas. Date michi planum amarum succurre michi
deus meus antequam moriar: antequam mors perueniat: antequam
me infernum rapiat: antequam me flamma comburat: an-
tequam me tenebre involuant. Subuei mihi deus meus
priusquam ad tormenta perueniam: priusquam me deuoret
ignis gehennae: priusquam sine termino crucier in infer-
no. Deus meus quid faciam: cum venerit tremendum iu-
dicium tuum: Quid respondebo cum venerit examen iu-
dicii tui. Quid dicam ego misera et peccatrix cum
presentata fuero ante tribunal christi. Ne diei illi in quo
peccanti. Ne diei illi quando malum feci. Ne diei illi quando
transgressa sum precepta dei. Utinam non illuxisset sol
super me. Utinam non fuisset ortus sol super me. O dies
detestanda: o dies abhorranda: o dies penitentiae non no-
minanda quae me in hoc seculo protulit: quae mihi claustra
veteris aperuit: melius mihi fuerat non esse in hoc se-
culo nata: quam in inferno perpetuo cruciata: melius
mihi fuerat non esse genita: quam pati eternas penas
gehennae. Satis mihi fuerat melius non esse in hoc
mundo precreata: quam pati eterna mala. flete super me
caelum et terra: plorate me omnes creature. Et quae pote-
stus sensum vite habet: lachrymas effundite super me.
Peccaui enim grauius: peccaui infelicitate: peccaui
miserabiliter: innumerabilia sunt peccata mea: ut bene uide-
re ultro promissi: sed bona quae promissi nunquam seruauit. Sed
ad peccatum meum rediit: sed peccata mea multiplicauit: sed
delicta mea iterauit. Nunquam in melius mores muta-
ui. Et malis factis nunquam cessauit. Orate pro me dominus
viri sancti: intercedite pro me ad dominum omnes sancti. Omnes
sancti iustorum intercedite pro me. Si forte miseretur

mihi deus: si forte deleat peccata mea: si forte in-
 iquitates meas auferat. O misera anima mea:
 quis miserebitur tui? Quis consolabitur te? O
 anima misera: o anima quis dabit lamentum pro
 te. ubi est custos hominum? ubi est redemptor a-
 nimarum? Ubi es pastor bone? Cur desperasti me:
 cur auertisti faciem tuam a me. Deus meus non
 me obliuiscaris in fine. Non me deseras impe-
 tuum: non me deseras in potestate demonum. Pec-
 catrix sum: indigna sum: tamen ad te deum meum cofu-
 gio. Tu clemens tu pius tu multe miserationis.
 Nullum spernis: nullum detestaris: nullum recusas a
 misericordia. Domine ostende in me misericordiam tuam. Ob-
 secro domine ut non deneges mihi quod misericorditer
 multis dedisti. Scelera mea non defendo: peccata
 mea non abscondo. Displicet michi malum quod feci
 Ego misera peccaui. Errorem meum confiteor: cul-
 pam meam manifesto. Iniquitatem meam cognosco
 Peccaui deus meus propitius esto mihi pecca-
 trici. Parce malis meis: ignosce peccatis meis
 indulge criminibus meis. Domine si iniquita-
 tes obseruaueris: domine quis sustinebit. Nullus ad
 examentum nec iustitia iusti secunda erit: quis enim
 iustus qui se audeat dicere sine peccato: nullus homo est sine
 peccato. Nemo est mundus delicto: nemo est mundus in con-
 spectu tuo ecce iter sanctus nemo est immaculatus: ecce
 qui seruerunt deo non fuerunt stabiles: in angelis in-
 uenta est iniquitas. Stelle non sunt munde co-
 ram te. Celi non sunt mundi in conspectu tuo:
 si igitur nemo in conspectu tuo est sanctus: nemo
 immaculatus pro magis ego peccatrix et putredo ac

vermis filia hoim q bibi in iqrates qsi aquas: z
multiplicavi pctā mea. Que sedeo in puluere:
q habito in domo lutea: q terrenū habeo funda
mentū. Deus me^o porrige dexterā tuā michi pec
catrici. Memorare obsecro dñe q sit mea substā
tia. Memēto dñe qz terra sū Memento qz cinis
et puluis sū. Medicinā qua saner tribue Medi
cinā qua curer ipēde. Ego misa cecidi in foueā
pctōz meoz. Ego idigna cecidi in pfundū infer
ni. Deus me^o libera aīam meā captiuā ab infer
no. Non cōcludat me pfundū: nō absorbeat me
infern^o. Nō vrgeat sup me puteus os suū. Abyf
sus nō deneget michi exitū. Ecce dies timēdus
tam iminet iā veit vltia dies tam ppe ē dies mor
tis Nichil supest michi nisi tumulus: nichil nisi
sepulchrū. Parce michi dñe anteq vadā ad ter
rā tenebrosaz. Subueni michi de^o meus: priusq
vadā ad terrā miserte z tenebrarū. Redemptoz
sīaz succurre michi anteq moriar: solue vīcula
pctōz meoz: pūsq ad mortē pueniā. Soror mi
chi in xpō dilecta: deus misereat tui: z dimittat
tibi oīa pctā tua. Deus tribuat tibi indulgētiā
tuoz delictoz Deus idulgeat tibi qdqd peccasti
De^o te lauet ab oī pctō. Age itaq iā vt oportet:
ppone in corde tuo vt āpli^o nō pecces. Statue
in corde tuo: vt āplius malū nō facias Laue cul
pas tuas iterare. Non te polluas post peccatū.
Post luctū penitētie non redeas ad pctm. Non
iterū facias: q iterū plāgas. Non ē penitēs sed
irrisor: q adhuc agit vnde pētrear. Nō videt deū
depcari hūilis: sz subsanare supbis Qui adhuc

nota q debent
dici ante peccatū:
et ut amplius nō
peccet.

malū agit: vnde tā penitētiā accepit. **Uñ** ⁊ bñs
 p̄sido: ait. **Inanis** ē penitētia: quā seq̄ns coinq̄
 nat culpa. **Et itez** iteratū vulnus tardius sanat
Frequēter peccās ⁊ lugēs vix meref veniā **Esto**
 igit̄ cōfirma in penitētia: vitā bonā quā cepisti
 tenere nō dēseras. **Salus** p̄seuerātibus p̄mittit̄
P̄remiū p̄seuerātibus dat̄. **Unde** d̄r bñi qui cu
 stodiūt iudiciū: ⁊ faciūt iusticiā ī oī tpe. **Et itez**
Qui p̄seuerauerit vsq̄ in finē hic salu⁹ erit. **No**
 nesta virgo mōeo tevt sp̄ portes verecūdiā in vul
 tu de recordatōne pcti: porta pudorē in facie de
 meōna delicti. **P̄** op̄t̄ verecūdiā pcti: oculos tuos
 leuare erubescet: ābula depōsita facie: mesto me
 rore incede abiectū vultu: ciliciū ⁊ cinis iuoluāt
 mēbratura: ciliciū opiat corpus tuū. **Terra** sit t̄i
 bi cubile. **Strat⁹** sit tibi hum⁹. **Puluis** es ī pul
 uerē sede. **Cinis** es ī cinerē sede. **Esto** sp̄ plāgēs
 sp̄ merēs: sp̄ suspīria cordis emittēs: sp̄ sit p̄pun
 ctio ī torde tuo **Sit** lamētū ī tuo pectore sint ge
 mitus in tuo corde **Frequē** lachrie fluāt ab ocul
 tuis. **Sp̄** esto p̄ata ad lachrias. **Venerabilis** vir
 go crede michi: q̄ nūq̄ serui dei ī hac vita debēt
 eē securi quīs sint iusti. **Serui** dei sp̄ debēt vigi
 lare: et pctā sua cū lachris ad meōnā reducere.
Uñ in laudib⁹ sp̄ōsi sc̄z xp̄i in cāticis cāticorū d̄r
Lome eius sunt elate palmarū uigre q̄si cornus.
Quid p̄ comas xp̄i iteligitim⁹ nisi fideles hoīes
 qui dū fidē sc̄e trinitatis in mēte custodiūt ⁊ deo
 adherētes: q̄ credūt faciūt: quasi in capite p̄dē
 tes illi hōrē p̄fert. **Palma** aut̄ valde in altū cre
 scēdo p̄ficat: ⁊ victoriā sua significatōe p̄tēdit.

Come ergo xpi sicut elate palmaru sunt: qz electi
quos du sp ad alta virtutu se efferunt per dei gra
tia quos ad victoriā perducuntur. Magre aut sunt
sicut cornus: qz quis virtutib? in celū se erigant
sp tamē pctores se esse cognoscūt. Sic et tu soror
michi in xpo amātilima: quis bene et religiose
viuas. Quis iuste et deuote deo seruias: te tamen
moneo vt nūq̄ deferas lacrimas. Si igitur vis
abluere pctōz tuoz maculas: sp diliga lacrimas
Dulce tibi sint lacrimae. Delectet te sp plāctus et
luctus: nūq̄ deferas plāctū et luctū tāto esto pna
ad lamēta: q̄pro fuisti pna ad culpā. Quāta fuit
tibi intētio ad peccādū tanta sit ad penitēdū de
uotio. Scdm inimitatē adhibēda est medicina
grauia pctā: grādta lamēta desiderant. Soror
venerabilis: ipse te adiuuare et cōsolari dignetur
in hac pntiuita quē angli adorāt in celesti curia
Amen. ¶ De cōmuntione. Sermo. xxviiij.

Quicūq; māducauerit panē: et biberit calicē
dñi indigne: reus erit corpis et sanguis dñi
Id est pctm et maculā p̄trahet sibi. Quare? qz ad
bonū male accedit. Probet aut seipz hō: et sic de
pāe illo edat: et de calice bibat. Ac si diceret: vnus
q̄sq; p̄sideret vitā suā: et emūdet cor suū ab oī ma
litiā: vt digne possit accedere ad tam magnū sa
cramētū. Quicūq; enī corpus et sanguinē dñi
māducat et bibit indigne iudiciū sibi māducat et
bibit scz causam sue dānatōnis. Unde etiā brūs
psidorus ait. Qui in ecclesia scelerate viuunt: et
cōmunicare nō desinūt putātes se tali cōmuniōe
a peccatis posse mūdari: sciant hi tales ad emū

dationē sibi nō proficere. dicēte ppheta. Quid ē
 q̄ dilectus me⁹ in domo mea fecit scelera multa.
 Nunq̄ carnes sc̄tē auferēt a te malicias tuas. q̄
 ergo corpus xpi vult accipe prius s̄tudeat in xpi
 fide r dilectōe manere. Hinc ē q̄d ait dñs in euā
 gelio: q̄ māducat carnē meā r bibit sanguinem
 meū in me manet r ego in eo. Ac si diceret. Ille
 in me manet: q̄ in bonis op̄ibus voluntatem meā
 implet. Alioqn̄ nisi pri⁹ in me maneat p̄ fidē r bo
 nā opationē: r ego in eo: carnē meā manducare
 nō potest nec sanguinē bibere. q̄d ē ergo q̄d mā
 ducāt hoīes. Ecce oēs frequēter sacramēta alta
 ris p̄cipiūt: percipiūt plane: s̄ ali⁹ carnē xpi spi
 ritualiter māducat: r sanguinē bibit. Ali⁹ vero
 nō: s̄ tantū sacramētū. i. corp⁹ xpi sub sacramē
 tor nō rē sacramēti. Sacramētū hoc dicit corp⁹
 xpi propriū de virgine natū: rem vero spiritualē
 xpi carnē: bon⁹ igi⁹ accipit sacramētū r rē sacra
 mēti malus vero q̄ māducat indigne: sicut apo
 stol⁹ ait iudiciū māducat: r bibit: nō pb̄as se p̄us
 nec diiudicās corp⁹ dñi. Ergo q̄d māducat pec
 cator: r q̄d bibit: nō vtiq̄ carnē r sāguinē spūalitē
 ad suā salutē: s̄ iudiciū ad suā dānationē: licet vi
 deat cū ceteri sacramētū altaris p̄cipit. Itaq̄ ali⁹
 accipit corpus dñi ad salutē ali⁹ vero ad dānatō
 nē ille q̄ cū in da traditore corp⁹ dñi accipit cū in
 da p̄dēnat: q̄ cū petro r cū ceteri fidelib⁹ deuore
 ac fidelit̄ illō sūt sine dubio cū petro r ceteri ap̄.
 I corpe xpi sc̄ificat audi igi⁹ sp̄sa xpi x̄ba. b. au.
 q̄ ad istō altat̄ casto corpe r mūdo corde: cū pura
 p̄sciētia atq̄ vuota m̄te ad p̄mūio ēz veit ad illō al

tare q̄ ē in celis an̄ oculos dei felici trāsmigratōe p
ueniet Soror in xp̄o amabilis rogo vt audias pru
dentiā serpētis. Serpēs enī cū ceperit ire ad bi
bendū anteq̄ veiat ad fontē vomitat oē venenū
Imitare ergo ⁊ tu carissima hūc serpentē in hac
parte vt anteq̄ venias ad fontē. i. ad cōionē cor
pis ⁊ sanguis dñi nostri iesu xp̄i. Euomas oē ve
nenū. s. odiū. irā. maliciā. inuidiā. volūtātē ma
lam: et noxias cogitatōes ex corde tuo. Dimitte
etiā oib⁹ sociabus tuis: et oib⁹ pr̄is tuis ea que
in te peccauere vt tibi dimittant a deo pctā tua.
sicut ipse dñs ait Dimittite ⁊ dimittet vobis. ita
q̄ si hec oīa feceris sicut dixi poteris accedere ad
fontē viuū. i. ad xp̄m qui est fons oīz bonorū Ipe
etiā ait de seip̄o Ego sū panis viuus q̄ de celo de
scēdi. De hoc pane dicit d̄s in psal. Panē ange
lorū manducauit hō. alioquin esca illa lz de celo
venerit. ⁊ potus q̄ corpore⁹ erat. angelis nō cō
gruebat: sed vtiq̄ illi panis ⁊ pot⁹ q̄ per hoc p̄fi
gurabat. Christus vero panis ē angelorū et sacra
mentū hoc. vera caro ei⁹ est: ⁊ verus sanguis qd̄
spūaliter māducat et bibit hō. Ac per hoc vñ vi
uūt angeli in celis: indeviuit hō in terris. q̄ to
tū spūale est et diuinū in eo qd̄ percipit hō. Sed
sicut apo. ait. quidā in deserto eandē escā spūall
ter māducare: ⁊ tamē mortui sunt. Ita ⁊ nūc i ec
clesia quibusdā corp⁹ dñi est vita: quibusdā vero
est pena et suppliciu peccati. Corpus dñi sine du
bio est vita illis: quib⁹ xp̄s est vita. Illis vero est
mors q̄ p̄ culpā ⁊ ignorantia atq̄ negligētiā mē
bra sūt diaboli. Cū soror amatissima mihi i xp̄o

*Nota Simon
dicitur serpens
varios q̄ ant
canib⁹*

moneo te vt alijs gustādo itelligas qñ corp^o dñi recipis: q̄ q̄ ore sētis. audi etiā hōesta virgo qd̄ sacerdos in cōsecratione corpis ch̄usti dicat Rogam^o inq̄t hanc oblatōez fieri benedictā p̄ quam nos bñdicamur. Ascriptā p̄ quā nos oēs in celo cōscribamur. ratā per quā in viscerib^o xp̄i cēseamur. Rōnabilē p̄ quā a bestiali sensu exuamur. Acceptabilēq̄ facere digner^o q̄ten^o z nos p̄ hoc q̄ in nobis displicim^o acceptabil^o in eius vnico filio iesu xp̄o sumus. Igit̄ honesta virgo sicut superi^o iā dictū est. Ch̄ist^o in semetip̄o i celo sctōs āgelos pascit X̄ps ēt ex semetip̄o in t̄ra oēs fideles reficit. X̄ps p̄ spem sctōs angelos satiat i patria. X̄ps nos pascit p̄ fidē in terra ne deficiam^o in via. X̄ps angelos z hoies reficit ex semetip̄so tñ integre remanet i suo q̄ bon^o panis z q̄ mirabilis de quo in celo angeli saturant^o: z in t̄ra homies reficiūt. quē manducat angel^o pleno ore i patria ip̄z cōedit peregrin^o hō. p̄ modulo suo ne lassēt in via. X̄ps panis viu^o q̄ ē refectio angelo rū: ip̄e est redēptio z medicīa hoīm. Hūc ḡ soror carissima deprecare dñm in tota mēte tua vt mundet cōsciāz tuā ab oī malicia: q̄ten^o digne possis accipe corpis z sanguis dñi n̄ri iesu xp̄i misteria

De cogitatione: Sermo. xxix.

Soror carissima audi ea q̄ dñs ait p̄ esaiā p̄phetā. Auferte malū cogitationū vestraruz ab oculis vestris. Quis hō cesset ab ope malo: tñ si malā cogitationē habet in corde suo: nō ē sine culpa. Et̄ ait. b. I. s. d. Non solū in factis peccamus: sed z in cogitatōib^o si eis illicite occurrēt

bus delectes sicut vipera a filiis suis et ventre adhuc
possitis occiditur. ita nos occidit cogitationes nre
intra nos enutrire: quia consumit vitam nostram venie
no videri. **Igitur** soror dilecta michi in christo mo
neo te ut cor tuum cum omni studio custodias. quoniam ibi est
initium boni operis aut mali. **Ubi** scriptum est. omni
custodia serua cor tuum. quoniam ex ipso vita procedit. **Au**
di etiam rogo honesta virgo quod sponsus in laudi
bus ecclesie dicat in canticis canticorum. **Com**e caput
tuum ut purpura regis iuncta canalibus. **Com**e capi
tus ecclesie lectulum sancte anime ut purpura regis iuncta
canalibus esse medietatem. **Purpura** quippe per fasciculos
in canalibus ligatur: super quos dum aqua precipit: per canales ad
vestem que supra est currit: ut vestis tingatur: et in no
men accepit ut tincta colore purpureo: purpura
voce. que omnia sancte mentem congruunt. **Com**e quippe capituli
sunt cogitationes mentis: que in canalibus ligantur: quia in scrip
turis diuis ne inutiliter fluant stringunt. **Custodi** ergo
cor tuum veni. virgo a cogitatione noxia. **Mentem** tuam
turpis cogitatio non subrepat sit mens tua pura:
Deus non solum examinat carnem sed et mentem. dominus iudi
dicat conscientias hominum. deus iudex etiam de cogita
tionibus iudicat animas quoniam titillat mala cogitatio: non
conscientias illi. **N**on sinas mala cogitationes manere
in corde tuo. **Qu**acumque hora mala cogitatio venerit
expelle eam. **Qu**acumque apparuerit scripto: contere
caput eius. **Contere** caput serpentis. id est male cogitati
onis. **I**bi emenda culpam ubi nascitur. scilicet in corde: ca
put cogitationis prave expelle a corde tuo. **I**bi pec
cata ubi nescis esse deum. **N**ichil celat a se deum. **E**i
det occulta qui fecit abscondita. **Domine** ubique pre

sens e. Spūs dei totū iplet. Maiestas oī potētis
 dei penetrat oīa clemēta. Nullus loc⁹ e extra de
 um. Dñs scit cogitationes hoīm. Soror dilecta
 vis nūq̄ eē tristi s̄i mi volo. & bñ uiue. St bñ uixe
 ri: nūq̄ eris tristi. Secura mēs leuif̄ iustiet tristi
 tiā. Bōa mēs sp̄ h̄z gaudiū. Si ei in bōa vita pse
 ueraueri tristitia elōgabit a te. Si i scitate pseue
 raueri tristitia nō occurret tibi. Si bñz piē uixer
 neq̄ plagā neq̄ mortē timebis. Cōsciētia āt pctō
 ris sp̄ est in pēa. Nūq̄ reus hō securus ē. Mens
 enī male sibi cōscia: pprijs agitaf̄ stimulis. So
 roz venerabil̄ audi qd dñs dicat de mliere ad ser
 pentē. Ipsa cōteret caput tuū. Caput serpentis
 cōteritur: qñ ibi culpa emendaf̄ ubi nascit̄. Oī
 potens de⁹ mūdet cor tuū ab oī cōtagione mala
 ut ei possis seruire sine macula. Amen.

De silentio Sermo. xxx.

Esaia ppheta dicit. Lultus iustitie est silē
 tium: & securitas vsq̄ in sempiternū. Et ite
 rum dauid obsecrando postulat dicens: pone do
 mine custodiā ori meo: & ostiū circūstantie labijs
 meis. Scti patres sūma cū vigilātia silentiū cu
 stodientes: studuerūt vacare & uidere q̄ dulcis et
 q̄ suauis est dñs. Et actiue uite curis postpositis
 adheserunt contemplatiue uite. Soroz carissi
 ma respice inhonesta uerba: fuge ipudicos ser
 mones. Nan⁹ sermo cito polluit mentē: et facile
 agit q̄ libens audif̄. Nichil vnq̄ ex ore tuo pce
 dat quod possit impedire. Nichil vnq̄ loquaris
 quod non conueniat. Hoc non pcedat de labijs
 tuis quod offendat aures audientis. Fuge tur

pitudinē sermonis. Vanus sermo demonstrat va-
nā conscientiā: lingua ostēdit conscientiā: lingua ostē-
dit conscientiā hoīs qualis sermo ostēdit: talis aī-
mus cōprobat. Ex abundātia enī cordis os loq̄-
tur. Ab ocioso enī sermone refrena linguā tuā
restringe linguā tuā ab ocioso verbo. Turpes fa-
bulas nō loquaris: nō garras vana verba. Ser-
mo ociosus nō erit absq; iudicio. Anusquisq; ra-
tionē redditur⁹ est frimonū suoz. An vnus cuiusq;
faciē verba sua stabūt in die iudicij. Ea q̄ loq̄ris
grauitate atq; doctrina digna sūt. Sit sermo tu⁹
irreprehēnsibilis. Lingua tua nō te pdat. Lingua
tua nō te dānet. Nō loquaris qd̄ suscipiat aduer-
sarius amicu tuū sit silētij. Pone custodias ori
tuo. In labijs tuis pone signaculū. Pone ligue
tue claustra silētij. Scito quo tpe dicas. Cōsi-
de ra q̄ hora loquaris: tpe cōgrue loq̄re: tpe cōgruo
tace. Tace vsq; quo interrogaris: interrogatio os
tuū aperiat: sint verba tua pauca: nō trāseas mē-
surā loquēdi. Multiloq̄a effugiūt culpā multilo-
quiū nō declinat peccatū. Virgo liguosa stulta ē:
virgo sapiēs paucis vti⁹ verbis Sapiētia breuē
sermonē facit: loq̄ multū stultitia ē: sit q̄ in verbo
tuo mēsurā: sit in sermone tuo statera. Modū lo-
q̄ndi nō trāseas. Venerabil⁹ soror ille dignet ori
tuo ponere custodiā: qui te sibi elegit in sponsā.
Amen. ¶ De mendatio. Ser. xxxi.

Mendaces faciūt vt nec vera dicētib⁹ credat⁹
Sūmo studio cauēdū est oē gen⁹ mēdacij:
q̄nis sit quoddā gen⁹ mēdatij leuioris culpe ve-
lut si q̄sq; pro salute hoīz mētiat. Sz qz sc̄ptū est

Os quod mētur occidit aīam. Hoc gen^o mendacij pfectiviri sūmo studio fugiunt: vt necvita cuiu libet p eor fallaciā defendāt. ne sue aīe no ceāt: dū preitare aliene carni volunt Tamē hoc gen^o mēdacij facile credimus dimitti. Soror carissima moneo te: vt sūmope fugias oē gen^o mēdacij. Nec p occasionē: nec p studiū loqris falsū nō studeas mētiri: nec etiā vt prestes alicui. Nō alienā vitā p mēdaciū defēdas: nullū iustū mendaciū: oē mēdaciū in oībus ē pctm: oē qd a veritate discondat iniquitas ē. Leges scēi dānāt falsarios leges scēi puniūt mēdaces. Si mēdaciū apd oēs dānāt. Si falsitas hūano iudici puniē qro magis aī deū qui ē testis verborū r operū. Nūq̄ etiā de ocioso verbo vnusq̄sq̄ rōez reddaturus ē. Anteq̄ r p ocioso sermōe penas quisq̄ sustinebit. Et pdes eos q loquuntur mēdaciū. Et testis falsus nō erit ipunit^o. Soror venerabilis declia q̄ mēdaciū: falsū nō loquar. Quod vex ē loqre: nūq̄ mētiaris. Est verax neminē mentiēdo decipias. Nō aliū dicas r aliud facias: soror dilecta deus det tibi vera loqui. Amen.

De periurio.

Sermo. xxxij.

Domin^o dicit ī euāglio. Nō iures p celū: qz sedes dei ē: neq̄ per terrā qz scabellū pedū eius ē: neq̄ p caput tuū: qz nō potest in eo vnū capillū facere albū aut nigrū. Sit aut hmo tu^o est est: nō nō. Qd amplius ē a malo ē. Sicut mētiri nō pōt q nō loquit sic piurari nō poterit q iurare nō appetit. Quacūq̄ arte verborū q̄sq̄ in rete: deus tū qui ē testis cōsciētie hoc ita accipit sic ille

ent iurat̄ intelligit. Malū qđ iuram⁹ facere non
debemus implere. Soror venerabilis vis vt dicam
tibi q̄liter nūq̄ periurabis: nūq̄ iures si nō iura
ueris nūq̄ piuraberis si piurari times nunq̄ iu
res. Prohibe etiā tibi iuramētū: tolle vsū iuran
di. Periculosū ē enī iurare: vsus iurādi facit cō
suetudinē periuriū. Usus iurādi ducit hoīez ad
piuriū. Sit in ore tuo est: sit in ore tuo nō est. Ve
ritas nō idiget iuramēto. Fidelis sermo retinet
locū sacramēti. Firma etiā sit sacramēti tui fi
des. Amatissima soror: spūscūs q̄ in tuo virgineo
corpore sibi fecit templū: ponat in ore tuo mode
rationis signaculū. Amen.

De detractioe. Sermo. xxxiij.

Soror michi in xp̄o dilectā: audi que dico:
Sausculā que mōeo: attēde que loquor. De
tractio graue vitii ē: detractio graue pct̄i ē. De
tractio grauis clamatio ē. Detractio grande cri
mē est. Dēs reprehendūt detractore. Dēs vitia
perāt detrahētē. Dēs dehonestāt illū qui detra
hit. Et dautd ppheta. Detrahentē secreto proxi
mo suo: hūc psequēbar hoc sūme turpitudinis ē
hoc nichil fedī⁹ est: detrahētes latrāt q̄si canes.
Sicut canes rodūt pedes transeuntiiū: ita detra
hētēs rodūt vitā proximorū. Canes solēt morde
re hoīes. ⁊ dēte pestifero lacerare trāseūtes. So
ror venerabilis: ergo abscinde a lingua tua vitiiū
detrahēdi: alienā vitā nō rodas: vitā alienā nō
reprehēdas: vitā alienā non laceres. De alieno
malo nō iquines os tuū. Non detrahes pct̄i sed
condole: qđ in alio detrahis. in te potius pt̄ime

fce: qđ in alijs reprehēdis in te emenda. Quāto
 studio reprehēdis alienā viram: tāto studio emē
 da temetipam: quādo alteri detrahis te discute.
 Quādo aliū mordēs: tua pctā redargue. Si vis
 detrahēre tuis pctis detrahe. Non pspicias alie
 na peccata: sed tua ppria. Non intēdas alienis
 vitijs: s; tuis pprijs. Non qđ aliū detrahis si te be
 ne pspicias. De tua qđ emēdatione esto sollicita:
 De tua salute & correctōe esto attēta: detrahētes
 nō audias. Susurrātibus auditū non prebeas.
 Pari reatu detrahētes & audientes tenētur. Si
 militer ē culpabilis & qđ detrahit: & qui detrahen
 tē audit. Maledicti regnū dei non possidebunt.
 Virgo qđ ad celestē thalamū dīderat peruenire
 nō debet hoībus detrahēre. Virgo venerabilis
 si aures tuas a detrahētib; sepaueris: & linguā
 tuā sicut dixi ab omī locutiōe puerfa refrenauē
 ris inter prudētes virgines cōputaberis.

De inuidia Sermo. xxxiij.

Homo inuid; mēbrū ē diaboli: cui; inuidia
 mors introiit in orbē terrarū. Inuidia cū
 cta germia virtutū cōcremat. Inuidia cūcta bo
 na pestifero ardore deuorat. Inuidia rines ē aīe.
 Inuidia primū nocet sibi qđ alteri. Inuidia pri
 mū seipm mordet qđ alterū. Inuidia primū suū
 mordet auctorē. Inuidia sensū hoīs cōcedit: pe
 ctus vrit: mētē lacerat: cor hoīs quasi quedāz pe
 stis pascit. Igit; inuidiā occurrat bonitas. Ca
 ritas preparatur aduersus inuidiam. Sordē
 mantissima mihi in christo de bono alterius nō
 doleas. De alteri; pfectu nō tabescas. De alteri;

felicitate nō crucieris. Nulla virt⁹ est que nō ha
beat cōtrariū inuidie malū sola miseria caret in
uidia. Quare? qz nemo inuidet misero. Virgo q̄
in celo desiderat hitare hoib⁹ nō debet inuidere.
Virgo q̄ cū xp̄o ad nuptias desiderat intrare de
alteri⁹ hōre nō debet cōtristari. Carissima soror
de⁹ mūdet cor tuū ab oī malicia atq; inuidia vt ei
possis sine macula seruire. Amen.

De ira. Sermo. xxxv.

Nonesta virgo. Audi qd salomō dicat. Re-
spōsio molis frāgit irā: sermo dur⁹ excitat
furore. Et iterū. Dulce verbū mitigat inimicos ⁊
multiplicat amicos. Tāto quisq; cōuincit min⁹
sa piēs q̄to ē min⁹ patiēs p irā ocul⁹ mētis tur-
bat per irā sapiētes pdūt sapiām: p irā alienat
hō a semetipō. Quidā cito irascūtur sz ad pacē
cito redeūt: quidā vero tardi⁹ irascūtur ⁊ ad pa-
cē tardi⁹ reuertūtur Alij autē qd graui⁹ est ⁊ ad
irā citius icitant⁹: ⁊ ad pacē tardi⁹ inclināt. Me-
lior ē tñ qui citius irascit ⁊ ad pacē cito reuertit⁹
q̄ qui tardi⁹ irascit et ad pacē tardi⁹ incliat. Ca-
rissima soror audi etiā iacobū dicētē: sit aut oīs
hō velox ad audlēdū taldi⁹ aut ad loqndū ⁊ tar-
di⁹ ad irā. Quare? qz iraviri dei iustitiā nō ope-
raf: pculdubio nec ira virgīs iustitiā dei opari
poterit. Virgo que templū dei debet fieri nullo
modo debet irasci. Ip̄o decet xp̄i spōsā esse iracu-
dā. Virgo q̄ in pectore suo pparat māsiōnē xp̄o
oib⁹ modis debet expellere iracūdiā a corde suo
Virgo que desiderat cū xp̄o ad celestē thalamū
pueire debet omīno a corde suo iram expellere.

Amatissima soror si te puenertit iracundia restrige illa si te poccupauerit ira miriga ea. Tēpera furore: tēpera indignationē. Motū iracūdie restrige. Refrena ipetū ire Si nō potest vitare irā vel tēpera. Nō te rapiat furor: nō te īflāmet ira nō te cōmoueat indignatio. Sol nō occidat sup iracūdiā tuā. Amen. ¶ De odio. Ser. xxxvi.

Honesta virgo audi q̄ dico. Odium sepat hominē a regno dei. Odium sepat hoīez a paradiso. Odium subtrahit hoīem a celo. Odium nec p passionē delet: nec p martyriū purgat nec p sanguinē effusū abluīt. Nō debem⁹ odio hīe hoīes sed vicia. Qui fratrem suū odit homicida ē. Qui fratrem suū odit in tenebris ē et ī tenebris ābulat. Deū nō diligit q̄ homīez odit. Quātū iter ē inter festucā ⁊ trabē tātū iter distat iter irā ⁊ odij. Odium est enī ira īueterata. Per irā turbat oculos mētis. Per odium extinguit ocul⁹ cordis. Soror in xpō amatissimam ih̄i audi que loquor. Si cōtristaueris in aliq̄ sorore tuā satisfac illi. Si peccaueris ī sorore tuā age penitētā corā illa. Si scādalizaueris aliquā ex acillis dei roga eā vt dimittat tibi. Perge festināter ad recōciliationē. Nō dormias donec pri⁹ venias ad satisfactōnē. Nō redescas p̄usq̄ reūtari ad pacē. Si ceciderit inimicus tu⁹ noli gratulari. Nō leteris sup īmiciū iteritū: ne forte supueniāt in te filia ne cōuertat de⁹ ab eo in te irā suā. Delectet te dolere sup eūz q̄ afflicti⁹ ē. Lōdole alienis miserijs. In tribulatione alterius esto tristis. Cū plangētibus plange: cum lugētibus luge. Soror venerabilis non

illis dura: non sunt tibi dura precordia. Peccati in te non retribuas secundum culpam suam: quia et in te venturum est iudicium dei. Dimittite et dimittat tibi. non enim habebis misericordiam nisi dederis veniam. Expelle a corde tuo odium. In mente tua odium non maneat. Soror amabilis deus det tibi dilectionem sui et proximi. Amen.

De supbia

Sermo. xxxvii

Supbia est radix omni malorum. Homo superbus deo et hominibus est odibilis: superbus homo similis est diabolo. Superbia et cupiditas intantum est unum malum: ut nec superbia sine cupiditate: nec cupiditas sine superbia esse poterit. Diabolus per superbia et cupiditatem dixit: in celum ascendam. Christus cum humilitate dixit: humiliata est in pulvere anima mea. Diabolus per superbia et cupiditatem dixit: ero sicut altissimus. Christus per humilitatem factus est obediens patri usque ad mortem. Ad ultimum diabolus per superbia precipitatus in infernum. Christus vero per humilitatem ad celos eleuatur. Quid est omne peccatum: nisi dei contemptus quo eius precepta contempnimus. Soror carissima crede michi quod multorum temporum vigilie: orationes: ieiunia: elemosine et labores si cum superbia finem habuerint pro nichillo reputantur apud deum. Igitur soror venerabilis alas superbie non extendas: penas superbie non erigas. Quare quia superbia angelos deposuit: potentes stravit: superbos deiecit: superbis resistit deus. Humilibus autem dat gratiam. Moneo te etiam christi sponsa ut pro gaudeas de societate angelorum et ancillarum dei quam de nobilitate generis tui. Rogo te amantiss-

sima soror: ut magis exultes de societate paupe-
 rum virginum: quam de tuorum nobilitate parentum diuitum.
 Quare: quia non est personarum acceptio apud deum:
 qui pauperem despicit deo iniuriam facit. Qui con-
 temnit pauperem exprobrat factorem eius. Venerabi-
 lis soror: deus det tibi profundam humilitatem
 et veram caritatem. amen.

De iactantia.

Sermo. xxxviii.

Quam in factis quam in dictis cauere debemus la-
 ctantiam. Igitur soror: carissima circumspice
 te ipsam: et nichil tibi arroges ex his que in te
 sunt preter peccata. Cane iactantiam: fuge appe-
 titum vane glorie: caue inanis glorie studium: non te ar-
 roges: non te iactes: nichil de te presumas: non te
 insolenter extollas: nichil boni tibi tribuas: de bo-
 no opere non gloriaris. Non sis circumflata vento
 favoris. Contene laudem hominum: non exquiras si
 quis te laudet: aut si quis te vituperet. Laus non
 te seducat nec vituperatio frangat. Qui laudem
 non appetit nec contumeliam sentit. Virgines que
 de suis meritis gloriantur coram hominibus non habent
 oleum in vasis suis: quia per inanis glorie appeti-
 tum mercedem quam merebantur a domino perdidit. Sed
 per suam aspiciant fedilitatem: quia vanam gloriam diligunt:
 et doleant se perdidisse opus bonum quod per humana laudem
 fecerunt. Unde dominus in euangelio. Amicus dico vobis
 receperunt mercedem suam. Virtutes sanctorum
 per inanis glorie studium demonio subiciuntur
 demonum sicut ezechias rex. qui iactanter diuitias
 suas chaldeis manifestauit. propterea per prophetiam
 eas perituras audivit. Phariseus et qui orare

G III

ad tēplū venerat: ideo bona sua pdidit: qz ea ia
ctāter manifestauit. Sicut ex alto adla ad escāz
descēdit: sic hō de alto bone cōuersatiōis: p vane
glie appetitū ad inferiora demergit. Soror dile-
cta mihi in xpo: nō ponas cōscientiā tuā in alie
na lingua. Laudet te aliena lingua z nō tua: lau-
det te alienū os z nou tuū: tuo iudicio te decerne
nō alieno. Nemo magis scire pōt q̄ scis sicut tu:
q̄ cōsci a tu es. Soror venerabilis: vis vt dicam
tibi qualiter poteris oēs virtutes augere. Frater
dilecte volo: atqz vt mihi ostēdas rogo. Ausculta
ergo soror venerabil. Si vis oēs virtutes tuas au-
gere pdere nolt. Abscōde virtutes tuas p elatōe
Abscōde tua bona facta p arrogantia. Fuge vi-
deri q̄ eē meruisti. Virtutes tuas cela: pctā ma-
nifesta: vitia cordis tua reuela. Abscōde tua bo-
na opa. Nūq̄ in mediū pferas si qd boni feceris
aut dixeris. Pravas cogitatōnes statim manifesta.
Pctm enī manifestū cito curat. Crimē aut tacen-
do āplā. Si later: sit ex mīmo Magnū peccatū
manifestādo decrescit tacēdo crescit. Virtutes in
oculto crescūt ī publico decrescūt: virtutes factā-
ter manifestādo ānichilant: huilif occultādo mlti-
plicant. Igr hōesta soror: cōsiliū z opus tuū sp
ad deū pūte. In oī ope tuo dei auxiliū pete. Dia-
dīne grē dīno dono ascribe. Nihil meriti tuis at-
tribuas. In virtute tua nihil psumas: nichil po-
nas ī tua audacia. Carissima soror. Audi apm
dicētē. Qui gliaf in dño gliaf. Igr venerabilis
virgo: gloriatio tua z laus tua sp sibi in xpo Iesu
sponso tuo. Amen.

De humilitate.

Sermo. xxxix.

Soror carissima: audi dñm iesū xpm spōsus
 tuū dicētē in euāgelio. Discite a me qz mihi
 sū z huīlis corde. Soror venerabil' huīlia temet
 ipaz sub potēti manu dei: vt te exaltet in tpe tri
 bulationis. Cōsciētia virgīs spōz esse humilis z
 tristis. s. vt per huīlitatē nō supbiat: z per iustitiaz
 tristitiā cor ad lasciuā nō dissoluat. Huīlitas ē
 summa virt' virgīs. Sūmū eī cōuitiū est supbia
 Virgo huīlis licet habitu sit vilis: gloriosa tñ ē
 apud deū virtutib'. Virgo aut' supba quīs ante
 oculos hoīm pulcra: formosa: atqz cōposita: tamē
 an' oculos dei vilis est z despecta: atqz reproba.
 Quare? qz aīa iusti sedes dei est. Sicut ipē dñs
 ait: sup quē requiescā nisi sup simīlē z quietū et
 timētē sermōes meos. Dilecta michi soror ī xpo
 esto huīlis: esto in huīlitate fundata: esto vltima
 oīm: esto nouissima oīm. Carissima nulli te sūpo
 nas: nulli te supiorē deputes. Estima oēs supio
 res eē te. Quāto maior es: tāto te huīlia in oib'
 Si huīlitarē tenueris: hēbis gloriā. Quāto enīz
 huīlior fueris: tāto te sequet' gl'ie altitudo. Des
 cēde vt ascēdas. huīllare: vt exalteris ne exalta
 ta huīlieris. Qu' q' se exaltat huīliabit: z q' se hu
 miliat exaltabit. Qui eī extollit: huīliabit. De
 excelso grauior casus est. De alto maior ruīna ē
 huīlitas casū nescit: huīlitas casū nō nouit: huīl
 itas ruīnā nūq' icurrit. huīlitas lapsū nūq' pas
 sa est. O sponsa christi agnosce qz de' huīlis ve
 nit. Agnosce qz se in forma serui huīliauit: fact'
 obediēs vsqz ad mortē. Amabil' soror: ambula

sicut ille ambulauit. Sequere exemplū eius. Imitare
 vestigia illius. Esto vilis: esto despecta: esto abie-
 cta: displice tibi. quod ei sibi vilis est ante deū magnus
 est. quod sibi displicet: deo placet. Carissima esto pu-
 uula in oculis tuis: ut sis magna in oculis dei.
 Tanto eris ante oculos dei preciosior: quanto fueris ante
 oculos tuos despectior. Soror vene. si humilitate
 profunda tenueris cum prudentibus virgibus in celesti re-
 gno letaberis. Amen.

O De patientia. Sermo. xl.
 Dominus dicit in euāg. Beati pacifici: quoniam fi-
 lii dei vocabuntur. Soror carissima: si homines pa-
 cifici sunt beati: et vocabuntur filii dei: necessaria est tibi
 patientia. Patientia operum perfectum habet. Virgo paci-
 fica sapientis est virgo iracunda non est prudens: sed stul-
 ta. Soror venerabilis: sine ferro martyr esse poteris.
 si patientiam in animo veraciter conseruaueris. Non pacifi-
 cus consortium merebitur angelorum. Non inuidus et ira-
 cundus erit particeps demoniorum. Non pacificus fu-
 gat discordias: homo iracundus suscitatur lites. Virgo be-
 nigna etiam si patitur iniurias: pro nichilo ducit vir-
 go pacifica in corde suo prepat mansionem christo: quare
 quia christus pax est: et in pace consuevit requiescere. Filia pa-
 cis pacem debet diligere. Plus te prepa ad suscipien-
 dam iniuriam quam ad inferendam. Disce potius mala to-
 lerare quam mala facere. Esto patiens: esto mitis esto
 suavis: modesta: mansueta. Ama pacem: dilige pa-
 cem: pacem cum omnibus retine. Deus in mansuetudine et
 caritate amplectere: proba te amplius amare: quam ipsa
 ameris: proba te amplius diligere quam diligaris.
 Non sis leuis in amicitia. Retine spiritum vinculum amicitie

cie. Habeto sp patiaz meti. Esto benigna: esto pro
 pra affectu. esto affabil' in fmoe. Grato aio appe
 ad oes. Tollo occasione litis. Sperne litiz: viue
 sp in pace carissima soroz si fieri pot. cu oib' hois
 bus retie pacē. Lōrueltas detrahētū p patiaz su
 pera. Aliteo pacie frange sagittas p̄tuelie. Pre
 be scūm cōscie p̄ gladiū lingue. Magne virtutis
 os st nō ledas: n q̄ lesa es. Magne fortitudis es:
 si etiā lesa dimittas. Magne es glie si cui potul
 sti parcas. Generabilis soroz: pax di q̄ exuperat
 oēm sensū custodiat cor tuū ⁊ aiām tuā. Amen.

De concordia. Sermo. xli.

S Ex sunt q̄ odit aiā mea dicit dñs ⁊ septimū
 qd̄ de testat. Videlz eū q̄ semiat discordias
 inf̄ fr̄es. Maledict' hō q̄ inf̄ seruos dei discordi
 as semiat: q̄ pacē ⁊ cōcordiā rūpit: aduersus deū
 facit. xpo facit inturiā q̄ inf̄ seruos dei semiat di
 scordiā. Quare: qz xps est pax n̄ra: q̄ fecit vtraz
 vnū. videlz qz angelos ⁊ hoies fecit eē cōcordes.
 Cōcordia maloz cōrarietas est bonoz sicut op
 tandū est vt boni pacē hēant: ita oprare debem'
 vt cōcordia maloz rūpat. Cōcordia ad faciendū
 pctū mala est. Cōcordia vero ad faciendū bonū
 ad sectandā iustitiā: ad seruiendū deo bona est.
 Prop̄ hoc sum' cōgregati i vnū: vt fuitio di os
 vnū spm̄ ⁊ vnū aīm hēam'. S̄ib' h̄rantib' i do
 mo dei: eē aiā vna ⁊ cor vnū i deo. Nichil p̄dest
 si nos cōrineat vna dom' ⁊ sepat volūtas diuersa
 Plus diligit deus vnitatē ai: q̄ locū. ecce sumus
 in domo ista multi hoies: diuersi mores: diuersa
 corda: diuerse anime. Nec oia dz in vnū cōiunge

re: vna intēctio: vñ^o amor ī deū. Debe^o ḡ ī hoc eē
vni^o aī: vñ^o volūtatis vt fuīam^o deo: vt diliga
mus deū ex toto corde z ex tota aīa: z pximū nřz
sicut z nos: necessaria itaq; est nobis virt^o concor
die. Qd si ego volo facere volūtātē meā z iste suā
z ille suā: sūt diuisiōes: oriūtur lites: ire quoq; z
rixe que sūt opa carnis. z sicut ait apłs. q̄ talia a
gūt regnū dei nō cōsequēt. Soroz carissima: cre
de michi: qz deo nō tantū placent nostra seiuniaz:
nře orōes: nřa sacrificia: q̄ tū cōcordia. Jō de^o di
cit in euangelio. Vade pri^o recōciliari frī tuo: et
tūc veniēs offeres mun^o tuū. Generabil soroz ma
gna est virt^o cōcordie apud deū: sine q̄ nō placēt
deo nřa sacrificia: quib^o delent p̄ctā. Scire debe
mus qz cū ad cōuersionē venim^o: luctamē^o p̄ dia
bolū sumim^o. ¶ Interrogatio. Frat dilecte: dic
michi si aliquid timet diabol^o. ¶ Respōsio. So
roz amabil, nichil ē q̄ diabol^o tantū timeat q̄ tū
cōcordiā z caritatē. nā si totū qd hēm^o dam^o p̄
pter deū: hoc diabol^o nō tīet: qz ip̄e nichil hz. Si
ieiunamus: hoc diabol^o nō timet: qz ip̄e nūq̄ co
medit. si vigilam^o: hoc diabol^o nō timet: qz ip̄e
nūq̄ dormit. sed si caritatē z cōcordiā tenemus:
hoc diabol^o vehemēter tīet. Quare: qz hoc tene
mus in terra qd ip̄e in celo tenere noluit. hoc ē et
q̄ sancta ecclīa terribilis esse vt castroz acies or
dinara dī. Qz sicut hostes timēt qñ acies castro
rū bene ordinatas ad bellū vident. Ita certe dia
bol^o expauescit: qñ spūales viros virtutū armis
accictos ī vnitare cōcordie viuere cōspicit: ip̄e vi
ct^o z cōfusus vehemēter dolet cū eos p̄ discordiā

diuidere et penetrare non valet. Omnes ergo unanimiter
 et concorditer debemus vivere in domo dei ut pos-
 simus diabolum vincere. Ancilla dei que vult concor-
 ditervivere prius debet pravae consuetudines reli-
 quere: ne sit perversa: ne sit inordinata: ne sit indi-
 sciplinata: ne perversitate sua ceteras ancillas dei
 conturbet vel scandalizet. Debet etiam mensurare ac-
 tus suos: motus suos: sermones suos: et totam vitam
 suam: ut secundum deum concordare possit cum illis cum quibus
 vivit. Igitur soror dilecta moneo te: ut concordis et
 humiliter vivas in monasterio cum omnibus ancillis dei. So-
 roz venerabilis: odientes ad pacem in vita discordan-
 tes ad concordiam revoca. Nullus existat sermo iur-
 giorum que concordiam dividat. O sponsa christi: caritas
 que te sepauit a seculo: ipsa te coniungat deo. a men-

De tolerantia Sermo. xlii.

Quoniam tristitia soror: disce a christo modestiam: disce to-
 lerantiam: christus attenderit non dolebis de iniuriis. pro nobis
 namque passus reliquit nobis exempla. Palmis eius percus-
 sus: flagellis cesus: sputis derisus: clavis confixus:
 spinis coronatus: cruce donatus: spiritus contigit. quod ei
 aliquid tibi putiat: propter tua peccata contigit tibi. quod
 tibi iniuriarum mala tua hec faciunt quicquid tibi contin-
 gat adversum pro tuo exitu peccatorum Leviticus sustinebis si pro
 quibus tibi inferri intenderit. cum ergo derogat tibi tu ora
 quod aliquid maledicit tibi: tu benedic ei. benedic ei
 que maledixerit tibi. Maledicens tibi benedictiones
 appone: irascentem patientiam delinire: blandimento
 iracundiam furentis dissolue: lenitate vince nequam
 bonitate vince malitiam. Tuo bono super mala alio-
 rum. Tua tranquilla mente aliorum contumelias disp-

de. Soror venerabilis: ad bōa ⁊ ad mala p̄para
cor tuū: ⁊ bona ⁊ mala put tibi euenerint porta.
Sustine aduersa ⁊ p̄sp̄era ut cūq; occurrerit tibi
q̄cūq; euenerit tibi mēte placida suscipe. Respice
p̄bra illare cōtūelie. Despiciēdo sup̄a irrisiōnū
p̄bra. Dissimulādo p̄tēne errores detrahētū. Hōc
s̄d̄go q̄uis te q̄sq; irriter: q̄uis te icitet: q̄uis
exasper: q̄uis insultet: q̄uis cōuictet: q̄uis eriet:
q̄uis ad litē puocet: q̄uis ad iurgiuū uocet: q̄uis
p̄uictū dicat: q̄uis iuriā faciat: q̄uis afficiat cō
tūelie: tu sile: tu tace: tu dissimula: tu cōtēne: tu
nō loquaris: tu tene silētū: iuriā nō respōdeas
malaverba nō dicas: p̄uictū nō retorq̄as: p̄tume
liā nō respōdeas. Tene silētū pacē. Tacedo citi⁹
vinces. O spōsa xp̄i sume lucramē cōtra ip̄ales
molestias. Esto in cūctis castib⁹ firma: paciēter to
lera oīa: paciēter ab vno sustinēdū est q̄ multū ac
cidit. Et q̄ affligit: ⁊ qui affligit: mortalis ē. Et
q̄ mala facit: ⁊ q̄ mala sustinet mouet. Amabil
soror crede mihi: qz nullus tibi aduersarij potu
isset: nisi dñs potestātē dedisset. Nec habuissz in
te p̄tātē dyabol⁹: nisi p̄mitteret de⁹. Oportet p̄
m̄ltas tribulatōes nos irroire in regnū dei. Hō
sūt cōdigne passiōes hui⁹ t̄pis ad futurā gl̄iam.
Soror carissima ip̄ossibile ē vt sis seīna ⁊ nō gu
lles āgustias. Oīa in hoc seculo euētū sili sustie
mus. Null⁹ est q̄ in hac vita positus nō suspiret
Ista vita lārimis ē plena. Vita iste a fletibus
inchoat. Infans q̄n nascit⁹: a fletu incipit viuere
Infans q̄n egredit⁹ de vulua: pri⁹ incipit lugere
q̄ ridere. Flentes p̄cipiunt in hanc miserā vitā.

bona cōsalium
⁊ volētib⁹ q̄
tote viuere.

remisera fur
vita agustias
fletibus ⁊ p̄
⁊ fletibus

Utilis ē tribulatio: vtilis sūt vite hui⁹ pressure. Quāto in hoc seculo frāgimur: tanto in ppetuo solidamur. Quāto ī presenti tēpore affligimur: tanto in futuro gaudebim⁹. Sic hie flagellis at terimur purgati in iudicio inueiemur. Amen.

De infirmitate. Sermo. xliij.

Dominus loq̄tur in euangelio apochalipssi dicens. Ego quos amo arguo ⁊ castigo. Tribus modis deus in hac vita castigat homines. Scilicet ad dānationē pcurit reprobos. Ad purgationem corripit q̄s vidit errare electos. Castigat iustos ad augendā gl̄iam meritorū. De⁹ percussit egyptū plagis ad dānationē flagellat⁹ est paup lazarus ad purgatōnē flagellat⁹ est etiā iob ad pbatōnē. flagellat etiā hoīem ante pctm̄: ne malus sit sicut flagellauit paulū qui istigāte angelo sathāe: tolerabat stimulos carnis. flagellatur etiā hō a deo post pctm̄: vt emēdetur sicut ille qui traditus est sathanc: in interitu carnis ⁊ spūs saluus esset. Qui valētiōres sūt ⁊ sant: vtile est eis infirmari: ne p vigorē salutis plus letent in trāsitorijs ⁊ terrenis rebus q̄ debēt. Mala ē sanitas carnis q̄ hoīem ducit ad infirmitatē aīe. Et valde bona ē infirmitas carnis: que perducit hoīem ad sanitatē aīe. Infirmitatē carnis laudat apostolus dicens. Cū enī infirmor tūc fortior sū scz spū. In flagellis dei nō debet murmurare hō: qz p hoc q̄ castigat a pctō emēdat. Vtū⁹ sustiebam⁹ infirmitates corporis: si ad mediā reducere mala q̄ feci⁹ ī infirmitate si d̄z murmurare. q̄re qz ab illo iudicat⁹ c⁹ iudicia sp̄ sūt iusta q̄ infirmi

nota ob istud cur

tatem patit̄ ⁊ cōtra deū murmurat: iustitiā iudi-
cant̄ accusat: ac p̄ hoc irā dei aduersū se puocat.
Hō pōt esse iustū qđ iusto nō placet iudici: quem
enī diligit de⁹ castigat: flagellat aut̄ oēs filiū quē
recipit: et quasi p̄r in filio cōplacet sibi. In hac
vita de⁹ parcit pctōrib⁹: ⁊ nō p̄cit iustus. In futu-
ra vita parcit iustus: ⁊ nō parcat pctōrib⁹. qđ i hac
vita flagellari nō meret̄: in inferno torq̄bit̄. So-
ror carissima dolor ⁊ tristitia oīb⁹ sūt cōia. Hō
est qui in hoc seculo nō doleat. Semp de⁹ hos ca-
stigmat quos ad salutē prepat p̄petuā. Soror ven̄.
In infirmitatib⁹ tuis nō cōtristeri. In languorib⁹
tuis gratias age deo. Valere te magis opta aīo q̄
corpe. Desidera te pl⁹ valere mēte q̄ carne. Ad-
uersa carnis remedia sūt aī. Egritudo carnē vul-
nerat: mēte curat. Languor enī vicia exquoq̄t.
Languor vires libidīs frāgit. Probare te in dolo-
re cognosce: nō frāgaris: in fornace p̄bat̄ aurū:
vt sordib⁹ careas tribulatōis camio purgari: vt
purior appeas p̄secutōis igne cōstaris. Cōstaris
vt oī pctōz̄ sorde purgeris: ad p̄bationē sūt oīa
ista q̄ sustines. Igit̄ dilecta mihi in christo soror
in infirmitatib⁹ tuis nō murmures: nō blasphem-
es: nō dicas quare sustineo mala: nō dicas cur
affligor: vt qđ mala patior frat̄ mi: obsecro te vt
dicas michi qđ in infirmitatib⁹ meis debeo dice-
re: vel qualiter oz memetip̄am accusare. Soror
honestā: hoc mō te accusa q̄ peccavi: vt erā digna
nō recepi. Equalē vindictam pcti mei nō sentio.
Minus me sentio percussam q̄ memor. Iux̄ mo-
dū termis minor ē triblatio vltōis. Sed ⁊ meriti

pctōꝝ meoꝝ: dīsp est cā penaz. Nō sūt tāta supli
 cia q̄ra extiterūt pctā. O spōsa xp̄i vīs a peccat
 tuis purgari: in pena te accusa: ⁊ dei iustitiā lau
 da. Ad purgationē tuā sufficit: si ea q̄ paterī ad
 iustitiā dei retulerī. Si p̄ irrogata īfirmitate tu
 huīlis deū glificaueris. Corripit enī te deus fla
 gello pie castigatōnis. Exerct in te disciplinā.
 Et q̄ parcēdo te a se abiciebar: fertēdo clamat vt
 redeas. Venerabilis vir: cogita q̄libet mūdi cru
 ciatus: intēde aīo quascūq; mūdi penas q̄scunq;
 tormētōꝝ dolores q̄scūq; doloꝝ acerbitates: com
 pa hoc totū gehēne: ⁊ leue erit qd̄ paterī. Soroz
 amabilī si tēs: penas inferni time. Iste enī pene
 tpales sūt: ille eterne. ī istis penis moriendo tor
 menta recedūt: ī illis moriēdo etern⁹ dolor succe
 dit. Si ei cōuersa fuerī: emēdatio ē qd̄ paterī. Cō
 uersū nāq; flagella a pctis absoluūt. Cōuerso in
 stantes plage ad purgationē pficiūt. Qui enim
 hic castigat⁹ corripit: illuc liberat: q̄vero nec sub
 flagello corrigūt: ⁊ tpali pēa ⁊ eterna dānātur.
 Et in hoc pu⁹ iudicant seculo: ⁊ illuc denno ī fu
 turo. Hīs duplex est pena ⁊ dānatio. Semīa his
 pcussio ē: q; ⁊ hic hnt iudicia tormentoꝝ: ⁊ illuc
 supplemētū penarū. Man⁹ igit̄ dei te ad penaz
 tradidit: indignatio dei te affligi iussit. Ipe ira
 tus iussit te mala oīa experiri. Soroz reuer. naz
 q; ⁊ corpis debilitatib⁹ frāgerī: q; carnis morbis
 afficerī: q; languoꝝ stimulis cruciarī: q; passioib⁹
 aīe q̄terī: q; mētis angustia torq̄ris: q; crassante
 īpugnatōe maligrū spirituū agitari: hoc tpm p
 pctō diuina iusticia irrogat Tua contra te dimi

cāt arma. Sagittis tuis plagari. Telis tuis vul-
nerari. Per q̄ enī peccastu: hec ⁊ torq̄ris. ⁊
secuta es carnē: flagellaris in carne. In ipsa ge-
mitis: in qua peccasti. Soror amabilis in ipsa carne
cruciaris: in q̄ deliquisti. In ipsa tibi ē cēsura sup-
plicij: in q̄ fuit causa pct̄i. An̄ corruisti ad vicia:
inde sustines tormēta. O spōsa xpi. Iuste argue-
ris. Iuste flagellaris. Iusto iudicio iudicaris. Pro
cella iuste te cōterit: iustitie pena te premit.

De auaritia *liber vltimus Sermo. xliij.*

Dominus dicit in euāgelio. Cauete ab om̄i
auaricia: qz nō est in abūdātia cuiusq̄ vita
eius ē sup terrā ex his q̄ possidet. Et paul⁹ apo-
stolus. Vis fornicatio ⁊ imūditia ⁊ auaritia non
nominef̄ inter vos. Et iterū. Vis fornicator aut
imūdus: aut auarus qd̄ ē ydolorū seruitus: non
habet hereditatē in regno dei. An̄ salomō. Con-
turbat domū suā: qui sectat̄ auariciā. Auar⁹ nō
implebit̄ pecunijs. Qui amat diuitias: nō capit
et fructū ex eis. Nichil ē peius q̄ amare pecuni-
as: htc enī aīaz suā venalē habet. Sicut auaritia
mergit hoīem in ifernū: ita oīno largitas elemo-
sine leuat ad celū. Auarus hō similis ē inferno:
sicut ifernus nūq̄ dicit satis ē: ita auarus nunq̄
satisfat̄ pecunijs. Sicut ydropicus q̄to plus bibit
tāto plus sitit: ita auarus q̄to plus acq̄rit: tāto
plus concupiscit. Auaritia ⁊ cupiditas sorores
sūt: supbia vero ē mater earū. Nunq̄ supbia fuit
sine cupiditate nec cupiditas sine auaritia. So-
ror venerabilis. Non sit manus tua porrecta ad

accipiendū: et collecta ad dandum plus te dele-
 cter dare q̄ accipere. Melius ē dare q̄ accipere:
 Soror carissima. Avaritia non defigat radices
 in corde tuo: avaritia non sit in te. Expelle a cor-
 de tuo avaritiā. Si p̄fecte pro xp̄o cōtempseris
 omnia terrena cum eodē iesu christo sponso tuo
 letaberis in celesti patria Amen.

De cupiditate. Sermo. xlv.

Redix oīm maloz est cupiditas. Nemo po-
 test p̄fecte spūalia bella suscipere: nisi pri-
 us carnis edomauerit voluptates. Nō pōt mēs
 ad contēplandum deū esse libera: que terrena et
 transitoria huius mūdi cōcupiscit. Nō potest vi-
 dere oculus mētis alta si eū claudit pulvis terre-
 ne cupiditatis. Cupiditas grave pctm̄ est: oīm
 criminū materia ē. Nō ē mirū si moriētes infer-
 ni ignibus deputētur: qui viuētes flāmā cupidi-
 tatis sue non extinxerūt. Soror carissima: quis
 nō habeas pecuniā: tamē si habes cupiditatem
 habēdi: nichil valet tibi. Nichil valet tibi corpo-
 ris nuditas: si tibi est vestimenti cupiditas. Ju-
 das p̄ cupiditatē vendidit xp̄s. Nudi nascimur
 in hac vita: nudi exituri sumus de hac vita. Cur
 ergo cōcupiscimus terrena et trāsitoria. Si ergo
 bona huius mūdi credimus peritura: cur tanto
 amore diligim⁹ ea. Si terrena et trāsitoria hui⁹
 mūdi plus q̄ oportet diligim⁹ peccam⁹. Soror ḡ
 dilecta curius tuū cōsidera: et cognosce tibi pau-
 cā sufficere posse que habes. Si igitur cupiditas ē
 radix oīz maloz: sic sup̄ dixim⁹. Necessē ē vt ex-
 pellas eā a corde tuo vt cetera soboles nō pullu-

lent vitior: cupiditas puerfa nō fit in te. Soror
venerabilis oī potēs de? te faciat. p̄p̄f semetip̄m
p̄spera hui? mūdi desp̄icere ⁊ nulla eius aduer-
sa formidare. Amen.

De paupertate. Sermo. xlvj.

Beatī paupes spū qm̄ ip̄sōz ē regnū celozū.
Multi sunt paupes quos ip̄a paup̄tas nō
facit btōs: s; miseros: q; ip̄am paup̄tatē nō p̄p̄f
deū sustinēt sed coacti. Sūt etiā nōnulli paupes
quos paup̄tas nō facit miseros s; btōs: quia eā
p̄pter deū sustinēt de q̄bus dī. Btī paupes spū.
Soror carissima iterū ad te reuerto: loquendo.
Audiisti tribulationē ⁊ patientiā iob: ⁊ iō te mo-
neo vt ne in tribulatione frāgaris: nec in p̄sp̄er-
tate eleneris. Tu p̄t̄archas diuites opib? s; hu-
miles fuisse legis aīmo. Qualis fuit abrahā qui
dicebat loquar ad dñz deū meū: cū sim terra ⁊ ci-
nis. Ideo q; btā eris soror venerabilī si ⁊ in p̄spe-
ris ⁊ in aduersis sp̄ deo ḡfas egeris ⁊ felicitatez
hui? tp̄alis vite velut fumū ⁊ vaporē euanescentē
credideris. Alit enī p̄sau. apo. Si in hac vita tā-
tū sperātes sum? in xp̄o miserabiliores sum? oī-
bus hoībus: xp̄s enī ne aurū diligerem? oblata
vita munera p̄tēnere docuit: ne famā timerem?
quadragita dieb? ieiūauit: ne nuditatē timere
mus vnā tunicā discipulis suis h̄fe mādauit: ne
triblatōes expauescerem? ille p̄ nobis s̄bulatio-
nes sustinuit: ⁊ ne mortē timerem? p̄ nobis mor-
tē sustinuit: ⁊ suscepit. Dē qd̄ in mūdo ē: cōcupi-
scētia carnis ē: ⁊ cōcupiscētia oculoꝝ et ābitio se-
cull. Et mūdos p̄ibit ⁊ cōcupiscētia ei?. Igit̄ di-

lecta soror nō diligam⁹ ea q̄ sūt in mūdo: ne pes
 mus cū mūdo. Lerte dauid regnabat ⁊ cū hēret
 thesauros argētū īperaret pplis manū forti: tū
 humilē se cognoscit ⁊ dicit paup sū ego ⁊ in labo
 ribus ⁊ iuētute mea. Et iterū. Egenus ⁊ paup
 ego sū. Itē dicit. Incola ego sū in terra: ⁊ pēgri
 nus sicut oēs p̄fes mei. Soror venerabilis nō te
 delectēt blādīmēta trāsitoria: nec cōmoda terre
 na: nec de mūdantis lucris gaudeas: nō p̄rista
 beris de terrenis dānis. Sicut enī scriptū ē. Di
 uitie si affluant: nolite cor apponere. Que cum
 amore possidem⁹ cū dolore pdim⁹. Audi spōsa
 xp̄i que dico. Ille cui celestia ⁊ terrestria seruiūt
 paup pro nobis factus est. Quare: q̄ vt nos sua
 paup̄tate faceret diuites. Tu ergo hōesta virgo
 ābula per vīā que p̄cessit iesus xp̄s spōsus tuus
 et passibus indefessis sequere celestē ducē. Sine
 dubio si cōsecuta fueris: cū ip̄o in celo regnabis
 Soror venerabilis virginitatē ⁊ paup̄tatē b̄tē
 marie virgins p̄spice: que tā diues in dño fuit:
 vt mater dñi esse meref. Et in tātū fuit reb⁹ pau
 percula vt tēpore partus nō haberet obstetrices
 vel ancillas ad seruēdū sibi. Et in tātū fuit re
 bus paup̄cula: vt ip̄m etiā diuersorū tam angu
 stū fuit vt infantē nō in lectulo: s̄ in p̄sepio reclī
 naret. Sed ⁊ ioseph cui fuerat despōsata: cū eēt
 iustus erat tamē pauper ita vt victū ⁊ vestitū ar
 tificio quereret. Lerte faber fuisse legitur. Etia
 de sanctis apostolis legimus quia seruēbāt deo
 in fame ⁊ siti. Unde paulus apostolus. In fame
 ⁊ siti in ieiunijs multis. In frigore ⁊ nuditate:

et in vigilis multis. **Q**uod sponsa christi habes exē-
pla quibus possis terrenas diuitias cōtēnere: et
celestes concupiscere. **Q**uoniam qui volunt diuites fie-
ri in hoc mūdo: incidūt in tentationibus et laq̄is
diaboli: et in desiderijs multis et nociuis: q̄ mer-
gunt hoīem in infernum. Libenter contēnūt ter-
renas diuitias q̄ perfecte sperāt celestes. **Q**uo-
luntaria paupertas introducit hoīem in regnū
celorum. Non ideo venimus ad monasteriū vel
delicijs in eo viuamus: sed vt vigilando: orando
lectando: psallēdo: cōtra aduersariū nostrum di-
micando: ad regnū nobis p̄missum christo adiu-
uante pueniamus. Nam ideo nudi nascimur in
hoc seculo: nudi etiā accedimus ad baptisimū vt
nudi et sine impedimento perueniam⁹ ad celum.
Quā incongruū est et absurdū et q̄turpe: vt quē
nuda mater genuit nudū suscepit etiā diues in-
trare velit in celū. Facilius est camelū per fora-
men acus transire: q̄ diuitē introire in regnū ce-
lorum. Melius est minus egere q̄ plus habere.
Miseris est auarus: cui non sufficit dñs. Soror de-
lecta si in hoc seculo famem et sitim atq; nudita-
tem p̄ christo sustinuerim⁹ gratis: cū eodē domi-
no nostro iesu christo ī celesti regno gaudebim⁹
Amen. **¶ De murmuratōe. Sermo. xlvij.**
Nospicium cordis nostri per gratiam dei sā-
crificatur et per inhabitatiōē spūs sancti quā
intus est caritas: pax: bonitas: humilitas: cōcor-
dia: mansuetudo: et alia huiusmodi. Hec sūt no-
stre diuitie. s. boni mores et virtutes. Sed si inci-
pimus inter nos litigare et murmurare: cōtēde

re: statim ab his spūalibus bonis vacui remane-
 mus ⁊ nudi. Quare? q̄ virtutes nō possūt rema-
 nere cum vicīs. Nam et modicū fermentū totaz
 massam corrūpit. q̄sq̄ seruus dei debet pensare ī
 corde suo: q̄ magnū malū icurrit si pro rebus tē-
 poralib⁹ murmurat: vnde debuerat esse diues fit
 paup. que sunt diuitie nostre: virtutes. s. Virtu-
 tes ergo perdimus si p̄ cibo vel potu murmurā-
 mus. Graue peccatū est murmuratio. Unde gre-
 gorius. Regnuz celoz nullus qui murmurat ac-
 cipit. Nullus qui illud accipit murmurare pōt.
 Recordia fatui sicut rota currus: fenū portat ⁊
 murmurat. Tales sunt multi frēs ⁊ multe soror-
 es in congregatōe: q̄ sunt carnalibus desiderijs
 subditi: ⁊ murmurare nūq̄ cessant. Igitur soror
 carissima necessarium ē valde nobis cōsiliū pau-
 li apostoli dicentis. Neq̄ murmuraueritis sicut
 quidā eorum murmurauerunt in deserto/ videli-
 cet et perierunt ab exterminatore. Igitur piculo
 sum est nobis murmurare: ne fortes peream⁹ ab
 exterminatore in monasterio: sicut illi perierunt
 in deserto. Linguas ergo nostras a murmuratio-
 ne custodiamus: ne qđ absit sicut illi perierunt
 in hoc seculo: nos pereamus in futuro. Nō ergo
 murmuremus: ne forte sicut illi perierunt in hac
 vita: nos pereamus in futura. Caueamus ab om-
 ni murmuratione: ne forte qđ illi qui passi sunt ī
 corporibus: nos patiamur in animabus. Iteruz
 apostolus cōsulendo nobis loquitur dicens. Ne-
 q̄ temptemus christum sicut quidam eorum tē-
 ptauerunt: et a serpentibus perierūt. Xpm tem-

ptat: q̄ p̄ cibo vel potu siue p̄ vestimēto murmurat sicut sc̄ptū est: de eodē pp̄lo. Tēptauit deū in cordib⁹ suis: vt peterēt escas aīabus suis. Et iterū. Murmurauit in tabernaculis suis: ⁊ nō exaudierūt vocē dñi: xp̄s tēptat q̄ in monasterio sup̄flua req̄rēdo murmurat. Cōtra xp̄m facit: q̄ in monasterio plusq̄ oportet req̄rit. In xp̄s peccat: q̄ in monasterio res terrenas ⁊ trāsitorias req̄rēdo p̄positos suos scādalizat. Et a serpētibus pierūt. Quare a serpētib⁹ perieft nisi qz serps venenosus ē: ⁊ oīs q̄ murmurat venenū dyaboli h̄z in lingua. Tū iacob⁹ apo. Līgua inq̄retū malū: plena veneno mortifero. Canēdū est ḡ nobis a murmuratiōe ne mortifero ⁊ dyabolico veneno peam⁹. Soror dilecta michi in xp̄o. Audi qd̄ dñs n̄r iesus xp̄s dicit in euangelio. Dico vobis ne solliciti sitis aīe v̄re qd̄ māducat: neqz cor porci v̄ro qd̄ induamini. Ac si ap̄ri⁹ dicat. Deus qui dedit vobis aīam: dabit escā. Et q̄ dedit corpus dabit vestimētū. Et adiecit. Respicite volatilia celi qm̄ nō semināt neqz colligūt: neqz ḡregāt in horrea neqz in cellaria: ⁊ de⁹ pascit illa. i. si deus gubernat aues q̄ hodie sūt ⁊ cras nō erūt quaz aīa est mortalis q̄to magis dabit seruis ⁊ ancillis suis cibū ⁊ vestimētū: qz aīa ē immortalis et qb⁹ regnū celoz p̄mittit. Et iterū Cōsiderate lilia agri quō crescūt: nō laborāt neqz nent. i. nō texūt neqz filāt: ⁊ de⁹ sse vestit illa: q̄to magis vestiet seruos suos: ⁊ ancillas suas. Nō occidet deus aīas seruoz suoz fame aut siti aut nuditate. Et adiecit. q̄rite primū regnū dei ⁊ iusticiā ei⁹: ⁊ hec

oia adicient vobis: Ac si diceret. Seruite dño
 in timore: caritate et exultate ei die ac nocte cū tres
 more: et ipse dabit vobis in hac vita et i futura oia
 necessaria. Inquiretes dñm: nō minuētur oī bono
 Soror carissima: deus q̄ te eduxit de domo p̄ris
 tui: si in seruitio ei⁹ perseveraueris: dabit tibi in
 bono petitiones cordis tui. Amen.

De proprio. Sermo. xlviii.

Soror carissima Peculiare q̄d hētur apud
 seruos dei. p̄ magno crimie: nūq̄ iueiat in
 te. Dia q̄ in monasterio sūt: oibus sūt cōmunia.
 Ergo si ancilla dī aliqd̄ h̄z abscōsū vel. p̄p̄riū: q̄d
 a ceteris ācillis dei ignorat: furtū ē: pctm̄ furti
 est: q̄re? qz oia h̄z in cōmuni cū ceteris ācillis dei
 Et q̄si. p̄p̄riū sibi aliud abscōdit furtive alid̄ h̄re
 in cōe cū ceteris ācillis dei et q̄si. p̄p̄riū sibi aliud
 abscōdere. Hoc furtū est hec manifesta fraus est.
 Hoc grāde pctm̄ ē. hoc ē iter i fernū. p̄ hanc vitā
 latrones descēdēt in i fernū. Sic ei ait paulus
 ap̄ls: neq; latrōes neq; rapaces regnū dei possi-
 debūt ācilla dei que semetip̄z sepat a cōmuni-
 ne mōasterij aliud q̄si. p̄p̄riū abscōdēdo. p̄ se q̄ns
 est vt sepat a cōsortio celesti vite. Multi ad cōem
 societate mōasterij venūt: s; q̄ sine graui gemi-
 tu dicere nō possum⁹ nō oēs in eo scdm̄ euāgelij
 viuūt. In mōasterio sūt scī ap̄li iesu xp̄i. Est etiā
 ibi iuda scariot: traditor dñi: et ibi anania cū vxo-
 re sua saphira. Est etiā ibi giezī discip̄ls helisei
 qui. p̄p̄ deū oia q̄ h̄nt in hoc mūdo ad imitatōez
 ap̄loy dereliquūt cā solius eterne vite. Cū eisdē
 ap̄lis letabunt et remunerabūt in efn̄a vitū.

dine. Qui autē postq̄ ad cōuersionē mōasterij ve-
nit d̄ reb⁹ mōasterij facere fraudē p̄sumit: iudas
est: et penā iude sustinebit ī inferno. qz de hoc qđ
cōe est facere fraudē p̄sūt p̄p̄iū facit. q̄ autē d̄ se-
culari vita ad s̄uitiū dei cōuertunt: si de his q̄ de
seculo habuerūt vnā partē sibi reseruāt: alterā v̄o
secū ī mōasterio tradūt cū anaia z saphira sūiaz
maledictōis merent. Qui autē de seculo ad mōa-
steriū venit: z qđ in domū suā h̄re nō potuit si il-
lud ī mōasterio h̄re voluerit: vl̄ req̄sierit: sine du-
bitatione lepra giezi adherebit ei. Et lepra quā
giezi sustinuit in corpe: iste sustinebit in aīa. H̄c
sta soror: sicut superi⁹ dixi tibi magna d̄fa est inf̄
eos qui in mōasterio viuūt. Illis q̄ in mōasterio
more aplōz viuūt. q̄ ex his q̄ in seculo h̄uerūt vl̄ ha-
bēt ī mōasterio nihil abscondūt cōueit illud psal-
miste. Mihi autē adherere deo bonū est: et ponet
in deo spem meā. Et illud. Facta cogitatū tuum
d̄no: et ip̄e te enutriet. Illis q̄ sicut iudas scariot
p̄p̄iū retinēt vel de reb⁹ mōasterij abscondūt con-
ueit illud. Ascēdūt vsq̄ ad celos: z descēdūt vsq̄
ad abyssos. aīe eoz in malis tabescebāt. Illis v̄o
q̄ cū anania z saphira ex his que in seculo h̄uerūt
vnā partē mōasterio tradūt: alterā vero sibi in
p̄p̄iū retinēt: cōuenit illud. Qui cōfidūt ī virtute
sua: z in multitudine diuitiarū suaz gl̄iant. Et iā
illis qui sicut giezi ea q̄ non potuerūt h̄re in seculo
requirūt in mōasterio: cōuenit illud. Ecce homo
q̄ nō posuit deū adiutorē suū. sed sp̄avit in multi-
tudine diuitiaz suaz et preualuit in vanitate sua.
Tu ergo soror: venerabilis nichil celes nichil ab

secundas: nichil apud te absconsū tepōas. In abscondito nichil retineas. apud te nichil remāeat absconsam. Quicquid habes hēto cū licētia: si quid hēs hēto cū bñdictōe. Sine licētia abbasse vel priorisse: nichil habeas. Sine benedictōe: nichil accipias. Sine licētia nichil tribuas. Honestā virgo tacta cogitatū tuū in dño: et ipse te enutriet.

De oratione. Sermo. xlix

Quissima sororandi q̄ dico. Ante tps oraf est promdētia. In tpe cōstituto orare ē obedientia. Tēpus orandi p̄terire est negligētia. tāto crebrior d̄ esse orō q̄to est utilior. Dñs dicit in euang. Oīa quecūq; petieritis in orōe credentes accipietis. Et pau. apo. Sine intermissiōe orate. Et iacob. Multū enī valet deprecatio iusti assidua. Soror venerabilis: ante orōem prepara animā tuā. noli eē quasi homo q̄ tēptat deū. ī orōe p̄para te: et oñde cōsciam cordis tui: vt āpliores gratiā cōsequaris a deo tuo. Tūc veracit̄ oras quādo aliis in corde nō cogitas. Cū ad precē iudex flectit: si pctōr a prauitate sua corrigat. Oratio cordis est nō labioꝝ. Melius est cū silētio cordis orare: q̄ solis verbis sine intētiōe mētis. Pura ē orō quā in suo tpe supflue cogitatōes nō conturbant. Lōge q̄ppe est a deo anim⁹: q̄ in orōe cogitatōib⁹ seculi est occupat⁹. Duob⁹ modis oratio īpedit: ne īpetrare q̄sq; possit q̄ postulat. Hoc est si adhuc hō mala cōmittit: aut si peccāt in se ex toto corde nō dimittit. Mēs nra celest̄ ē: tūc deū ī orōe bene cōtēplaf: quādo nullis terrenis curis aut errorib⁹ īpedit: qñ quisq; orat̄ spiritū

sanctū ad se vocat. S; postq̄ venerit confessi oīa
tētamēta demoniorū q̄ se mētib⁹ hoībus īmergūt
p̄titiā ei⁹ ferre nō sustinētes effugiūt. q̄ ledi f̄ non
desistat orare p̄ se ledētib⁹. Alioq̄n iuxta dñi sē
tentiā peccat q̄ p̄ inimic⁹ suis nō orat. Sicut nul
lū p̄ficit in vulnere medicamentū: si adhuc in eo
est ferrū: ita nichil p̄ficit orō illi⁹ q̄ odīū h̄z in cor
de. Culpabilis expādīt man⁹ ad deū q̄ facta sua
orando iactantē manifestat. Sicut pharise⁹ in tē
plo iactantē orabat: ⁊ magis laudabat semetip̄s
de bonis opib⁹ q̄ deū. Soror dilecta: ora cū lacri
mis inde sinent. Ora iugit̄: precare deū dieb⁹ ac
noctib⁹. Orō sit sine cessatōe: orō sit freq̄ns: orō
nis sint arma assidua. orō de ore tuo nō cadat: in
siste orōni. frequēter incūbe orōni. Seme semp ⁊
plange. Surge in nocte ad precē: vigila et ora.
p̄nocta in orōe ⁊ prece. incūbe nocturnis vigilis.
Ad modicū clausis oculis rursus ora: orō freq̄ns
diaboli iacula submouet: orō quotidiana diabo
li tela exupat. orō est prima virtus aduersus ten
tationū incursum. orō supat tentamēta inimicorū
Eincit demōes: supat imundos spūs. Per orō
nē vincūtur demonia: orō demonta omīb⁹ malis
p̄ualet. Honestā virgo sit orō tua pura. Moneo
te carissima: vt ores p̄ bonis hoīb⁹ vt in bono p̄se
uerēt. Rogo etiā te vt ores p̄ malis hoīb⁹: vt de
malo ad bonū cōuertant. ora p̄ amic⁹ tuis ⁊ ora
p̄ tuis inimic⁹. Ora etiā p̄ oīb⁹ fidelib⁹ viuis et
defunctis Dirigat orō tua sicut incensū in cōspe
ctu dei. **C** De lectione Sermo. i.
Ex orōem mūdāmur a peccatis: p̄ lectionem

docemur quid faciamus: vtrūq; bonū est si licet. Si vero nō licet: meli' ē orare q̄ legere. nā cū oramus cū deo loq̄mur. cū legim' de' nobiscū loquitur. Soror carissima si vis cū deo sp̄ esse: sp̄ ora z sp̄ lege. Valde nobis est necessaria lectio diuina. Hāc p̄ lectionē discim' qd̄ facere: qd̄ cauere: q̄ tēdere debeam'. An̄ dī Lucerna pedib' meis verbum tuū: z lumē semitis meis. Per lectionē sēsus z intellect' augent'. Lectio nos ad orōez instruit z ad opationē: lectio nos informat ad actiuam z cōtemplatiuā vitā. tō dī in p̄o Beatus vir q̄ in lege dñi meditabit' die ac nocte. Lectio z orō sunt arma: quib' diabol' expugnat'. hec sūt instrumēta qb' et̄na beatitudo acq̄rit'. Per orōem z lectionē vicia destrūntur: et virtutes in aīa nutriūtur. Ancilla dei sp̄ dī orare et legere. Unde legit' in p̄o. Tūc nō cōfundar cū perspexero in mandatis tuis. Igī dilecta michi soror in xp̄o: insiste orōni frequent' perseuera: in meditatione sc̄pturaz in lege dei esto assidua: hēto studiū in diuis legib' vsus legendi sit tibi freq̄ns lectio: sit tibi quotidiana legis meditatio: lectio demit errorem vite subtrahit hoīem a vanitate mūdi. per lectōez sensus z intellect' crescūt. Lectio eī docet qd̄ facias discernit qd̄ caueas: ostēdit q̄ tēdas: mltū pficis cū legis tamē si facis ea q̄ legis. Soror venerabilis adaptat de' cor tuū i lege sua z in p̄ceptis suis.

De operatiōe.

Sermo. li.

Ieremias ppheta dicit. Leuem' corda nra cū manib' ad deū. Qui orat z laborat: cor leuat ad deū manib'. Qui vero orat z nō laborat

cor leuat ad deū et nō manū. Qui autē laborat et nō
orat manus leuat ad deū et nō cor. Agit soror car-
rissima necesse ē nobis cor in orōe ad deū leuare
et manus cū opatione ad deū extēdere. Quare?
Ite de negligētia mādatoꝝ rep̄hēdamur: dū sa-
lutē querim⁹ obtinere sola ofoe: aut sola opatōe
Unde paul⁹ ap̄s. Qui nō laborat nō māducat
Ancilla xp̄i debz sp̄ orare legere et opari: ne forte
spūs fornicationis decipiat octosaz mētē. Dele-
ctatio carnis p̄ laborē vincit. Soror carissima di-
uisde tibi spacium diet in tres pres: et in p̄ima ora
in secūda lege: et in tertia parte labora. Rex salo-
mon p̄ octū semetip̄m inuoluit in multū fornicatio-
nib⁹: et p̄ cupiditatē fornicatiōis adorauit et dola
Soror venerabil: hec tria sūt tibi necessaria val-
de scz oratio: lectio: et opatio. Vide mundamur
lectione instruimur. opatione b̄rificamur. Sicut
dicit spūs cūs in psalmo. Labores manū tuaz
quia māducabis: beatus es et bene tibi erit. Si
aliquando a lectione cessaueris: operari debes:
vt nunq̄ sis octosa: quia ociū inimicū est anime
Dyabol⁹ cito decipit eū quē octosū inuenit. Dya-
bolus quotidie in claustra intrat et si aliquē inue-
nit octosum statim accusat. Et sp̄sa xp̄i vide ne cū
dyabolus claustra itrauerit: et vniuscuiusq̄ sc̄tā
scrutatus fuerit aliqd̄ inuentar unde te accusare
possit. Hac de causa te moneo soror mihi in xp̄o
dilecta: vt p̄ amorē xp̄i nūq̄ sis octosa. Rogo vt
amorē xp̄i ostēdas sociabus tuis: nō solū verbis
sed et operibus bonis. Tunc vere deū diligis: si
pro amore illius bona q̄ potes opari. Una queq̄

sc̄tā aīma debet in se monstrare amiorē dei: et ver
 bis sanctis et actionibus. Unde in canticis cātico
 rū. Spōsus sc̄z xp̄s sponsam. i. sanctā aīaz orna
 tur dicēs. Pōne me: vt signaculū super cor tuū:
 et super brachiū tuū. In corde sunt cogitatōnes
 et in brachio operationes. Ergo super cor et sup
 brachiū sponse dilectus in signaculū ponitur: qz
 in sc̄tā aīma q̄rū ab ea diligatur: et volūate et ac
 ctione designat: quia amor dei nūq̄ est ociosus.
 Si vere ē amor magna operat̄. Si vero non ope
 ratur: non est amor. Rogo igitur te venerabilis
 virgo vt deū perfecte diligas: et vt pro amore illi⁹
 nunq̄ ociosa sed eas. Si vere deum diligis nulla
 hora ociosa eris. Si deū in veritate amas: pro a
 more illius ocium recusas. Si ex toto corde diligi
 deū: omni tēpore contēnis ocium. Qui deum to
 ta mente diligit propter deum ocium postponit
 Regnū dei non dabit̄ ociosis: sed in seruitio dei
 studiosis. Regnū dei non dabitur vagātibz: s̄z
 pro deo digne laborantibus. Qui in bonis ope
 ribz sunt pigri et tepidi: non habebūt locum in
 regno dei. Luxuria cito decipit hoīes ocio dedi
 tos Luxuria cito decipit hominē ociosum: deci
 pit hominē vagantē. Luxuria grauius vrit quē
 ociosum inuenit. Libido cedit rebus. Luxuria
 cedit operibus. Luxuria cedit industrie et labo
 ri. Homo per laborem sepe vincit libidinē. Cor
 pus enim labore fatigatū: minus delectatur fla
 gitio. Quapropter amabilis in xp̄o soror p̄caue
 ocium. Nō diligas ocium: fatiga corp⁹ labore. Exer

corpus enim labore fatigatum minus delectatur flagitio. Quapropter amabilis in christo soror precave ocium. Non diligas ocium: fatiga corpus labore. Exer

ce opus bonū quere tibi op^o vtile q̄ aīmi sp̄licez
intērio. Op^o bonū z intērio tua sp̄ sit in deo. añ

De psalmis z hymnis. **S**ermio. liij

Soro carissima cum in cōspectu deo cantas
psalmos z hymnos: hoc tracta in mēte tua
q̄ cātas in voce. Mēs tua cū voce cōcordet: con-
cordet cū lingua. Nō aliud cogites z aliud can-
tes. Si aliud cātes in mēte z aliud cantes ī voce
perdis fructū laboris tui. Si corp^o tuū stat in ec-
clesia z foris vagat̄ mens tua pdis mercedē tuā
Uñ dz. Popul^o hic labijs me honorat: cor autē
eoz longe est a me. Sicut enī ait ap̄ls. Psallaz
sp̄: psallām z mēte. Cantabo ore z corde. Bonū
est ergo sp̄ orare deū mente. Bonū est etiā cuz so-
no vocis z hymnis z psalmis z cāticis sp̄ualibus
gl̄ificare deū. Sicut orōnib^o iuuamur: ita psal-
moz modulatiōib^o delectamur. Et sus cātādī cō-
solat̄ tristia corda. Cant^o in ecclia mentes hoīm
lertificat: fastidiosos oblectat: pigros sollicitat:
pctōres ad lamēta iūtat. Nā q̄uis dura sūt cor-
da seculariū hoīm: statim vt dulcedinē psalmoz
audierint: ad amorē pietatis cōuertūtur. Sunt
multi q̄ suauitatē psalmoz cōpūcti: pctā sua lu-
gent. Oro tantūmō in hac vita effūdīt in remis-
sionē pctōz. Psalmoz autē decātatio si ḡt ppetu-
am laudē dei in eīna gaudia. sicut sc̄ptū ē Beati
q̄ habitāt in domo tua dñe: in sc̄la seculoz lauda-
bunt te. Quicūq; fidei z intēta mente: psalmos
decantat: quodāmō angelis dei sociat̄. Quō: qz
hō illū p modulo suo laudat ī terrī: quē āgeli si-
ne inēmissiōe adorāt z gl̄ificāt ī cel. Psalmoz

decantatio aliqui comonet nos ad lachrymas: all
 quando iuvat nos ad orationes psalmi faciunt nobis
 gratas esse vigilias noctis dicentes. Exultate iusti
 in domino: rectos decet collaudatio. psalmi prouci
 ant nobis horam diei primam cum exultatione lucidice
 do. Deus in noie tuo saluum me fac: et in virtute tua
 iudica me. psalmi consecratur nobis horam diei ter
 tia cum dicunt. Et veniat super nos misericordia tua domine: salu
 tare tuum secundum eloquium tuum. psalmi nos letificat
 hora diei sexta in panis commolatione psalmi ad
 horam diei nonam ieiunia resoluunt: et nos satiat dul
 cedine ac suavitate spirituali. psalmi nos deo promittunt
 dant hora diei vesperina dicendo. Dirigat domine
 orationem meam sicut incensum in conspectu tuo: eleuatio
 manuum mearum sacrificium vesperinum. psalmi nos ad
 monent ut benedicamus domino ad completorium dicentes Ec
 ce nunc benedicite dominum omnes serui domini. Soror mihi
 in christo dilecta firmiter retine in tua memoria quod in au
 ribus dei bene sonat cum sancta anima per dilectionem et amo
 rem ac deuotionem: psalmos hymnos et canticos spi
 rituales deo cantat. Unde sponsus. scilicet christus in canticis
 canticorum sponsam. id est ecclesiam vel sanctam animam admo
 net. d. Descende michi faciem tuam: sonet vox tua in au
 ribus meis: quia vox tua dulcis et facies tua decora.
 Tu inquit dilecta mea que iaces in lectulo dulcissime
 contemplationis: in qua michi in psalmis et hymnis et can
 ticis spiritualibus atque orationibus placere desideras. Ve
 ni et ostende michi faciem tuam. id est egredere a secreto cor
 dis: et alius pulcritudinem bonorum operum tuorum ad
 exemplum demonstra: ut cum illi videant opera vestra bona
 et glorificent patrem vestrum qui in celis est. Sonet vox

I

tua in auribus meis. Vox scilicet predicatois: vox di-
laudis: vox iubilatois que altius ad laudem et gloriam
meam proficere facias. Cantus psalmodum oblectat au-
res audituum et instruit auras fidelium ad bene viu-
endum. Vox cantatum sit una et cum angelis dei quod vide-
re non possumus verba laudis miscemus. Serui
dei spiritus debet laudare nomen dei: aque superiores in-
sinuet: de quibus dicitur. Benedicite aque omnes que super celos
sunt domino: quia electi non tacebunt in perpetuum laudare
nomen domini. De aquis vero inferioribus dictum est. Congre-
getur aque que sub celo sunt in locum unum: quia reprobi
per totum mundum modo dispersi congregabuntur in infernum
cruciandi. Sine infusione fideles debent referre
laudes deo: quia deo delectatur in illis. Quod deo de-
lectatur in laudibus fidelium testatur spiritus scilicet christus qui in
canticis canticorum sponse scilicet sancte anime loquitur dicens
Que habitas in ortis. In ortis habitat ecclesia vel que li-
bet sanctam animam: que tam viriditate spei et bonorum operum est
repleta. Que ergo tam in ortis habitat oportet ut spiritus
suum vocem suam audire faciat. id est cantum bone predicato-
nis vel sancte iubilatois vel vocem diuine laudis emit-
tat in qua ille delectetur quam desiderat: quam amici au-
scultant videlicet omnes electi: que verba vite scilicet lectio-
nes: psalmos: hymnos et canticos spirituales audire
desiderant: ut ad celestem patriam reuiuiscant. Ergo si so-
ror reuerendissima: sicut iam superius dixi valde neces-
sarium est tibi: ut in omni vita tua laudes omnipotentem deum
creatorum tuum: quoniam inde permittit tibi viam: vnam et lau-
des. Lauda ergo eum in corde: lauda eum in voce: lau-
da eum in voce iubilatois: lauda etiam eum in secreto
contemplationis lauda eum in cubiculo mentis in

subilatione vocis: quis ad laudandū deī peccatores & indigni sumus: tamē cessare a laudibus nō debemus: qz tūc cōsequi veniā peccatorū credimus: vnde deī laudamus. Unde vox volūta in psalmis. Sacrificiū laudis honorificabit me: inquit: & illiciter quo ostendā illi salutare dei. Ac si aptius diceret. In psalmis ē iter laudis: qd ad eternā laudē peruenire possis. Sed si ego illud tibi nō ostēdero: illud iuenire nō poteris. Propterea carissima qz iter nostre salutis in manib⁹ est creatoris: moneo te vt nūq̄ laus dei discedat ab ore tuo. Soror mihi in xpō amāissima deus est laus tua: & tu laus illi⁹ esto: ita vt ip̄ sit laus illius in ore tuo. Amen.

De actiua & cōtēplatiua vita. Ser. liij.

Udit iacob scalam stantē sup terrā angelos: q̄s dei ascēdētes & descēdētes p̄ eā: & eam mō illi⁹ celos tāgebat. In hac scala sūt positi oēs ad vitā eternā predestinati: & oīs qui spectat ad regnū celoz in hac scala h̄z locū. Scala ista generalis ē ecclia que ex pte adhuc militat i terris: et ex pte lā regnat in celis. In hac scala sūt tres ordies hōim scz sc̄lares actiui & cōtēplatiui. Seculares sūt i mīori gradu. Actiui sūt i altiori loco. Cōtēplatiui nō sūt in sūmo. Et de istis trib⁹ ordib⁹ hōim: qdā sūt in mola: qdā sūt in agro: qdā nō sūt i lecto: mola ē vitā sc̄larū: ager ē aīm⁹ hōis sc̄li. In agro sūt p̄dicatores verbi dei i lecto ē amor sp̄s scz xpl. Qui sūt i mola trā circūfer qz frens q̄rūt & dūlgūt. Qui sūt i agro trā colūt: qz sc̄lant v̄bū dī i aurib⁹ hōiz: cū lecto s̄ d̄spiciūt: cō-

tēnūt. Ad pedes hui⁹ scale sunt hoīes hui⁹ sc̄li.
In medio scale sūt actiui. In sūmitate vero sca-
le sūt contēplatiui iam q̄si in celo positi: qz cele-
stia cogitāt. Isti sūt angeli dei p̄ scalā ascēdētes
qz ascēdūt p̄ contēplationē ad deū: et descēdūt
p̄ cōpassionē ad p̄ximuz. Actiua vita innocētia
est bonoz operū. Contēplatiua vita ē speculatio
sup̄noꝝ. Actiua vita cōis est multoz: contēpla-
tiua vero paucorū. Actiua vita terrenis reb⁹ bñ
vitiē. Contēplatiua vero seculo renūciās: soli deo
vivere delectat̄. ¶ Interrogatio Frater dilecte
rogo vt ostēdas mihi differētias actiue ⁊ cōtem-
platiue vite. Respōsio. Soroz carissima inter ac-
tiuā ⁊ cōtēplatiuā vitā: maxis ē differētia. Acti-
ua vita ē panē esuriētī dare: verbū sapie: proxi-
mos docere: errantē corrigere: ad viā hūilitatis
sup̄bientē reducere. Discordātes ad cōcordiam
reuocare: infirmos visitare: mortuos sepelire: cap-
tiuos ⁊ in carcere positos redimere q̄ singulis q̄
buscūq; expediat dispēsare: necessaria vnicuiq;
puidere. Soroz mihi in xp̄o dilecta: ecce audisti
opa actiue vite. Nunc si placet: audi virtutes vite
contēplatiue. Contēplatiua vita ē charitatē dei
et p̄ximi tota mēte retinere ab exteriori actione
acq̄scere: soli desiderio cōditoris iherere: ita vt
iā nichil agere libeat: s; despectis oībus curis se-
culi ad videndū faciē sui creatoris: aīmus inar-
descat: ita vt iā nouerit carnis corruptibilis pon-
dus cū merore portare totisq; desideriis optare
hymnidicis āgeloz choris interesse. Appetere
āmisseri celestib⁹ ciuib⁹: de eterna icorruptiōe

in cōspectu dei gaudere: venerabilis soror: audi
 sti actiuā vitā: audisti etiā cōtēplatiuā vitā: nūc
 rogo vt cū maria magdalēa eligas meliorē p̄ez
 scz vitā cōtēplatiuā: bona ē vitā actiuā: s; m̄to
 est melior cōtēplatiuā. Qui pri^o in hac vita p̄fi
 cit ad cōtēplatiuā bene cōsecēdit: quicūq; ad hāc tē
 poralē gloriā: aut carnalē affectat: cōcupiscētiaz
 a cōtēplatione p̄hibet. Exēplū enī actiue vite: z
 cōtēplatiue de iacob accipe: q̄ dñi adamaret ra
 chelē q̄ significat cōtēplatiuā vitā data ē ei lya
 q̄ significat actiuā vitā: actiuā vita in laboribus
 huius mūdi deo seruit: dñi paupes pascit recipit
 pascit z vestit: visitat z consolaf: sepellit: z cetera
 opa misericordie eis ipēdit. Et tñ lya ē secunda
 in filiis: qz multi sūt actiu: z pauci cōtēplatiu
 Rachel vero ouis: vel vidēs p̄ncipiū interpretat:
 qz cōtēplatiuī simplices z innocētes sūt sic oues
 et ab oī tumultu seculi alieni: vt soli diuine tōtē
 plationi adherētes videāt illū qui ait. Ego sum
 p̄ncipiū qui z loquor vobis. Rachel duos filios
 habet: qz duo sūt genera p̄tēplatiuoz. Alij nāq;
 viuūt in cōe in mōasteriis. Alij vero sūt solitarij
 et ab oib⁹ sepati. S; beator ē et p̄fectior p̄tēpla
 tiua vita q̄ actiuā. Sicut aq̄la deigit oculos i ra
 dio solis: nec deflectit nisi qñ vult corpus suū refi
 cere cibis: ita z sci aliqui a p̄tēplatōe ad actiuā vi
 tā reuertāt: p̄siderātes illa sublimia sic eē vtilia
 vt tñ ista hūilia paululū n̄re idigētie sint neces
 saria: vñ in cātēl cātēoz: sp̄s scz x̄ps: sp̄sam
 id ē scām aiām: p̄tēplatiōi deditā hortat dicens.
 Surge p̄pera amica mea: colūba mea: formosa

mea ⁊ ueni. ac si apti^o diceret. Surge ppa amica
mea p dilectōez ⁊ fidē: colūba mea p innocētiam
⁊ simplicitatē formōsa mea per uirtutē ⁊ castita
tē. Surge de illo dulcissio statu tuo: hoc ē de de
re cōtēplatiōis i q̄ michi soli cōplacere desideras
I psalmis hymnis orōnib⁹ ⁊ cāticis spūalib⁹. Festi
na ergo ⁊ ueni. i. egredere ad utilitatē p̄riou: ut
illos ē p̄ officii p̄dicatōis ⁊ p̄ exēpla bonoz opoz
imitatores tui facias ad salutē aīaz suarū pdu
cas. Aliso aīalū in ezechiele: q̄ ibāt ⁊ nō reuerte
bant: p̄tinēt ad p̄seuerantiā actiue uite. Et iterū
aīalia q̄ ibant ⁊ reuertebant: p̄tinēt ad mēsurā
cōtēplatiue uite. in q̄ dū q̄sq̄ intēderit sua reuēde
rat⁹ infirmitate statū descēdit. Atq̄ iterū renoua
ta mētis acie ad ea unde descēderat rursus ascē
dit: qd̄ fieri in actiua uita nō pōt. De q̄ si q̄sq̄ uel
ad modicū descēderit: statū in q̄natiōib⁹ uiciorū
inuoluit. Sepe mēs de fra ad celū erigit^r ⁊ sterū
grauata infirmitate carnis: de celo ad terrā de
scēdit. Multos seculares hoīes uisitat de⁹ ⁊ per
suā gratiā eleuat eos ad altitudinē cōtēplatiōis
⁊ multos cōtēplatiuos iusto atq̄ occulto iudicio
suo de⁹ in terrēis actib⁹ lapsos dereliquit. Sicut se
pult⁹ i monumēto cessat ab oī terreno negotio:
ita hō cōtēplatiu⁹ cessat ab oī terrēo ope uel mi
sterio. ⁊ sicut hoīes ab actiua uita ascēdētes sepeli
unt^r in dēte cōtēplatiōis: ita a seculari uita recedē
tes: actiua uita suscipit eos in se q̄si sepeliendos.
Ac p̄ hoc sicut actiua uita ē sepulcrū seculari uite:
ita cōtēplatiua uita est monumētū actiue uite. vi
ri sc̄i sicut aliq̄n egrediūtur a secreto cōtēplatiō

nis ad actiua vitā: ita rursus ab actiua vitā reuer
 titur ad secretū itime cōtēplatiōis: vt int^r deum
 laudē ubi acceperunt vñ foris ad ei^r gloriā opant^r
 Sicut de^r vult vt aliqñ cōtēplatiui egrediāt ad ac
 tiuā vitā vt alijs pficiāt: ita aliqñ vult vt nō eos
 inq̄teret: s; vt q̄scāt in secreto cōtēplatiōis suauis
 sime. Q̄d hñ in cantic cāticorū sponsus iñnuat
 cū filias hir^rz ne spōsā vigilare faciat adiurat. d.
 Adiuro vos filie hir^rm p̄ capreas ceruosq; cāpo
 rñ: ne susciteti neq; euigilare faciat dilectā dōec
 ip̄a velit. Hoc est ne susciteti neq; euigilare facia
 tis aīam diuīe cōtēplatiōi deditā. orōnib^r et lecti
 onib^r diuīs occupatā. Et ne eā ad exteriora opa
 inq̄tare velit dōec ip̄a velit. Hoc ē: dōec expleto
 ptēplatiōis tpe āmonēte corpis fragilitate: qñ ve
 lit suscitari a sōno iterne q̄et: et itime dulcedinis
 S; tñ in hac mortali vitā nō pōt p̄fecte cōtēpla
 ri deū. Eñ. b. Jo. in apoc. dicit. factū est silentiū
 in celo q̄si media hora. Celū quippe est aīa iusti:
 sicut dñs per p̄phetā dicit. Celū michi sedes est.
 Cū ḡ quies cōtēplatiue vite agit in mēte: silen
 tiū sit in celo. i. in aīa. qz strepit^r terrenarū rez at
 q; opationū cessat in cogitatōe. Sed qz cōtēpla
 tiua vita in hoc mūdo nō pōt esse perfecta neq; q̄
 hora integra factū silentiū d; in celo: s; quasi me
 dia hora. Qui p̄fecte vitā cōtēplatiuā vult tene^r
 d; ab oī fr̄eo ope cessare. Eñ i eisō cāriel spōsa de
 se dic. Ego dorior et cor meū uigilat. ac si apte mēs
 scā loq̄ret. d. Dū a mūdāis tumultib^r exteri^r oor
 mori interiori cogitatōe q̄ se celestia atq; spūalia
 p̄seō. Et iā arca noe q̄ bicamerata d; significat ac

tiuos ⁊ cōtēplatiuos: qm̄ actiui deorsū stāt: cōtē
platiui vero stāt sursū: qd̄ etiā archa dī ter came
rata significat tres ordīes in sc̄tā ecclīa sc̄z cōiu
gato: s̄: cōtīnētīū atq; virginū De hac cōtempla
tiua vita dicit dñs in euāgelto. Si vis p̄fect⁹ esse
vēde oīa q̄ habes ⁊ da paup̄b⁹: ⁊ hēbis thesaur
in celo: ⁊ veni sequere me. Et de maria magdale
na ait. Maria optimā partē elegit: q̄ nō auferet
tur ab ea. Vita cōtēplatiua nō auferet̄ in hoc se
culo neq; in futuro. Actiua vita auferet̄ ab hoīe
in futuro sc̄lo. Actiua vita in hoc sc̄lo habet finē
Cōtēplatiua vero nō: qz sp̄ perseuerat. Actiua vi
ta in hoc seculo deficit. Cōtēplatiua vero in hoc
seculo incipit: s̄z in celo p̄ficiť. Monesta virgo mo
neo te: vt pp̄ deū despicias p̄sens seculū: p̄pter
deū ab oībus curis seculi te suspēde. Sine īpedi
mēto sc̄li deo seruire stude. Nulla cura sc̄li sub
trahat te a timore dei. Nulla sollicitudo rerū te
subtrahat ab intētionē dei. Abice a te qcqd̄ pōt
īpedire bonū. p̄positū. Toto aīo odiz vāna qd̄ dī
ligit mūdū. Esto mortua mundo: ⁊ mūdus tibi.
Tāq; mortua ab amore p̄ntis vite te sepa. Tāq;
mortua mūdi gl̄iā nō ꝑcupiscas soror mihi ama
bil̄ in x̄po sicut sepulta ī monumēto nō hēas cu
rā de sc̄lo. Tāq; defūcta ī sepulcro: ab oī terreno
te p̄iua negotio: soror mihi in x̄po amabil̄ cōtē
nevinēs: q̄ post mortē h̄re nō poteris. Si hec ita
fecerit: post mortē tuā vitam eternā habebis.

De curiositate.

Sermo. liiij.

Soror carissima moneo te vt de die in diē stu
deas p̄ficere in bonis op̄ib⁹: vt nō cōfide

res mala q̄ alij faciūt: s; cōsidera bonā q̄ tu face:
 re debes. Cū qdā sapiēs ait. In supuacuis reb⁹
 noli scrutari multipliciter. Non ē tibi necesse ea
 cognoscere q̄ ab hūanis sensib⁹ sunt remota. Di
 gnū est valde vt mētes hoīm desinat iudicare: q̄
 aliē cordā pfecte nescit cognoscere. Quare? qz
 incerta nos iudicamus: q̄ ad usq; veiat dñs: qui t
 illuābit abscondita tenebrar: et maifestabit cōsi
 lta cordū. Dignū ē etiā: vt desinat peccare: qui
 alienavit a vult rephēdere. Stulti hoīes dū alie
 nos errores volūt rephēdere: demonstrāt suos.
 Tādū hō ignorat pctā sua q̄ debuerat flere et co
 gnoscere: q̄ diu alienavit exq̄rit curiose. S; cū
 hō ad semetipm̄ reuertit: et sese bñ cōsiderat: nō
 exq̄rit qd̄ in alijs rephēdat: qz in semetipō mltā
 iū q̄ lugeat. Qui semetipm̄ bñ cōsiderat: in semet:
 ipso inuenit mltā que plāgat. Cū brūs gregori⁹.
 Hos tātomin⁹ debem⁹ aliena corda rephēdere:
 q̄to scim⁹ visu nro nō posse aliene cogitatōis te
 nebras illustrare. Etā brūs ysidor⁹ ait. Facili⁹
 rephēdim⁹ vitia vniuscuiusq; hoīs: q̄ virtutes
 intēdim⁹. Ne qd̄ bō i quisq; fecerit agnoscere cu
 pimus: s; q̄ male egerit pscrutamur. Igit̄ soror
 mihi in xp̄o dilecta: moneo te vt āpli⁹ rephēdas
 vitia: q̄ aliena. Quī vide tua ppria q̄ aliēa
 delicta. De tua correctōne esto sollicita. De tua
 salute esto attēta: de tua emēdatōe esto p̄uissa:
 qd̄ ad te nō ptinet noli q̄rere. Nūq̄ desideres co
 gnoscere qd̄ inter se loquitur hoīes. Noli q̄rere
 quid quisq; dicat: nec faciat. Cauē curiositatem
 Obmitte curas aliene vite: n̄ pla curiositas: aīm

Nulla concupiscentia detestanda de
prostituta te subrepat: ne tu oblita tuorum morum ali
enos perquiras. Christi sponsa tanta cura corrige tua
vicia: quanto studio reprehendas aliena. Nulla tibi
sit cura sciendi latentia. Cave ingredi ea quae non
debes scire. Permittite quasi secretum quod scripture
sancte autentice didicisti. Nichil ultra queras quod
scriptum est. Nichil amplius perquiras quod diuine litte
re demonstrant. Sicte nunquam desideres quod scire si
debes. Soror venerabilis scito, per certo quod curiosi
tas periculosa presumptio est. Curiositas damno
sa pitta est: ad heresim puocat: in fabulas sacrile
gas precipitat mentem. In casibus obscuris reddit
audaces. In rebus ignotis facit hostes precipi
tes. Soror amantissima cum omni studio vitam tuam
emenda. ut post hanc vitam merearis puenire ad
eterna gaudia. Amen. Sanctus sup. beatus Hieronimus in

De curiositate sermo lvi. c. 16

Querrissima soror. audi dominum iesum christum in
euangelio dicentem. Vigilate quia nescitis qui
dominus venturus est. Et iterum. Vigilate
Et petrus apostolus. Estote prudentes et vigilate in
orationibus. Cum homines dixerint pax est et securi
tas tunc repentinus veniet super eos inferitus.
Et Salomone ait. Sunt iusti atque sapientes et ope
ra eorum in manu dei. et tamen nescit homo vtrum amore aut
odio dignus sit. Quare? quia in futuro reservatur
incerta. Soror in christo dilecta: ideo dominus celauit
nobis tempus sui aduentus: ut nos longa expectatio in
certi spero credam? iudicem verum esse venturum. quia quoniam
aduentus sit ignoram? Verba sunt beati gregori.

leticia presentis vite ita est agēda: ut amaritudo
 sequenti iudicij nūq̄ recedat a mēoria: sepe dia-
 bolus decipit hoīem ad peccandū: et cū de ruina
 cōspicit eū afflictū iterū per securitatē decipit eū
 Igit̄ soror dilecta michi in christo: sp̄ necesse est
 ut cū bona agim⁹ mala q̄ fecim⁹ ad mēoriā redu-
 camus: ut dū culpā caute cognoscim⁹: nūq̄ d̄ bo-
 no ope incauti letemur. Iō dñs voluit nobis ho-
 ram ultimā esse incognitā: ut sp̄ simus suspecti.
 ut dū illā videre nō possim⁹ quotidie nos ad il-
 lam prepemus. Etia in hac vita sim⁹ securi: bea-
 tus Iſidor⁹ nos admonet dicēs Neq̄ iust⁹ d̄ sua
 iustitia cōfidat: neq̄ peccator de miā dī desperet
 quicq̄: sed partē habeāt in corde: sp̄ et metū Sic
 speret de iusticiā: ut semp timeat eius iusticiā.
 Quāntis cōuersatio sc̄torū sit p̄hābilis: tñ incer-
 tū est hoīb⁹ ad quē finē sunt destinati. Iō nūq̄ hō
 dz esse sine metu: q: satisfactio p̄nie diuio tñ iu-
 dicio pensatur: nō hūano. Tñ ait Cesari⁹ Quā-
 to sum⁹ securi de prēteritis peccat⁹: tantū debe⁹
 esse solliciti de futuris. Euerabilis soror firmi⁹
 tene: qz ois vita sapiētis hoīs meditatio ē mortī
 Igit̄ soror in christo michi amabil⁹ si oī hora ad
 deū vigilaueris: sapiēs eris. Si quotidie mentē
 tuā ad deū leuaueris: et diem mortis tue ad mēo-
 riam reduxeris: beata eris sc̄dm illud qd̄ quidā
 sapiēs ait. Beatus hō q̄ sp̄ est pauid⁹. Hac de cā
 te moneo v̄rgo honesta: ut semp sis pauida. sp̄
 suspecta. Sp̄ esto sollicita: et p̄ diaboli tētatiōes
 astuta. sp̄ vigila: et cōtra antiquū hostē incessantē
 pugna. Dieb⁹ ac noctib⁹ ois cū omni vigilāta:

et contra insidias diaboli viriliter dimica: in omni vi-
ta tua esto pura: et non versutias inimici cum omni solli-
citudine decerta. Etiam audi honesta virgo ea que ie-
sus christus sponsus tuus dicit in euangelio. Beatus ille ser-
uus quem cum venerit dominus inuenerit vigilare. Ergo
si ad eundem dominum nostrum iesum christum vigilaueris to-
ta mente: inter beatos computaberis in eterna be-
atitudine. Beata eris si cum omni deuotione oculos
mentis ad verum lumen quod deus est leuaueris. Te-
re beata eris si ad deum cum omni instantia vigilaueris
quod promissit deus coronam vigilan-
tibus. An in carnis can-
tibus de oculis sponsi dei. Oculi eius sicut colube
super riuulos aquarum: que lacte sunt lote et residet iux-
ta fluentia plenissima: oculi sponsi sancti viri sunt
que sicut colube in simplicitate viuunt: et alijs suis pre-
dicacionibus atque exemplis viam salutis ostendunt. Su-
per riuulos aquarum esse prohibent: quod semper in refe-
ctione scripturarum conuersantur: que lacte sunt
lote: quod per gratiam dei in baptismo a peccatis suis se-
mudati. quod per fluentia plenissima iuxta que sedet
intelligimus nisi sacre scripture profunda et archa-
na dicta: quibus nos reficimus dum ea legendo vel au-
diendo haurimus. Ad hec est iuxta fluera colube
residere solent: ut umbram volantium aulium in aqua vi-
deant. super quam se picientes unguis rapaces effu-
giant: sic sancti viri scriptura sancta fraudes demo-
num perspicunt. et ex descriptioe quam videt quasi ex
umbra inimicum cognoscunt: et eius deceptiones fu-
giunt. sic et tu soror honestissima in meditaciones
sanctarum scripturarum esto assidua: quod in eis poteris
cognoscere qualiter hostium insidias valeas decli-

nare. Hœst virgo itez te moneo vt te cōsilijs sã
cte scripture ex toto cōmittas. videlz vt nihil ali
ud facias: nisi qđ ex responso scripturarũ audie
ris: qz ibi inuenies qualif fraudes demonũ fugi
as. Moneo etiã te vt metu rapaciũ autũ. i. demo
nũ sup fluẽta sanctarũ scripturarũ sedeas: ne tu
improuisa qđ absit inimicis tuis preda fias. Ro
go vt sup riuulos sanctarũ scripturarũ indefinen
ter vigiles ⁊ vt cum summo studio deceptiões iĩ
micoz vitas. Ven inspiciẽtes quare nõ cognosci
mus vel intelligim⁹: qz in cōspectu dñi cogitati
ones nre anteq̃ ad actũ pcedant manifeste sũt ⁊
aperte. Dicit enĩ psalmista. Scrutãs corda ⁊ re
nes de⁹. Igitur soror amãtissima: cogitem⁹ nos
in cōspectu dei semper astare: ⁊ agnoscam⁹ quia
terra ⁊ cinis sumus. Ecce de⁹ noster terribilis re
tribuẽs vnicuiq; scđm opa sua. i. p̃mo est et nõ
tardabit. ipse veniet ⁊ saluos nos faciet. Vigile
mus ergo cũ oĩ pseuerãtia ⁊ deuotione vt cum ve
nerit ⁊ pulsauerit nõ inueniat nos dormiẽtes: s;
vigilantes in suis laudib⁹ ⁊ in suo amore atq; in
suo sancto seruitio. Curramus ergo dum lucem
habemus ne tenebre nos cõprehendãt. Sic enĩ
ait sapientia dei in puerbijs. Beatus qui audit
me ⁊ q̃vigilat ad fores meas quotidie: ⁊ obfuat
ad postes ostij mei. Qui me inuenerit inueniet
vitã: et hauriet salutẽ a dño. Virgo christi ideo
te moneo vt cũ oĩ studio vigiles ad deũ vt in die
necessitatis tue possis cũ habere ppictũ. Igit̃ ho
nesta virgo nullus casus te inueniat imparatã:
nullus sit casus quẽ nõ p̃ueniat meditatio tua

ppone ante oculos tuos nihil esse qd accidere n̄
possit. Comemorare semper futuras miseras. In
prosperis meditare quo pacto aduersaberis. Sp
cogita in inbmo ne aliquid cōtrarij accidat. Sa
pientis hoīs est p̄uidere iacturā periculi. om
nia meditata lemōri euctu accidūt. Expecta ma
la tolerabilr ferūt̄r perspecta res nō admirat̄
cum acciderit. Ad ueniētes ipet̄r p̄meditatio
frangit: p̄cogitatio attenuat futuras molestias
p̄uissio leuiter aduentū malorū: inopinātū malū
fortiter ferit. Graua sūt que cogitata nō fuerāt
Acera existūt in qbus iprouisi incurrim̄. Im
prouisa mala grauit̄r ferūt̄r. Repentinū malū
cito frāgit: quod p̄uissū nō est uēhēmēt̄r affligit
Subita maris tēpestas terrore suscitatur: iproui
sus hosti male pturbat. Mala repētina grauiora
sūt. que repēte accidūt grauius occurrūt. Iḡit so
ror michi in x̄po dilectissima et ad bona & mala
cor tuū prepara in die bonorū ne imemor sis ma
lorū. & in die malorū ne imemor sis bonorū. Esto
pulgil sensu ne uanis cogitātōnibus polluaris.
Ama sciētīā septuraz & cōtēne uina carnis. So
ror carissima si ex toto corde tuo ad deū uigila
ueris: et in oī uite tua cū oī deuotōne seruieris
absq; vlla dubitatōe cū eo in celesti curia regna
bis. Amen. ¶ De prudentia. Sermo. lvi.

¶ Soror carissima audi dñi iesu xp̄i in euāge
llo dicēte. Estote prudentes sicut serpētes et
simplices sicut colūbe. Et salomō ait. Simplic
tas iustorū diriget eos & sup̄plātatō p̄uersorū va
stabit illos: uia simplicit̄: uia dñi: & pauor h̄is q̄

operatur malū Iustitia simplicis diriget aīas ei⁹
 et impietate sua corruet. Impius innocēs credit
 omī verbo. Qui autē decipit iustos in via mala in
 interita suo corruet: simplices possidebūt bona
 eius. Viri sanguinū oderūt hoīem simplicē. Iu-
 sti autē querūt salutē illi⁹. Scā rusticitas sibi so-
 li prodest: et q̄ tū edificat ecclesiā xpī merito vite
 tantū destruit: si his qui veritatē destrūūt nō re-
 sistit. Et brūs hieronymus ait in seruis et in aēil-
 lis dei nō est querēdus culcus corpis s; simplici-
 tas mētis: nec simplex neq; rusticus: ideo scōz se
 existimet scītātē in sua lingua s; tantūmodo in-
 pura et simplici cōsciētia. Ex duobus imperfectis
 multo ē melius h̄se rusticitatē sc̄tāz q̄ eloq̄ntiā
 peccatricē. Magis venerāda ē scā rusticitas: q̄
 v̄bosa loq̄ntia. Soror i xpō dilecta si n̄a itētio
 est simplex apud deū in iudicio eius n̄a opatio
 tenebrosa non erit: qui casti esse p̄ iustitiā nesciūt
 nequa q̄ eē innocētes p̄ simplicitatē possūt scōz
 electorū ecclīa: vias rectitudinis et simplicitatis sue
 timore inchoat: s; caritate cōsumat. Deus enim
 non solū verborū sed et cordis inspector est: et dili-
 git eos qui in simplicitate cordis seruiūt ei. Cū
 sponsus in cāticis cāticorū loquit̄ dicēs. Una est
 colūba mea perfecta mea: vna ē matri sue electa
 genitrici sue. Mater n̄a ē regeneratrix gr̄a dei
 ap̄d quā vna colūba eligit̄: qz illos solos colligit
 q̄ i simplicitate p̄manēt: et ab vnitare nō diuidūt.
 Multi quippe fideles dū ad ip̄z intēdūt: dū vno de-
 siderio xpī se inuicē nutriūt dū h̄ntes cor vñū et
 aīam vñā se in caritate cōiūgūt ex multis mēbris

vna corpus efficiunt in me: omnes q̄ in simplicitate
vnitatis viuētes: vna colūba existūt. Ea q̄ apud
hoīes despecta sūt et in cōtētu habēt: in magna
glia sūt ap̄ deū. Igit̄ venerabil̄ soror: oipotētē
deū deprecemur vt mittat nobis sp̄m̄ sc̄m̄ de celis
q̄ nos faciat h̄re simplicitatē colūbe et prudentiā
serpētis vt sim⁹ in malicia simplices et in bonis
opib⁹ prudentes. Serpēs enī astutum ē aīa vt de
aspide legit̄: qz vidēs incātorē veniētē affigit
aurē vnā terre: et aliā cauda obrurat ne incāto
ris vocē audiat: vñ p̄pheta de his q̄ crudeles et
prudentes sūt in malo dicit. Furoz illis sc̄m̄ fili
tudinē serpētis sicut asp̄dis surde et obrurat
aures suas vt nō exaudiat vocē incātatū et vene
fici incātātis sapiēter. Imitare ḡ et tu soror ama
bilis h̄nc serpētē in hac pte: videlz vt aures tuas
claudas ne mala verba audias. Nō est a virgo de
precare deū vt oleū p̄tōris nō impinguat caput
tuū. Oleū p̄tōris laus ē adulatori. Serpēs ob
turat aurē suā ne audiat incātorē. et tu claudē
aurē s̄l̄r vt nō audias detrahentē. Prudēs ē a
sp̄s ne verbū mortis audiat et moriā: ergo et tu
esto prudēs ne verba mala p̄ aures tuas strēt ad
aīam tuā: et moriā. Igit̄ sp̄sa xp̄i ne prudentia
sp̄ētis sine simplicitate colūbe. Nec simplicitas
colūbe sine prudentia serpētis debet esse ī te: quia
colūbe simplicitatē astutia sp̄ētis vt mala caueat
sollīciter: et prudentiā serpētis simplicitas colūbe
vt bona faciat tēperet. Soror amatissima mihi
in xp̄o etiā colūba septē virtutes hz vt legit̄ in
se quas tu p̄ gr̄am sc̄l̄sp̄s poteris habere in te.

Colūba sepe sup riuulos aquarū sedet vt viso acci-
 pitre veniēte se in vndas emergat ⁊ euadat ī tri-
 tico meliora grana eligit: sepe aliēos pullos nu-
 trit. Rostrō nō pcurit: nō hz fel. **A**idū facit in fe-
 nestris muroꝝ: gemitū hz p cantu. **D**ēpcare deū
 ḡ hōesta virgo cū sūmo studio vt det tibi has vtu-
 tes colūbe. s. vt sī riuulos scāꝝ sc̄pturay sedeas ⁊
 āmonitōe eay icursū diaboli euadas: ī sac̄ scrip-
 tura meliores elige sc̄ias ex quib⁹ te reñcias **A**u-
 tri aliquos pullos .i. hoīes prius a deo alienos
 tuis verbis atq; exemplis ad deū conuerte. **R**o-
 stro nō percutias in primo tuo: malū nō facias:
 nec malū dicas. **N**on habeas fel. i. nō hēas in te
 iracūdiā. **I**n fenestris petrarum fac nidū tuū. i.
 spē tuā. **G**emitū hab: pro cātū: videlicz vt sicut
 hoīes gaudēt seculares in cātilentis sc̄ti. **I**ra tu
 gaudeas in gemitu ⁊ tristitia spūali. **I**gīt̄ soror
 venerabilis sicut sup̄ dixit tibi oportet te piter
 intelligere ⁊ cauere ī s̄dias īmici cū oī sollicitu-
 dine. **S**ic te oportet p innocētiā vite eē simpliciē
 vt tñ cū simplicitate vite oporteat te esse pruden-
 tē. **I**lle q nō miscet prudentiā simplicitati sc̄dm
 qd ait pphā. **C**olūba ē seducta nō habēs cor sed
 ideo ē colūba q: simplex ideo aut nō hz cor q: nō
 habet prudētiā. **I**teꝝ soror carissima te mōeo vt
 in corde tuo p̄pares dignū hitaculū x̄po q̄tenus
 ip̄ueniēs cū p̄re ⁊ spūsc̄to dignet̄ sp̄o te māsi-
 nē sibi facere in domicilio pectoris tui. **A**men.
At laice mulieres videntur. **S**ermo. lviij.
Soror carissima fuge societate seclariū mliez
 Seculares feie q̄ tecū nō h̄nt vnā p̄fessionē
R

nō accedāt ad tuā societate: qz a d̄ amāt nec tibi
predicāt. Ecce qd̄ diligūt tibi dicū t. iō debes vita
re societate seculariū femiā: qz seculū diligūt z
de secularib⁹ loquūtur. terrēa amāt: et iō terrēa
tibi annūciat: trāsitoria cōcupiscūt. et iō in au-
rib⁹ tuis trāsitoria exponūt. Sic enī scriptū est.
Unusq̄sq; hoc laudat qd̄ diligit. Et iō sc̄laris femi-
na sc̄lin laudat: qz seculū diligit. Terre si celestia
diliget: celestia laudaret. Sine dubio si celestia
amaret: celestia approbaret: celestia p̄dicaret. si
eterna cōcupisceret: eterna tibi suaderet. Et iō
soror moneo te vt societate seculariū feminarum
expellas a te. q̄re: qz corrūpūt bonos mores collo-
quia mala et praua. Quid facit vxor viri cū spon-
sa christi? Aut quid agit mulier nupta cū virgīe
deo deuota. Quid in vnū agit secularis femia cū
xp̄i sponsa? Quid agit femia secularis cū sancti-
moniali femia? Vel quid agit femia q̄ mūdū di-
ligit cū femia q̄ mūdū reliq̄t? Quid agit femia
maritata cū m̄liere christo dedicata? Quid que
amat virū cū ea q̄ diligit xp̄m. Femia q̄ tuū pro-
positū nō tenet: q̄re ad tuā societate venit? Secu-
laris feia q̄ non habet tuū habitū q̄re accedit ad
tuū consortiū. Secularis femia quid tecū agit: q̄
tecū iugū xp̄i nō ducit. Feia q̄ tecū iugo xp̄i colū
nō submisit: q̄re ad tuū colloquiū accedit? Dis-
par est habitu: dispar affectu. Et sicut dispar est vesti-
mento: ita aīo. Mulier secularis organū ē satha-
ne. Hec cantat tibi qd̄ illecebras sc̄li mōeat: et sei-
tas diaboli ostēdat: sicut legim⁹: syrena mari ta-
lis est: sursum ex vmbilico qualis pulcerrima et

formosa virgo. Ex umbilico vero usque ad pedes
 talis sicut est piscis. Syrena habet caput virginis
 et posteriora piscis. Latrat dulce magnis vocibus
 et multis modulis atque cum magna dulcedine dat vo-
 ces concordes. Sed per suas dulces cantilenas sepe
 marinos decipit: et in discrimine perducit. Sepe
 naves nauigantes mare dulces audiunt voces sy-
 renarum. et per dulces voces et suaves cantus earum
 decipiuntur: et ad mortale periculum perducunt. Sicut
 syrena per dulces cantus decipit marinos: ita se-
 cularis femina per suos deceptorios sermones decipit
 christi seruos. Et sicut syrena per suas cantilenas solet
 nauigantes mare a recto itinere deuiare atque in pe-
 ditum perducere: ita secularis femina per blanda verba
 et seductoria solet deo seruientes a iuncto proposito
 retrahere: et in periculum animarum suarum perducere.
 Igitur soror dilecta michi in christo: fuge cantus
 syrenarum: ne dum delectaris audire delectamenta ter-
 rena a recto itinere auertaris. Quid enim sunt ver-
 ba secularium mulierum nisi cantus syrenarum? Ergo
 cantus syrene fuge: et a lingua male suadentis mulie-
 ris separa aures tuas. Sic declina verba se-
 cularis mulieris quasi sybilos serpētis. Caue ne
 sicut serpens decepit mulierem a paradiso: ita te
 decipiat venenosa lingua male suadentis mulie-
 ris in monasterio. Vide ne mulier uana et garru-
 la infundat in aures tuas mortis venena. Caue
 ne mors intret per fenestras tuas id est per oculos
 et aures tuas in animam tuam. Soror: venerabilis cum vi-
 deris mulierem disparem tui propositi: muni cor tuum scu-
 to fidei: et per eam tropheo crucis arma frontem tuam

Hoc est a soror: in hoc solū cū muliere seculari con-
cedo tibi colloquū vt sanctis amonitionib⁹ sua
deas illi relinquere seculū ⁊ venire ad mōasteri-
um. In hoc solū tantū do tibi licentiā loquendi
cū seculari femina vt doceas eam despiciere terre-
na ⁊ amare celestia: ⁊ etiā exire de seculo: ⁊ serui-
re deo Iterū vt per tuā allocutionē trāsitoria de-
spiciat: ⁊ eterna concupiscat. Soror carissima si
ita feceris sicut dixi tibi: ⁊ te in hoc seculo a ma-
lo custodies: ⁊ in futuro a dño coronā in celo re-
cipies. Amen.

CAr virgo nō diligat societate viroz. Ser. lviij
Soror carissima ⁊ si tāto studio fugies femi-
nas: quāto magis debes fugere viros Et si
tā sollicite vitabis societate mulierū: quō magis
vitare debes societate viroz. Et si tāta cura con-
fabulationes feminaz declinabis: quō magis
deceptiones viroz declinare debes. Et si tanto
pere aures tuas separabis a verbis feminaz
quō magis eas debes separare a seductorijs eaz
verbis. Soror michi in xpo dilecta: moneo te vt
vir quī sit sanctus: nullā tamē tecū habeat so-
cietate licet sit scūs ⁊ iustus nullā tecū hēat fami-
liaritate: quō sit religiosus nullā tecū hēat assi-
duitate: quāuis sit bon⁹ nullā tecū habeat viden-
di iugitatem. Quare? Ne visitādi familiaritate
vtriusq; pereat castitas. Ne vidēdi frequētatiōe
vtriusq; anilef honestas ne vidēdi iugitate vtrī-
usq; religiositas ifamef: ne vidēdi vsu: vtriusq;
plona dehonestef. Decidet a caritate dei: q̄ occa-
sionē dederit peccādi. Decidet etiam a caritate

proximi qui occasione prebuerit male faciēdi
 Quia et si male non facit opere: tamē opinionē
 pessimā nutrit. Per assiduitatē cito peccat hō.
 Sepe familiaritas vicit quos vicium superare nō
 potuit. sepe occasio peccādi volūtatē fecit ⁊ facit
 Quos voluptas superare non potuit: assiduitas
 superat. Dispar sexus in vnum collocat^o illuc pro
 uocat instinctū carnis quo nascitur. Etiam natu
 ralis flāma carnis accenditur: si illicita attingit:
 vir et femina diuersi sūt per naturā: qui si i vnū
 fuerint collocati quibus non peccent. tamē p vsuz
 inter se malam famā nutriūt. Quis colligabit
 ignē in sinu suo et nō cōburetur. Ignis et stupa
 in vnū posita flāmas nutriūt quāquā sint contraria.
 si in vnū fuerint collocata: flāmas generant Ita
 vir et femina si in vnū fuerit positi licet malū nō
 faciant: tamen per assiduitatē inter se malam fa
 mā nutriūt. ⁊ alios de se murmurare faciūt. Re
 ligiosus vir et sanctimonialis femina si imodera
 te coniūgūtur sibi: alijs d se locū prebēt murmu
 randi. Sexus viri et femine diuersus est: et ideo
 si in vnū coniūgūtur: statim inde occasio peccan
 di nascitur. Quid ergo in vnū facit ignis et stu
 pa? Cur serpens collocat in sinu? Quare ignis
 collocat in vestimēto? Quare femina quā castitatē
 pmisit deo societate h3 cū viro? Femina quā p p de
 um seculū cōtēpsit: quare viri familiaritatē dlli
 git? Quare amat presentiam viroꝝ: que cū chri
 sto desiderat intrare celestē thalamū? Quare fe
 mina deo deuota querit audire deceptorū viroꝝ
 verba? Quare in seculo maritum habere noluit

In monasterio posita facies hoim videre concupiscit: Igitur soror michi in xpo dilectissima: si vis esse a fornicatione secura: esto in mente & corpore a societate viri separata: si perfecte vis castitatem tenere pro amore christi: longe te fac a societate viri.

Tu circa serpentem proposita: tamen non eris longo tempore secura. Circa ignem sedes: & si ferrea sis aliquando dissolueris. Circa periculum constituta non eris diu illesa vel secura. Audi ergo soror michi in christo amatissima boni patris verba. Viri nomen tuum non sciunt: faciem tuam non videant: faciem tuam non cognoscant: quis nomen tuum audiat. Audi etiam virgo honesta pauli apostoli verba. Non poterit nos habere testimonium bonum ab his qui foris sunt: & intus. Bonam vitam propter nos: bonam vero famam propter ceteros. Soror venerabilis: si propter deum in terra vitaueris societatem virorum pro deum in celo habebis societatem angelorum. Amen.

¶ Virgo fugiat societatem iuuenum. Ser. lix.

Quam carissima mea soror: & si taliter viri facti sunt declinant: ne vtriusque scititas pereat assiduitate videndi: quod magis declinandi sunt iuvenes qui sequuntur temporalis vite tenebrosas vias: ac delectationes. Et si tanta cura frequentiam scriptorum virorum fugere debes: quod magis te oportet fugere iuvenes huius seculi concupiscentias sequentes. Ad hoc dyabolus oculis religiose femine iuvenes obicit: ut formas eorum quas per diem viderit meditare in nocte: & ut recessus visio & corporalis inspectio assidue versetur in animo. Sic intrat sagitta satane per

Ianuas oculorū vsq; ad aīm: Unde ppheta, In-
 trauit mors inquit per fenestras vestras: Ingres-
 sa est domos vsas: nō intrat sagitta dyaboli ad
 interiora mētis nisi per sensus corpis. Soror in
 xpo dilecta michi: amādi sunt viri sed absentes
 Amādi sunt hoīes non intus sed foras. Dilige-
 re debemus hoīes in aīmo sed non in domo. Di-
 lige hoīes in mēte sed a longe. Diligēdi sunt vi-
 ri: qz sunt opus dei: s; extra domū. Amādi sunt
 viri non ppter pulcritudinē corporis: sed qz sūt
 opus creatoris Iterū soror venerabilis te mōeo
 vt nunq; loquaris sola cū solo. Nullus loquatur
 tecū singulariter: nec tu preter duarū aut triū te
 stimoniū loquaris cū aliquo: nō debet spōsa xpi
 sola cū solo loqui: nisi cū sua magistra cū agit pe-
 nitentiā de suis pctis. Scīmonialis femia q̄ cū
 viro sola loqui desiderat stultitia in mente eius
 regnat. Audi igit dilecta michi. Si perfecte ca-
 stitatē vis tenere pro amore xpi lōge recede a so-
 cietate viri. Si pfecte in terra cōtēpsers socie-
 tē virorū pro xpo absq; nulla dubitatione: cū eo
 regnabis in celo. Amen.

¶ Virgo nō cōiūgat malis hoībus. Ser. lx.
 Soror carissima: audi verba salomonis. Si
 illi mi si te letauerint peccatores: non aq̄ue
 scas eis. Ne emuleris hoīem iniustū: ne sequari
 viā eius. Discede ab homine iūquo: habebis pa-
 cem. Utri iusti socij socij sint tibi ⁊ in timore dei
 sit gloriatio tua. Quemcunq; hominum cogno-
 ueris obseruantē timore dei: in amicitia iūgat
 tibi. Hoībus malis nō coniūgaris. Brūs abro.

Sanctorum hominum vita ceteris hominibus bene uolentibus esse
norma. qui enim sancto viro associatus fuerit: et eius so-
cietate accipiet usum bone locutionis: et exemplum boni
operis: et accendat de die in diem mens eius in amore
dei. Non est ualde laudabilis ille qui bonus est cum bonis.
Sed uere ille est laudabilis qui bonus est cum malis. Ve-
re ille homo est laudabilis qui in societate malorum est bo-
nus. Sicut ille est culpandus qui malus est inter bo-
nos: ita ille est laudandus qui bonus est inter malos.
Verba uita sunt uerba hominum deum timentium: et factas
aie his que ea sequuntur et diligunt. Sicut sol oriens
expellit caliginem: ita sanctorum doctrina a sensibus nostris
expellit tenebras uiciorum. An dauid propheta. Cum
sancto sanctus eris: et cum pueris peruerteris. Igitur
soror michi in christo dilecta: si uis bene uinere ma-
lorum societatem declina. Uita malos: cane in quos
fuge improbos: sperne a te ignauos. Fuge turbas
hominum: maxime etiam que prone sunt ad uicium. Nec te
ad iungas leuibus personis: nec te admisceas uan-
is. Bonis te coniunge: bonorum consortium appete. bo-
norum societatem require: sanctis indidue adhere. Si fu-
eris socius eorum conuersationis eris et uirtutis. Qui cum
sapientibus ambulat: sapiens est. qui cum stultis graditur:
stultus est. Sicut enim sibi coniungi solet. periculosum
est uitam cum hominibus malis ducere: periculosum est uitam
cum his que prae uoluntatis sunt sociare. Melius est habere
malorum odium quam consortium. Sicut multa habent bona ui-
tae comitum sanctorum: sic plura mala afferunt societas ma-
lorum. Qui enim tetigerit immundum coinquinabitur. Qui
tetigerit sordidum sordidabitur. Igitur soror uenera-
bilis: si uerba mea libenter audieris: et es ope impleueris

inf electos del cōputaberī. ā. ¶ Et vīrgo nō suscipiat dona vel lras in occulto. Sermo. lxi

Soror carīssima audi q̄ dico ancilla xp̄i. que in abscondito litteras vel dōa recipit: ordinē suū frangit. Magnū malū facit ⁊ grāde pc̄m cōmittit: si ab hoīb⁹ litteras vel q̄libet munus suū suscipit: qz suū ordinē frāgit. grāde malum agit q̄ pp̄ tp̄alia dōa sui ordinis p̄uanteatrix existit. Sc̄imōnialis feina: q̄ cū xp̄o desiderat intrare ad nuptias: nō debet hoīb⁹ dare sudariola: pectines: corrigias vl̄ specula aut faciscas. q̄ xp̄m expectat cū ardēte lāpada: nō debet ab hoīb⁹ accipe dona secularia sc̄z pecties specula: ⁊ cetera alta q̄ ppter amorē xp̄i ē velata: nō debet ab amicis suis accipe vanitatī dona. Que p̄p̄ deū sup caput suū velū sacrū imposuit mltū peccat si ab hoīb⁹ dona secularia accipit. Sc̄imōnialis feina q̄ in talib⁹ delectat: magna vanitate decipitur: ⁊ signū demōstrat meretricis. An̄ dicit bt̄us hiere ronimus. Dulces litteras et sudariola: ⁊ crebra munuscula: sc̄us amor non habet. Ac si diceret. Si in mēte sc̄imōnialis feine sc̄tūs amor eēt ⁊ dona vanitatī ⁊ supfluitatis ab hoīb⁹ nō accipet. Mens casta ⁊ religiosa nō desiderat a secularib⁹ amicis accipe dona: s̄z a xp̄o pro cui⁹ amore cōtē p̄sit oīa terrena. Qui ab illo solo debet ꝑcup̄ssee re dona: cū quo spat gaudere in celesti p̄fia. Esta feina nō q̄rit terrena dona s̄z celestia. Quāto hō ampli⁹ in frenis donis delectat: tāto magis dei amore elōgat. S̄z si sc̄imōniales feine faciūte in mōasterio q̄d mulieres seclares facere solent

in seculo: satis culpabiles sunt coram deo. Ergo inter
seculares et scimoniales nulla est differentia. Igitur
si inter eas que sunt in monasterio et eas que sunt in seculo
nulla est distantia: itaque inter religiosas et seculares
feminas nulla est dissonantia. Ergo si scimoniales
femine delectabilia dona dant suis amicis: sicut fa
cere solent meretrices. Ubi est honestas: ubi religio
sitas: ubi castitas: ubi puritas: ubi scintitas. Si sci
moniales femine que per bona opera debuerant place
re deo: suis amici placeat in malo luxuriosa dona
dando: ubi est pudicitia ubi continentia: ubi reueren
tia: ubi verecundia. Itaque si scimoniales femine
plus volunt placere hominibus in seculo: quam iesu christo eter
no regi in celo: ubi est obseruantia religionis: ubi ri
gor orationis: ubi ardor contemplationis: ubi munditia
mentis: ubi contritio cordis: ubi sollicitudo orationis:
ubi gemitus pectoris: ubi habitus monachalis. Si
scimoniales femine letantur in temporalibus donis sicut
letari solent seculares homines. Ubi est contemptus seculi
ubi timor inferni: ubi mediocritas iudicij: ubi recorda
tio eterni incendij: ubi amor dei: Igitur si scimoniales
femine concupiscunt dona vanitatis ab hominibus accipere
Ubi est mediocritas delictorum: ubi lachryme oculorum ubi
recordatio peccatorum vili pendit: Contemnit: despiciit
annihilat. Reuera scimonialis femina que ab
hominibus accipit: in quibus delectetur: ordinem suum contem
nit: que plus gaudet in suorum amicorum donis: quam in
preceptis sui ordinis sui prepositi: est preuaricatrix De
talibus propheta ait. *Dextera eorum repleta est mu
neribus: ac si diceret Quamuis opera eorum videantur
bona: tamen plus letantur in muneribus quam in bonis*

opibus. Magis volūt ab hoībus accipe dona: q̄
 a xp̄o eterna bona. Scimonialis feīna q̄ xp̄s p̄fe
 cte diligit: delectabilia ⁊ supflua dona ab omīb⁹
 nō recipit: q̄ xp̄m in oībus donis antepoīt. Et
 in cāticis cāticōꝝ ecclie dī. ḡdulce i sit gene tue
 sicut turturis. Turturi assūilat ecclia: vel q̄lis
 bet sc̄tā aīa: q̄ xp̄m p̄fecte diligit ⁊ nichil amorī
 ei⁹ preponit. Turtur ex quo p̄ occasionē cōiugē
 suū pdidit: nūq̄ alterū āplius q̄rit: q̄ adulteri
 nū amorē nō recipit Sic sc̄imonialis feīna que
 xp̄m p̄fecte diligit: āpli⁹ adulterinū amorē non
 recipit: id est āpli⁹ in malo hoīes nō diligit Reli
 giosa feīna q̄ plusq̄ xp̄m diligit hoīez nō ē casta
 s̄ adultera: q̄ xp̄m cōtēnit cui fuerat despōsa
 ta. Religiosa feīna q̄ p̄mū ad mōasteriū veit
 xp̄m ī spōsū suscipit. ḡdost hec vero si carnaliter
 hoīem sup xp̄s diligit: adulteriū facit: ⁊ si nō cor
 pore: iā tū adultera ē in mēte. Sc̄d̄ illud q̄ dī:
 qui viderit mulierē ad cōcupiscēdā eā: iā mecha
 tus ē eā in corde suo: sic etiā mecha⁹ mulier euz
 viro si eū in corde suo cōcupierit: vel eū carnalitē
 dilexerit. Quapropter dilectissima mihi in xp̄o
 foror te moneo vt christū spōsū tuū sup oīa ames
 et ab illo solo dona accipere desideres. Obsecro
 te vt iesum christū spōsū tuū sup omīa diligas: ⁊
 pro amore illius secularia dona nō accipias: pro
 culdubio qui terrena dona affectat: celestia non
 sperat. Munera excecant oculos sapientum Et
 mutant verba iustozū. Certe si munera excecāt
 oculos sapientū obcecāt etiā ne deus videat mē
 tes religiosozū virozū. Si q̄ verū est dona oca

los sapientiū excecant: etiā ⁊ oculos seruoꝝ dei
ne xps videat cōturbāt. An̄ bt̄as yfido. Nō pōt
oculus mētis alta videre quē puluis claudit: ac
si aprius diceret. Nō pōt oculus mētis pfecte ce
lestia cōspicere quē puluis claudit cōcupiscētie.
Nō pōt mēs sui dei ad cōtēplandū deū eē libera
si adhuc terrenis cupiditatibus obscuratur. Si
adhuc mēs sc̄imonialis seīne in terrenis donis
delectatur: perfecte celestia non contemplatur.
Si accipiēdo vel donādo hoībus placere deside
rat deū perfecte nō amat. Nam ⁊ a deo despecti
sūt q̄ in his vanitatib⁹ placere ꝑcupiscūt. An̄ ait
dauid pphā. Deus dissipabit ossa eoz q̄ hoībus
placēt: cōfusi sūt qm̄ de⁹ spreuit eos. Rogo etiaꝫ
te soror venerabilis vt cū omī deuotione audias
ysaiā pphetā dicentē: qui excutit man⁹ suas ab
oī munere: in excelsis hītabit: ⁊ regē sc̄oꝝ vide
būt oculi ei⁹ in decore suo. Ac si diceret: qui ꝑꝑ
deū man⁹ suas ab oī munere ex: urit: in celo hīta
bit: ⁊ regē sc̄oꝝ in gl̄a. sua videbit: q̄ causa amor
dei ab hoīb⁹ dona vanitat⁹ ⁊ supfluitatis nō reci
pit deū in maiestate sua videbit: ⁊ cū oībus sc̄is
in decore illi⁹ impetū gaudebit Ideo soror in
xpo amabilis te rogo vt accipias cōsiliū hui⁹ sc̄i
pphete: ⁊ excutias man⁹ tuas ab oī munere. Si
tu in excelsis vis hītare: ab oī munere man⁹ tuas
excute. Item te mō eo ꝑ gl̄am dei vt studeas imi
tari illū q̄ ait Ego cū iustitia appebo in cōspectu
tuo: faciahor cū appuerit gloria tua. ¶ **¶** Virgo
S cū deuotōe reddat qd̄ deo ꝑmissit. ser. lxxij.
Soror carissima bñ cogites qd̄ deo voueas ⁊

reddas teipam voue integrā ⁊ redde. Teipam in
 peccatis accusa. Deū in beneficijs lauda. Nichil
 boni tibi tribuas. ab illo cuncta bona q̄ habes te
 accepisse dicas. Cōfiteri illū misericordē: te pec-
 catricē. veracē: te mendacē. Ergo soror dilecta vt
 dicas cū p̄pha. Introibo in domū tuā. i. in mōa-
 steriū in olocausi. hoc ē in spū cōtritōis ⁊ cōpun-
 ctiōis: reddā tibi vota mea. i. tibi me integrā offe-
 rā tibi: in ara cordis quā tibi voui. Necesse est vt
 q̄ saluari desiderat: bōa q̄ deuouit cū oī deuotōe
 reddat. q̄cūq; ad gaudia eterna desiderat pue-
 re: necesse est vt bōa q̄ deo p̄misit studeat adiple-
 re. Unde p̄pheta. Vouete et reddite dño deo vō
 Et si diceret. Vos ipsos vouete ⁊ reddite: q; neces-
 se est vt qui vouit etiā reddat. q; vouēdo se debi-
 torē fecit. Et melius esset nō vouere q̄ post votū
 p̄missa non soluere. Sūt etiā quedā vota oībus
 cōia. q̄dā vō specialia. Cōia vota sunt ea q̄ in ba-
 ptismo p̄missim⁹. s. vt nō peccaremus: ⁊ vt diabo-
 lo et opib⁹ ei⁹ abrenūciem⁹. Specialia vota sunt
 qū aliq; se monachū fieri aut canonicū aut here-
 mitā/vel aliquid aliud p̄mittit. Quod si ille q̄
 vouit nō reddiderit: salu⁹ esse nō poterit. Quaf-
 q; q̄ deo vt bñ uiueret p̄miserit: si hec bonis ope-
 rib⁹ nō impleuerit: saluari nō poterit. q; quis bona
 q̄ deo pollicit⁹ est implere neglexerit: ad illa bōa q̄
 de⁹ p̄misit puenire nō poterit. Ille q̄ deo nō vult
 reddere bōa q̄ vouit ei: quomō vult a deo accipere
 bona q̄ ei de⁹ p̄misit: quomō vult a deo accipere donū
 celeste q̄ deo nō vult reddere suū votū. Aut quomō
 se putat a deo accipere celestia dō. q̄ deo negligit

psoluere sua vota: qz nō est fidelis sed infidel. In
ter infideles cōdēnabit ille q̄ vota sua deo negli-
git reddere inf̄ infideles peribit q̄ votū suū in bo-
nis nō cōsummauerit. Igit̄ soror in christo dilcā
michi in deo te vt facias bonū qd̄ p̄missi si: nō sis
in verbis facilis: et in op̄ibus difficilis. Corā deo
facile aliquid facile nō p̄mittas. sine cōsideratio-
ne viriū in h̄il p̄sumas. qd̄ nō potes facere non
p̄mittas. In cōspectu dei multū eris culpabilis
si nō reddideris bonū qd̄ p̄miseri. Qui vota sua
nō explent deo displicēt. Inf̄ infideles de purabū-
tur q̄ qd̄ vouerūt non iplenerūt. Melius est enī
nō p̄mittere q̄ fidē p̄missi non soluere. Verūtū
soror venerabilis rescinde fidē in mal̄ p̄missis in
turpi voto muta decretū. Masū qd̄ p̄missi non
facias: qd̄ incautē vouisti nō impleas. Impia est
promissio q̄ scelere adimplet. Hūc & sponsa xpi
sicut iam dixi tibi: si cū oī deuorōe reddideris deo
bona que ei p̄missi accipies ab eo eterna bona
q̄ ille p̄missi tibi. Amē. ¶ Ut virgo semper illō
cōsideret. p̄pter qd̄ veit ad mōasteriū Ser. lxxij.
Soror carissima sciro qd̄ scis: cognosce temet
ip̄am: reduc ad memoriā quare sis nata.
Esto medz cur sis orta: in quē vsi sis genita. qua
cōditōe sis edita. Ad quā rē sis in hoc sc̄lo pro-
creata. Memēto cōditōis tue: serua ordinē tue
nature. Esto qd̄ es facta. Talis esto qualē te de-
fecit: qualē te factor instituit esto talis Tene mo-
dū in oī opere tuo: in oī re tēperamētū tene. Ni-
chil facias sine tēpantia: nec min⁹ factas aliqd̄
nec nimis: nec vltra q̄ oz nec infra. Etā in bonis

Immoderatū aliquid non dicitur. Quia mediocra
 sunt utilia: et in suo modo perfecta quae cum temperantia
 sunt: salubria sunt. Quae autem immoderato usu noxia
 efficiuntur. Vis enim nimietas in vicio deputatur.
 Temperate facere cuncta prudentia est: ne de bono fa-
 cias malum. Soror dilecta respice etiam quod sit aptum
 cuique tempore. Prius videas quid debeas facere et ubi
 et quomodo qualiter et quomodo diu facias: per discretionem cogno-
 sce causas rerum. Cum omni diligentia distingue omnia que
 agis: diligenter excogita qualiter bonum incipias
 et perficias. Tene discretionem in omni actione tua. Cum
 bene distinxeris opus tuum optime iusta eris. Quicquid
 boni feceris cum discretionem virtus erit: quod sine dis-
 cretione erit vitium. Indiscreta enim virtus pro vicio
 reputatur. Virtus sine discretionem locum vicii obtinet.
 Per pravam consuetudinem multa sunt viciata. Pra-
 uo usu multa sunt profundata. Multa sunt illicite
 usurpata contra pudicos mores. Ausus igitur au-
 ctoritati cedat. Lex et ratio pravum usum vincant.
 Honesti virgo moneo te ut teneas fidem firmam in
 corde: galeam salutis in capite: signum crucis in frons:
 te: verbum veritatis in ore: voluntatem bonam in me-
 te: timorem et veram dilectionem dei et proximi in pe-
 ctore: cingulum castitatis in corpore: honestatem
 in actione: sobrietatem in consuetudine et honestatem: humilitatem
 in prosperitate: patientiam in tribulatione: simplicitatem in con-
 versatione: spem certam in creatorem: amorem vite eterne: per-
 severantiam in bonis operibus usque in finem. Amen. ¶ Et vir-
 go non querat placere hominibus sed pulchritudinem sui vultus. Iuxta
 Soror carissima vite pulchritudines periclitositas ne
 Sororum malorum germina in nos pullulet. quae pulchritu-
 dine. et peris diligit:

femetipm decipit. Quare? qz pulcritudo corpis
fallax e: vana est: terra z cinis e. Deceptio e hois
Et Salomō. Fallax gra z vana est pulcritudo.
Multi fuerūt z sunt decepti p pulcritudinē cor-
poris Multi hoies dū cōsiderant pulcritudinez
corporis incidūt in diaboli laqueo. dū carnis pul-
critudinē attendūt: reiaculis diaboli ppediūt.
Multi per pulcritudinē corpis alligant i pctis
Deo nō reqrit corpis decorē: s; aie pulcritudiez
Ampli^o diligit deus spūalē pulcritudinē q̄ car-
nalē: xps nō delectat in corpis pulcritudie: s; in
aie puritate. Igit̄ soror michi in xpo dilecta mō-
neo te: vt illā pulcritudinē diligas in q̄ delectat̄
deus. Nūq̄ hoc aīo hoies attēdas: vt eoz pulcri-
tudine diligas. Non cōsideres hoies hac irēto-
ne: vt leteris in eoz pulcritudie. Nūq̄ ideo hoies
cōspicias: vt p̄critudinē eoz p̄cupiscas. Te etiā
rogovt nūq̄ vultū tuū cōponas vt hoib^o placeas
Nūq̄ ideo exornes vultū tuū vt placeas in oculis
hoim. Nō sit talis intētio tua: vt corā hoibus ve-
lis appere formosa: qz si ob hoc facis vt in p̄spectū
hoiz formosa videaris iesu xpo spōso tuo iuriā fa-
cis. Et si sis xpo despōsata si añ oculos hoiz vis appē-
fies casta: s; adultera: q̄ si adultera xpo facis iuriā si
vt ab hoib^o amers ostēdis pulcritudinē tuā quō
nō adulteraris q̄ plusq̄ xpm diligit hoies. Aut
quō nō facis adulteriu; q̄ hoies amas sup xpm
quō dicis nō suz adultera: q̄ xpo te in mōasterio
tradidisti z nūc hoibus vis placere de pulcritu-
dine vultus tui. Cum hoc facis signū demōstras
meretricis: hoc facere solent meretrices z secula

res mulieres: videlz ch ponit facies suas vt i oculis hoim appareat formose. Qd q turpe est r q absurdū illud facere femie sanctimoniales qd facere solēt meretrices r seculares mulieres. Igit honesta virgo audi que dico attēde q moneo: nū q vultū tuū cōponas vt hoib⁹ placeas: sed interi⁹ us orna faciē tuā: cōsciam bonis virtutib⁹ vt iesu chris^{to} celesti spōso placere valeas. Deus nō delectatur in pulcritudie corpis sed in pulcritudie mentis. nō in cōpositione vultus: sed in bōis morib⁹. Non in corpis cōpositiōe: sed in sc^ta cōuersatione. Cū sc^ta aia intus ppter xpm bonis morib⁹ ornat: a chris^{to} diligit atqz amat: qd bene spōsus in cāticis cāticorū vbi spōse loquit dicens q pulcra es amica mea r q decora carissima i delitijs ac si diceret q pulcra es amica mea. i. iuste sc^te r religiose viuēdo es pulcra r me sup oia diligendo es amica: ideo es pulcra r decora: qz bñ viuēdo in bonis opibus cōuersaris atqz ideo es amica qz pfecte me diligit: qz alterū amicū prius q me nō diligit non solū es amica mea s et iā carissima: qz plus michi desideras placere p bona opa in mentē q hoib⁹ foras de corpis pulcritudine: ideo nō solū es amica sed etiā in delicijs carissima. Sc^ta aia carissima dī in delicijs videlicet sc^turaz sc^tarū: qz ad amorē r familiaritatē chris^{ti} pfecte non peruenit q sc^ture sc^te delicijs abundare cōtēnit. Ille ad amorē xpi pfecte peruenire poterit q delicijs sc^turarū se reficit r xps diligit et a xpo diligit: qui vero plus desiderat placere hoibus de pulcritudie vultus sui q xpo

de bonis opib⁹ nec xpm pfecte diligit nec a xpo
diligit. Moneo g te soror carissima vt xpm dili-
gas sup oia: qz deus pf te elegit in ipso an secula
Rogo etiaz te vt illi soli placere concupiscas: z vt
ab hoibus laude tēporalē non accipias. Amen.

C Virgo nō rideat imoderate. Sermo. lxx.

Soror carissima. Audi sapiētissimi salomo-
nis verba risū deputauit errorē z gaudio di-
xi qd frustra decipertis. Error dī qū aliud debet
fieri z aliud fit. Tūc ergo fit error qū ille q debet
plorare ridet. Ideo rursus dī error qz dū quisqz
ridet diē mortis sue in mēte non hz: vere frustra
decepti qui in tpalib⁹ gaudijs letat. Decepti sūt
q gaudēt in pspertatibus huius scēlī: si diē mor-
tis sue ad mēoriā reduxissent: pri⁹ pctā sua plo-
rarēt q̄ de rebus vanis riderēt. Qui de reb⁹ va-
nis ridēt: si mala q̄ passuri sūt in mēte hēret nō
riderēt sz lugerēt: vñ etiā salomō ait. Risus do-
lore miscebit: z extrema gaudij luct⁹ occupabit:
et dñs i euāglio: bti qui lugēt qm̄ ipi cōsolabūf
Nō dixit bti qui ridēt sz bti q lugēt: qz vere illi
sūt bti qui pctā sua lugēt: nō illi q de reb⁹ vanis
ridēt. Qui scdm̄ deū lugēt bti sūt: qm̄ ipi cōsola-
būtur. Et iacob⁹ apl's: stulte ridētes increpat di-
cēs. Risus vester vertet in luctū z gaudiū in me-
rorē. Stult⁹ in risu exaltrat vocē suā Sapiēs aut
vix tacite ridebit. Risū ergo soror dilecta q̄si er-
rorē de vita z tēporalē letitiaz in luctū cōmuta.
Quare? scz vt bti fices te si i hac pegrinatōe plo-
raueris te videlicz vt in die mortis tue btā iueia-
ris: si teipaz in hoc mūdo ploraueris. Cognosce

te pegrinā esse in hoc mūdo: qz nō ē hīc p̄lia tuā
 sed in celo nō habes hīc manētē: qz deus p̄m̄isit
 tibi in celo hīerlm̄ celestē: ad quā dāuid, pph̄a p̄
 uenire desiderabat cū dicebat. Uerat⁹ sū in hīs q̄
 dicta sūt michi in domū dñi ibimus. Tali etiam
 desiderio ardebat christi seruus qui dicebat.

Cupio dissolui ⁊ esse cum christo. ille etiā ad ce-
 lum peruenire cupiebat qui dicebat. Heu michi
 qz incolatus meus plōgatus ē habitauit cum ha-
 bitatibus cedar. qū hec dicebat de vanitatibus
 hui⁹ mūdi nō ridebat s; de hac pegrinatōe luge-
 bat. Igit̄ hōesta virgo gaudiū tuū sp̄ sit in celo.
 Tul cordis letitia sp̄ sit modesta ⁊ trāquilla iux-
 ta qd̄ ap̄ls ait. Gaudete in dño sp̄: itez dico gau-
 dete. Et alio loco dicit. fruct⁹ aut̄ sp̄s ē gaudiū
 Talis fecūditas nō perturbat mētez fecūditate
 ridēdi: sed subleuat aīam p̄ desiderū ad celestē
 patriā vbi possit audire. Intra ī gaudiū dñi tui
 Facies hoīs ē speculū cordis. p̄ risū p̄t hō coḡsce-
 re cor scīmōialis feie Ris⁹ ⁊ ioci iuiles p̄sciētā
 vanā ostēdūt feie scīmōialis plerūq; q̄le sit cor fe-
 mie scīmōialis d̄mōstrat ris⁹ ⁊ iocus turpis. Hō
 enī illa ipudēter rideret si cor castū h̄ret. Nūq̄ ri-
 deret lasciuē: si lasciuia nō h̄ret ī mēte. Sic ei ait
 dñs. Ex abūdātia cordis os loq̄t. Ergo ex abū-
 dātia vanissimi pectori rideret facies virgīs ī men-
 te feie vāitas nō eēt de vāitate nūq̄ rideret mēs
 casta pl⁹ gaudet ī luctu q̄ in risu. Certe si scimo-
 nialis feia h̄ret in mēte verā castitatē pl⁹ amaret
 lacrimas q̄ leticiā ipalē. Si ad meōriā reduceret
 320190. 8. 320190. 8. 320190. 8. 320190. 8. 320190. 8.

suas negligētias ⁊ infernī pēas: plus diligeret
lachrymas q̄ risus. Abi risus ⁊ locus abūdāt: ibi
pfecta caritas nō regnat. Si sc̄imonialis pfecte
xp̄m diligeret: nō rideret: s; cū desiderio illi⁹ in
desinēter ploraret. Quia qui pfecte xp̄m diligit et
timet: nō ridet s; amore ei⁹ luget. Miror quare
illa amat locos ⁊ risus q̄ ideo veit ad monasteriū
vt pro pct̄is suis fūderet lachrymas. Miror q̄re
nō habet verecūdiā: q̄ in risu exaltat vocē suam.
Valde turpe ē ei ridere: q̄ in hac pegrinatōe de
buerat pct̄ā sua plorare. Hos miseri q̄re ridem⁹
qui de oībus opibus n̄ris in cōspectu angeloz ⁊
oīm sc̄tōz deo rōnē redditori sum⁹. Ideo meli⁹
est nobis in hac vita lugere pct̄ā n̄ra: vt a dño pos
simus cōsequi veniā in futura. Obsecro igit̄ te
soror venerabilis: vt risus ⁊ idcos caueas: ⁊ p pec
catis tuis indefinēter lachrymas fūdas. Jocos
⁊ risus fuge: ⁊ pct̄ā tua incessanter luge. Audi sp̄o
sa xp̄i: qd̄ sp̄s in cāticis cāticōzū sp̄se loquit̄
dicēs. Oculi tui sicut p̄ssine in esebon dicit̄. Quia
dñi sc̄a aīa de hac pegrinatōe plorat: p gr̄am dei
a pct̄is se lauat. Sic sc̄imonialis seīna deb; sine
inmissiōe lugere: vt se a pct̄is suis possit laua
re. Igit̄ soror carissima si in hac vita pct̄ā n̄ra pfe
cte plorauerim⁹ ⁊ auaritatib⁹ hui⁹ mūdi recesserim⁹:
pct̄ōz n̄roz veniā nos obtinere credimus.
Et virgo nō desideret citates videre. ser. lxxvi
Soror carissima: audi quō hieremias pph̄a
n̄ras iūqtates plorat dicēs. Quō obscuratū
est aurū: mutatus ē color ei⁹ optim⁹. Disps̄i sūt
lapides sc̄t̄arū: capite oīm platearū, p aurū in

intelligim⁹ vitā religiosorū hoīm: q̄ antea erat per
 gl'iam virtutū clara: nūc vero p̄ turpes opatiōes
 est obscura. Color optim⁹ auri: significat hūm
 scītati: qui p̄ bona opa pri⁹ erat p̄ciosus atq; op
 timus: nūc vero p̄ vitia z secularia opa ē mutat⁹
 et vilis atq; despectus. Vere ē mutat⁹ optimus
 hūmus religiosorū viro rū: videlicet monachorū ca
 nonichorū z scīmentalū femīarū qñ ampli⁹ cōpo
 niē: vt placeat in cōspectu ppli: q̄ vt placeat in
 p̄spectu dei. Vere ē mutat⁹ optimus color auri:
 qñ plus aptat hū⁹ religiosorū viro rū: vt placeat
 p̄ vanā gloriā in cōspectu oīm: q̄ vt placeat p̄ hu
 militatē añ deū. Lerte hodie sūt mutata religio
 sorū viro rū optima vestimēta: qñ magis ornant
 vt placeāt in palatio regis: q̄ in p̄spectu creato
 ris. Sequit̄. Dispsi sūt lapides scīarū in capite
 oīm platearū. Lapidēs scīarū designant religio
 sos viros: q̄ nūq̄ debēt foris vagari: s; in secreto
 monasterij añ oculos dei sp̄ cōmorari. S; dispsi
 sūt hodie lapides scīarū in capite oīm platearū
 qñ religiosi viri q̄rē doctina z secularia foris va
 ganē. In capite oīm platearū lapides scīarū sūt
 dispsi: qñ viri religiosi plus desiderāt in palatio
 regis versari: q̄ intra claustrū monasterio cōmo
 rari. Dispsi sūt: qñ plus desiderāt audire su per
 fluaverba diuitū: q̄ precepta sc̄pturarū. In capi
 te platearū disp̄gūtur: qñ plus letant̄ in cōtuitis
 et locutionib⁹ diuitū: q̄ in paupertate z abstinētia
 religiosorū fratrū. Serui dei plus debēt diligere
 legumia in mōasterio: q̄ opulēta cōtuita in sc̄lo
 Religiosi viri plus debēt amare alera iter suos

fratres: q̄ multitudine ciborum iter diuites Viri re-
ligiosi apli⁹ debent gaudere in mensa pauperum fra-
trū: q̄ in mensa regū. Quare: q̄ sicut ait aug. Me-
lius ē min⁹ egere: q̄ plus habere. Meli⁹ est p̄ xpo in
mōasterio paupertate iustinare: q̄ in sc̄lo multas di-
uitias habere. Necesse ē igit̄ vt quisq̄ religios⁹ si salua-
ri desiderat: se in cōtinentia: & sese intra mōasterij
claustra cōtendat. Dicit religiosus vir cōuēt⁹ secu-
larium hominū fugere: & societate seruorum dei req̄rere
Viri religiosi pl⁹ debent diligere claustra: q̄ regu-
lam. Hūc igit̄ audi q̄ dico: ausculta q̄ mōeo. Me-
li⁹ ē tibi in claustro sedere: q̄ plateas ciuitatis cir-
cuire. pl⁹ dilige in mōasterio cōsistere: q̄ ciuitates
videre. Meli⁹ est descendere intra parietes mōasterij
q̄ appere in cōspectu ppli. Si te incluseri in clau-
stro amaberis a xpo. Quod bñ in canticis canticorū
sp̄s ius inuariat: cū sp̄se loq̄tur dicens. Dicit⁹ cōclu-
sus: soror mea: ori⁹ cōclus⁹ fōs signat⁹. Quāq̄
sc̄a aīa ori⁹ cōclusus ēē intelligit̄: q̄ dū virtutes
nutrit: flores gignit: virtutib⁹ se nutrit reficit: fru-
ct⁹ q̄s germinat eosdē custodit. Cōclus⁹ ei ori⁹ sc̄a
aīa ēē dī: q̄ dū amore vite: et ne a strepitu sc̄lari
se abstrahit: dū visus hominū fugit: dū bona q̄ agit
pp̄ laudes hominū abscondit: dū se pp̄ deū ne ab
hoīb⁹ videat̄ includit: dū hūanas laudes p̄tēnt
ip̄a bona cōtēnere itētōne se circūsepit ne ad ite-
riora rapiēda hosti⁹ atiqu⁹ irrūpe possit. Fōs etiā
signat⁹ dī: q̄ dū celestia assidue cogitat dū sc̄iaz
septuraz sp̄ i v̄tre medīe p̄gregat: q̄s aq̄s viuē-
tes sc̄a mēs in se gignere nō cessat: ex q̄bus sc̄ie-
tes p̄ximos reficere valeāt. Igit̄ soror carissima

sicut fupius dixi tibi: si dñi vults teipam p amo-
re xp̄i intra parietes clauſtri incluſeris: ⁊ pfecte
pceptis regule adheſeris: poſt hanc vitā cū eodē
ieſu chriſto ſpōſo tuo in celeſti thalamo letaberis
Amen.

De tentatione. Sermo. lxxvij.

Soro: cariffima: audi iacobū apoſtolū dicē-
tē. Reſiſtite diabolo: ⁊ fugiet a vobis. Et bea-
tus hieronym⁹ dicit. Nichil eo fortius q̄ dyabolū
vincit. Et nichil imbecilius q̄ ille q̄ a carne ſua
ſuperat. Sagitte dyaboli frigore vigiliarū ⁊ iei-
uniorū p̄citate ſunt extingūde. Callidus inimi-
cus noſter ſp̄ exq̄rit vñ nos decipere poſſit: ⁊ nō
tantū curat iugulare corpora ſz aīas quaſi lup⁹
gregē. Dyabolus diſſipat aīas: cuz fidelē pplm
per tētationē necat: tamē dyabolus nō amplius
tentat electos q̄ permittat. deus quādo dyabol⁹
ſeruos dei tentat: eorū vtilitatibus ſeruit cū eos
per tētationes ſuas nō decipit: ſed erudit. Sepe
tētationes quas dyabolus cōmouet ad interituz
hoīm deus cōuertit eas ad perfectū aīaz. Nūq̄
ſerui dei tētationes dyaboli ſuſtinere potuiſſent
ſi nequitia eorū pietas dei nō tēperaret vel refre-
naret: q̄uis dyabol⁹ ſp̄ cupiat tētare ſeruos dei
tamen ſi a deo poteſtatem non accepit nō poteſt
implere quod querit. Unde ⁊ oīs voluntas dya-
boli ſp̄ eſt iuſta: ſed tamē permittēte deo iuſta ē
poteſtas eius. Dyabolus ex ſemetipō iuſte q̄rit
tētare ſeruos dñi: ſz eos q̄ tētadi ſūt tētare nō po-
terit niſi ei de⁹ licētia dederit. Eſt i libris regiū
de dyabolo ſc̄ptū ē qz ſp̄s dñi male exagitabat

717. Rubin
saul: ubi iuste q̄si spūs dñi erat: cur malus erat et
si malus erat: cur dñi erat. Sz in hoc loco cōpre
hēsa ē duob⁹ verbis et dei ptās iusta: et diaboli vo
luntas iniusta. Itā spūs malus erat p malā volū
tatē: et idē spūs dñi erat: p acceptā iustissimā po
testatē dyabol⁹ non ē missor vitiorū: sz solūmodo
incētor. Neq; alibi pōt fomēta ꝑcupiscēte succē
dere: nisi ubi pri⁹ graues delectatiōes cogitatio
nis viderit: sz si a nobis expellim⁹ delectationes
prave cogitatiōis: statī dyabol⁹ cōfusus recedit
et arma tētatiōis ei⁹ frāguntur. Sepe dyabolus
p spiritū boni vult decipe seruos dei: qñ se simu
lat in āgelū lucis: sz discretio scōꝝ tāta debet eē
vt inter bonū et malum valeat discernere: ne eos
dyabol⁹ fraudulēter valeat decipe: hec ē enī ꝑcū
ctatio iosue dicentis. Hostes es añ aduersarios.
Prop̄ hoc et hieremie pphē dī. Si ꝑciosū a vili
sepaueris: q̄si os meū eris Dyabolus in oclis se
culariū hoīm terribilis ē: sz in oclis electorū dei
vllis ē. Incredulū dyabolū timēt q̄si leones. Illi
vero q̄ in fide fortes sunt: dyabolū despiciūt: q̄si
vermiculū: et cū eū viderūt cōtēnūt. Dyabol⁹ est
spēs lubric⁹ sz si capiti ei⁹ hoc ē prime suggestio
nī nō resistit tor⁹ in ītima cordis dñi non sentit il
labit. Vitia dyabolscarū tētationū frabilia sunt
sz si nō caueātur: et ꝑvū in cōsuetudinē trāseant
in nouissimis forti ēcōualescūt itavt nūq; aut cū
difficltate vicānt Diabol⁹ qñ decipe aliquē hoīez
q̄rit: pri⁹ naturā vnuscutusq; hoīs itēdit et inde
se applicat vñ videt hoīem aptū ad peccādū Et si
btis ylldo. Ampli⁹ tētat dyabolus hoīez ex ꝑte

illa q̄ eū videt p̄ exrescentē hūorē facile incliari
 ad vitia: vt fm̄ hūorīs cōspertioez adhibeat z tē
 ptatioez. Sicut ille q̄ aquā deducit: nō eā per ali
 az partē mittit: nisi vbi eā meli⁹ currere cōgscit.
 In tota vita dyabol⁹ cupit hoīez decipe sed āpli
 us ī fine. Et hoc ē qd̄ ī p̄nciplo sp̄rī dictū ē. Tu
 īsidiaris calcaneo ei⁹. Tūc dyabol⁹ calcaneo ho
 mīs insidiar: q̄do eū in fine vite decipe conatur
 Quia nimiz dyabol⁹ hoīez quez spatio vite nō
 decipit ī fine decipe disponit. Proinde quīs hō
 sit iustus nūq̄ tamē necesse ē vt sit in hac vita se
 curus: sed sp̄ humilis. caueat sp̄s ne in fine deci
 piat sollicitus pertimescat. Igitur soror mihi in
 christo dilecta: necesse est vt deprecemur deū omī
 potētē: ne permittat nos tētari supra id qd̄ pos
 simus sustinere: qz semper deus vires diaboli re
 stringit: ne tantum noceat quantū nocere cupit.
 Unde in cāticis cāticorū sp̄s sc̄s dyabolū incre
 pat dicēs. Surge aq̄lo z veī auster: p̄fla ortū meū
 et fluāt aromata illi⁹. Per aq̄lonē qui in frigo
 re cōstringit z torpētes facit: qd̄ aliud nisi imūd⁹
 sp̄s designat: qui dū tētāt z possidet oēs repro
 bos a bono ope torpe facit: p̄ austrū vero sc̄z cali
 dū vētū sp̄s sc̄s designat: qui dū mētes electo
 rū tāgit ab oī torpe relaxat: z feruētes ī dei amo
 re facit. Ergo surgat aq̄lo. i. malign⁹ sp̄s ab ec
 clesia: vel ab vnaq̄qz fideli aīa discedat: ne āpli⁹
 tētet q̄ oportet: veī atqz auster: et p̄flēt ortū sp̄s
 et fluāt aromata illi⁹. Et sp̄s sc̄s videlicet ad
 ueniēs ignē caritatis mētib⁹ infūdāt: z a tētatio
 ne atqz a torpore negligētie mētē: Quat. Quod

dn̄ agit aromata fluūt: qz adueniēte sp̄sctō: cor
qđ pu^o torpuerat: ad bōa opa se excitat: ⁊ qđ or-
tus florescit: ⁊ post florē fruct^o redolētes ac reficiē-
tes facit qbus se ⁊ p̄ximos suos per bona exēpla
reficit. ¶ **Int̄roga^o.** S̄ carissime rogo vt oñdas
mihi: qđ est remediū adūsus tētationēs demonū
¶ **Respō.** Soror mihi in xp̄o dilect. hoc ē reme-
diū ei^o qđ vitioꝝ vel demonū tētationib^o estuat: vt
q̄to āpli^o tētāt tāto āpli^o ad orōnē currat. Si ḡ
cogitatōes huius sc̄li male ⁊ sordide cōturbant
cor tuū et p̄suadēt aliqd̄ illicitū p̄petrare: p̄ orō-
nes puras ⁊ vigilias sc̄tās depellētur ab aia tua
Assidue cū oī deuotiōe assiste in cōspectu dn̄i: in
tpe orōnis tue: vt iminēt ētērationē dyaboli faci-
lius possis euadere. Lognosce venerabilis soror
qz nō solū debem^o pugnare p̄tra dyaboli tētatio-
nē: s̄ etiā cōtra vitia carnis. Quare: qz caro con-
cupiscit aduersus sp̄m: sp̄s aut̄ aduers^o carnē.
Ideo tam p̄seuerāter debem^o orare: qusqz possi-
m^o per gr̄am dei suggestiōes carnaliū desiderio-
rū atqz tētatiōes demonū vicere. Freqns orō ex-
tinguit ip̄gnationē vitioꝝ. Orō cōtinua supat
tela dyaboli. Orō ē prima virt^o aduersus tenta-
tionū incursum ḡ ḡt̄ soror carissima sicut iā dixi
tibi: per orationes puras ⁊ vigilias sanctas: po-
teris supare tētationēs dyabolicas. S̄ si adhuc
sentis molestias carnis: si tāgeri stimul carnis si
mēdia libidīs adhuc titillat aīz tuū: si caro tua
adhuc te ip̄uḡt: si te luxuria tētāt: si te libido ad
peccādū iūitat: obice tibi mēdiā mort̄ tue: pro-
pone tibi futurū iudiciū. Reduc ad mēdiā futu-

*Si hanc in
sanctis
deprecat*

ra tormēta: ppōe tibi et̄na supplicia: ⁊ etiā pre-
pone añ oculos tuos ppetuos ignes ifernorū: pro-
pone tibi horribiles penas gehēne. Mēōria ar-
dori gehēne extigat in te ardorē luxurie. Amē.
¶ De somnijs. Sermo. lxxviij.

Sopor carissima ea q̄ dicunt̄ ausculta Sepe:
in noctib⁹ demones occurrētes p̄turbāt sen-
sus hoīm p visiones: sepe etiā apta in pugnatōe
crassantes corpa hoīz verberāt. Diuerso mō hūt
somnia. Quedā sōnia eueniūt p saturitatē: si u e
p exinanitōnē: q̄ etiā per expiētā nota sūt. Que
dā etiā ex ppria cogitatōe oriūtur. Nā sepe q̄ in
die cogitam⁹: in nocte recognoscim⁹. Multa sō-
nia eueniūt ex illusione immūdoꝝ spiritūū: salo-
mone attestatē q̄ ait. Multos errare fecerūt sōnia
⁊ exciderūt sperātes in illis. Quedā sūt visiones
iusto eueniūt modo. i. supne reuelatōis mīserio
sicut in veteri testamēto legitur de Ioseph filio
iacob: qui per somniū fratribus dicitur preferen-
dus/ vel sicut legit̄ in euāgelio de Ioseph sponso
marie q̄ per sōniū ē admoit⁹ vt fugeret cū puero
in egyptū. Nōnūq̄ accidūt pmixte etiā visiones
idest cogitatōes simul: ⁊ illusione atq; itē cogita-
tione s̄p̄ ⁊ reuelatione dantele dicēte. Qui reue-
lat mysteria: ostēdit tibi q̄ vētura sūt. Quamuis
qdā vera sōnia sint tū facile nō debem⁹ eis crede-
re: qz diuersis imagiatōib⁹ nascūtur: ⁊ vñ veiant
perfecte non cognoscimus. Igit̄ somnijs facile
non debemus fidē adhibere. Ne forte sathan in
angelū lucis se transformās aliquem hoīem in
cautū decipiat. Alij quādo demones quosdā cu

riofos ⁊ ſōnia obſeruātes: ita deceptorſa arte de
cipiūt: vt quedā ſomnia nō aliter eueniāt q̄ ipſi
dicunt: ideo aliqui vera p̄nūciant vt in multi fal-
lant. Sed quāuis ita ſomnia eueniāt ſicut pro-
nūciant demones: tñ credēda nō ſūt: ne ex illuſio-
ne procedat ſcđm testimoniū ſcripture dicentis
Si dixerint vobis et ita euenierint nō credatis.
Sōnia ſimilia ſūt augurijs. et qui ea obſeruant
augurijs noſcūtur. ergo ſōnijs fides nō eſt adhibē-
da q̄uis videant eſſe vera. qui in ſomnijs vl' au-
gurijs ſpem ſuam ponit: non cōfidit in deo. et ta-
lis eſt qualis ille qui ventū ſequitur aut vmbra
apprehendere nititur. Auguria mendacia: ⁊ ſō-
nia deceptorſa: vtrāq; vana ſunt. Non debemus
credere ſomnijs: ne forte percipiamur in illis.
Spes noſtra in deo ſemper ſit firma: et de ſōnijs
nulla nobis ſit cura. Dignū valde eſt vt ī deo po-
namus ſpem noſtram. ⁊ in ſomnijs nullā habea-
mus fiducia. Ideo ſoroꝝ cariffima te moneo vt
mens tua non ſit in ſomnijs vel augurijs Intēta
ſed in deo oīpotenti ſit firma. Si enī auguria vl'
ſomnia obſeruaueris cito decipieris. In oī vita
tua cōtēpne auguria et ſomnia: et pone ſpē tuā
perfecte in dei prouidentia. ⁊ in hac vita ⁊ in fu-
tura veniēt tibi proſpera.

¶ De breuitate vite

Sermo. lxxix

Soroꝝ cariffima. audi verba ſalomonis. qđ
cunq; poteſt manus tua facere inſtanter o-
perare. qz nec opus: nec ratio: nec ſcientia: nec ſa-
piētia erūt apud inferos quo tu p̄peras. Tantū

enī in hac presentivita ē licitū operari bonū. In
 futura nāq; vita iam nō expectatur operatio: s;
 bonorū operū retributio. Vita ista brevis ēz cadu
 ca. Unde beat⁹ Iſido. q̄ longitudinē presentī vi
 te nō de suo spacio sed de eius fine considerat q̄
 sit brevis z misera satis vtiliter pensat. Igit̄ so
 roz dilecta michi in xp̄o: si verā vitā q̄ris ad eā vi
 tā tēde que est vera. p̄ qua es christiana. i. ad eter
 nā Eterna vita est vitalis. ista est mortalis. Ideo
 debes in carne mori mūdo: ne moriaris ī anima
 xp̄o. Tūc quisq; viuere credit si scdm̄ scdm̄ mori
 ens in solo deo viuit in quo viuere promissit. De
 moravite hui⁹ tediū patit̄ iustus: eo q̄ ad deside
 ratā patriā tarde pueniat. Centuri exituri igno
 rantia hoībus est incerta: et dū quisq; mori non
 arbitrat̄: cōfestim morit̄. Unde festinet vnusq; q̄
 emendare malū qd̄ fecit ne iniquitatib⁹ moriat̄:
 et simul finiat̄ vita cū culpa. Diabol⁹ quos vi
 uētes accēdit ad vicia: morientes subito nitit̄ p̄
 trahere ad tormēta. Quāuis hō in hac vita iust⁹
 sit: tñ cū de corpore isto egredit̄ ptimescit ne sup
 plicio dignus sit. Tranquilla vocatio p̄mendat
 finē iustorū hoīm: vt ex eo intelligantur sanctorū
 angelorū h̄re cōsortiū: ex quo sine grauī veratōe
 de hoc mortali corpore egrediūtur. Iesus christus
 filius dei cū magno honore recipit suos suos ab
 hac vita recedentes in efnā b̄titudine. An̄ spōsa
 in canticis canticorū loq̄tur dicēs. Dilect⁹ meus
 descēdit in ortū suū ad areolā aromati vt descen
 dit: qz eccliam visitās ad eos maiori gratia veit̄
 quos sanctis optibus et exēplis virtutū odorem

bone fame proximis suis emittere cognoscit. oris
pascitur: quoniam in virtutibus animarum delectatur. Lilia
colligit: quoniam electos suos ab hac vita succidit et ad
gaudia eternae vite eos transire facit. De talibus
dicitur. **I**ndeclosa in conspectu domini mors sanctorum
eius. **T**ela consumitur filis et vita hominis expenditur
diebus singulis. **I**n die mortis anime electorum nuntio
frenant metu incerti verum ad premium an ad supplicia
transiant. **Q**ui autem electi in fine suo purgantur a le-
uibus peccatis. **Q**uidam vero in ipsa mortis sue hora
hilarantur et gaudent ex contemplatione eternorum
bonorum. **I**deo voluit operans deus diem mortis nostre
nobis esse incognitum: ut semper ignoramus: semper esse
proximus credatur. **E**t tanto quis sollicitus sit in
bono opere: tanto incertior est de sua euocatione.
Demonas suscipiunt animas malorum hominum in die
mortis eorum ut ipsi sint tortores in penis qui fu-
erunt suadotes in vicinis. **T**unc maligni spiritus opera
sua requirunt quoniam anima de corpore egreditur: et tunc mala quae
suaserunt replicant: ut eam secum ad tormenta pertrahant
iniquus post mortem ducitur cruciandus: iustus vero
post laborem quiescit securus. **S**icut enim electos beati-
tudo letificat: ita credi necesse est quod a die exitus
sui ignis peccatores exurat. **S**oror michi in christo
dilecta: ideo in auribus tuis haec exponere: ut cogno-
scas quod necesse est nos terrena semper despiceret et
diem mortis nostrae semper in mente habere. **A**udi etiam
quid iacobus apostolus dicat **Q**ue est vita nostra
nisi vapor ad modicum parus. **I**terum salomon ait.
Ne gloriaris in crastinum. ignoras enim quod superuen-
tura pariat dies. **S**ollicite ergo soror venerabilis

debes viuere et terminū vite tue considerare q̄ti die vs huius seculi blandimenta possis despice-
re et celestia bona acquirere. In omnibus opert-
bus tuis considerare nouissima tua: et in eternū
non peccabis. q̄ si ea semp̄ consideraueris nūq̄
aut raro peccabis. Hac de causa te moneo soror
vt in rebus vanis huius mundi non leteris: quia
sine dubio morieris. nec habeas spem in reb⁹ tē-
poralibus. q̄ per nullā sortem poteris effugere
mortem. Esro misera cur in terrenis letatur: q̄
ad manducandū vermisibus preparatur? Hone-
stissima soror ideo hoc dixi vt nunq̄ obliuiscaris
ordinem tue conditionis. Memento quia cinis
es et in cinerem reuerteris. Iduluis es et in pul-
uerem ibis. Sic enim ait dñs primo homini Re-
duc etiam ad memoriam ea que iob de se locut⁹
est. dicens. Quasi putredo consumendus sum:
et quasi vestimentum quod comeditur a tinea.
Memoriam tue mortis obice. Diem exitus tui
tibi propone. Dies mortis tue semper sit in me-
moria tua: et recordatiōe illius perfecte caueas
peccata et vicia. Amen.

De morte.

Sermo. lxx.

Uenerabilis soror: rogo vt audias verba cu-
iusdam sapientis. O mors q̄ amara ē me-
moria tua homini pacem habenti in substantiis
suis Et iterum. o mors bonum est iudicium tuū
homini indigenti et qui minoratur diuitiis et vi-
ribus. Huic simile est quod ait beatus Iſidor⁹.
O mors q̄ dulcis es miseri: q̄ suavis es amare

viuentibus: quod iocunda es tristibus atque lugentibus. Mors ponit finem omnibus malis in hac vita. Dat terminum malis in hoc seculo: adimit omnem calamitatem. Mors prebet terminum hominibus in tribulationibus in hoc mundo: sed heu expectata mors tarde venit. Igitur soror carissima melius est bene mori quam male viuere. Melius est non esse quam esse infelicititer.

Interrogatio. Frater dilecte rogo te ut dicas si debemus mortuos lugere aut pro amicis mortuis planctum facere.

Responsio. Soror dilecta. Ad hoc breuis ysidorus respondeat tibi. Quauis inquit pietas pro defunctis fidelibus plorare iubeat fides tamen pro eis lugere vetat. Pro fidelibus igitur defunctis non debemus plorare: sed deo gratias agere: quia eos de miseris huius seculi dignatus est liberare: et qui eos ad loca refrigerij: lucis et pacis sicut credimus fecit transire. Defunctos fideles lugere non debemus: quia ad requiem migrasse non dubitamus. Honestavirgo audi quod dico. Illi homines sunt in morte plorandi: quia demones cum ignominia rapiunt: non illi quia angeli cum honore suscipiunt. Vel illi sunt lugendi quia demones pertrahunt ad penas inferni: non autem illi quia angeli perducunt ad gaudia paradisi. Aut illi sunt plorandi qui post mortem a demonibus sepeliuntur in inferno: non illi qui ab angelis collocantur in celo. Illi sunt plorandi qui male moriuntur: non illi qui bene finiuntur. Illi sunt fideles qui mala morte occupantur: et non illi qui preciosa morte honorantur. christi ergo audi quod dico quoniam mortuos qui bene moriuntur lugeo: mihi noceo et illis non proficio. quoniam

mortuos ploro et illis nō prodest et michi obest:
 Illi ergo mortuos suos carnaliter lugeant qui re
 surrectionē negant: aut quos post mortē nō cre-
 dant resurrectionē. Igitur soror carissima nos q̄
 mortuos nostros credimus cū xp̄o regnare: non
 debemus p̄ eis plorare sed orare. nō debe^o mor-
 tuos carnalif lugeze: sed pro eis dño p̄ces funde
 re: vt eos dignetur de penis eripere.

De iudicio.

Sermo. lxxi.

Duplex est iudiciū diuinū. vnū quo in hac vi-
 ta iudicant̄ hoīes: alterū quo in futura iu-
 dicabūtur. p̄pterea quidā hic iudicant̄ p̄p̄ in-
 firmitates et paup̄tates et per varias tribulatio-
 nes hui⁹ seculi: ne in futuro iudicent̄. Ideo q̄bus
 dā ad purgationē p̄ficiat̄ tp̄alis pena: quorūdam
 vero hic inchoat̄ dānatio: et illis speratur perfe-
 cta p̄ditio. q̄dā iudicant̄ in hoc seculo p̄ tribula-
 tionē. quidā vero in futuro iudicabūnt per ignē
 ad examē districti iudicis: nec iusticia iusti secu-
 ra erit. inde est q̄d de dño loquit̄ iob. Innocentē
 et impiū ipse cōsumit. cōsumit̄ quippe a deo ino-
 cens q̄n̄ ipsa innocētia liquidus req̄sita: et diuīte
 innocentie compata nichil efficit. Cōsumit̄ etiā
 a deo impi⁹ q̄n̄ subtilitate diuini examis impie-
 tas illius requiritur et de recta dānat̄. Xps̄ i iu-
 dicio pro diuersitate meritorum mitis ac suavis
 apparebit electis: reprobis vero apparebit terri-
 bilis. In die iudicij qualem vnusquisq̄ habuit
 conscientia talem iudicē habebit. At christo in
 sua tranquillitate manente illis solis terribilis ap-
 pareat quos mala p̄sciētia accusat Soror carissi

ma audí beatū Iſid. dicentē. Nullus hō est sine peccato: nec quisq̄ secur⁹ esse pōt v̄ dei iudicio est: etiā de octosis verbis reddenda sit ratio. Heu nobis miseri peccatorib⁹: heu nobis indignis qđ in illa die dicituri sumus qđ non solū octosis v̄bis sed et factis quotidie peccam⁹: et a malis actib⁹ nūq̄ cessam⁹. Si in iudicio oīpotētis dei iustus secur⁹ nō erit: qđ de nobis pctōrib⁹ erit. Si ad examen districti iudicis: nec iustitia iusti ⁊ homīis erit: secur⁹ nos miseri qđ faciemus in die illa qui quotidie multiplicamus pctā nostra? Si in die iudicij vix saluabitur iustus: nos qđ innumerabilia mala fecimus in die illa vbi apparebimus? Nullus hō sine timore poterit esse in die illa: qñ celi mouēdi sunt et terra. ⁊ oīa elemēta calore s̄ soluēda. de q̄ etiā v̄: Dies illa dies ire: dies tribulātōis dies miserie et vindicte: dies nubis et caliginis: dies tube ⁊ clangoris tribulabit̄ i ea foris. Deus frater mi quid in illa die dicituri sum⁹: qñ ille district⁹ iudex aduenerit. Dū enī aduentū illi⁹ memorasti me plorare fecisti. Tu memorādo terribilē diē iudicij: ad lachrymas me coegisti. Soror michi in christo dilecta bene fecisti si cum timore districti iudicis fleuisti. qz anteq̄ appeat dies iudicij oꝝ nos p̄ire ante faciē ei⁹ i p̄fessōe ⁊ lachrymas n̄as i cōspectu eius p̄ere. In hac vita est t̄ps acceptabile: ⁊ dies salutis. Vñ dic̄. Querite dñm dū inuenti pōt: inuocate eū dū p̄pe est. In hac vita nō videt̄ iudex ⁊ est p̄pe. In futura vita videbitur et erit longe. Igitur soror carissima necesse est vt queramus dñm in toto cora

1
1215
inuen
iudicij

de et tota mente in hac presenti vita: si eum inue-
nire quidemus in futura. Si eū in hac vita cū oī
deuotione quæserim⁹: & a malis opibus recesseri-
mus: in die iudicij miām ab eo cōsequamur. qz be-
nignus et misericors est. De illo nāq; scriptū est.
Suaui s dñs vniversis: et miseratōes eius super
omīa opera eius. Igitur soror carissima deprece-
mur ipm̄ terribilē ac iustissimū iūditē cū lachry-
mis et oī deuotiōe: vt in die iudicij nō reddat no-
bis scdm̄ iniquitates nostras: sed scdm̄ miās suas:
& vt non permittat nos cū impijs audire illā ter-
ribilē sentētiam. Ite maledicti in ignē eternum.
Sed vt nos faciat cū electis suis audire. Venite
benedicti patris mei percipite regnū quod vobis
paratū est ab origine mundi.

De exhortatione. Sermo: lxxij.

Soror carissima iam per gratiaz dei nauim
locutionis ad portum dirigo: sed tamē itez
ad te reuertor loquendo. Tu enim rogasti vt ver-
ba sancte amonitionis scriberem tibi. Ego vero
si non vi debui: tamen per gratiam dei vt potui
ex dictis sanctorum patrum ad tuam cōmonitio-
nem sententias collegi: quas tue dilectō in hoc
libro representauit. Ecce igitur soror. mihi in chri-
sto dilecta habes bone vite monita. Datum est tibi
consiliū bene viuendi et etiā norma. Nulla
tam ignorantia a peccato te excusat. Non es
iam nescia bone vite. Non enim imprudens aut
ignara bene viuēdi. Iā nō poteris dicere. p̄ igno-
rantia peccauit. Quare: qz iā lex exposita est tibi.

quam debes sequi. tã ostensa sunt tibi precepta
beneuendi. iam demonstratũ est tibi qualis in
domo dei debeas conuersari: qualis debeas esse
iam ostensum est tibi. Nam habes cognitionem
mandatorũ. iam scis quid sit recte viuere. Et de
ergo ne vltra offendas. Et de ne deinceps bonũ
quod nosti decipias: bonũ legis male viuẽdo cõ
temnis. Si bona que legis male viuendo contẽ
pseris: in conspectu dei nimis eris culpabilis.
Quare: qz melius est viam salutis nõ cognosce
re: q̃ post cognitionẽ retro ire. Ergo acceptũ do
num scientie mente et opere retine. Imple ope
quod didicisti preceptione. Soror venerabilis. ite
rum iterũq; precipio tibi: vt summo studio custo
dias monita huius libri.

De obsecratione. Sermo. lxxiij.

Quæ deprecor soror carissima in christo: vt nõ
pigeat audire ea q̃ tibi volo dicere cũ mag
desiderio. quia in christo te multũ diligo. tã tibi
conscientiam ostendo meã. Sed dũ ibi peccata
mea manifesto: ne forte aures tuas polluã tico.
Te tamen rogo dilecta soror in christo vt des ve
niam michi peccatori indigno. Ego miser et pec
cator a primis fere annis cõtaminant vitã meã
semp noua pctã veterib⁹ cõtãxi: semper peccata
peccatis addidit: peccare nunq̃ sinul: bonũ quod
facere debueram non feci: et malũ quod non de
bueram facere feci. Ego miser nõ sũ dign⁹ vide
re altitudinẽ celi pre multitudine iniquitatĩ mee
qm̃ irritauĩ iram omnipotentis dei aduersũ me.
et innumerabilia mala coram eo cogitauĩ dixĩ

feci ab infantia mea vsq; in presentē diem. Ego
 infelix peccauit in infantia: peccauit in puericia:
 in adolescentia: in iuuentute: sed etiam qđ ē gra
 uius et periculosius peccauit in senectute. Cecidi
 miser in ceno flagitiorū. Ego reus cecidi in foue
 am pctōꝝ. Ego culpabilis cecidi in puteū iniquita
 tis. Ego infelix cecidi in profundū malorum: de
 scendi miser in volutabꝛū vicioꝝ. Heu miser heu
 infelix cecidi. et per me non valeo surgere. Te er
 go deprecor soror ī xp̄o amabil vt ī me subleues
 manū tue orationis. Manum tue orationis mi
 hi porrige: et me de profundo vicioꝝ extrahe. Tue
 intercessionis manū contende ⁊ me de fouea ini
 quitatis eripe. Soror carissima certus sum qđ si
 tu pactū qđ cum christo pepigisti seruaueris: et
 tibi dabitur corona in eterna gaudia: ⁊ mihi pec
 catori dabitur venia in hac vita. Si tu ea que xp̄o
 vouisti deuota mente impleueris: ⁊ michi indig
 no veniam obtinebis. et tu cū sanctis virginibus
 in celesti thalamo letaberis. Non est a virgo cer
 tus sū nec dubito qđ tua virginalis oratio poterit
 obtinere veniam pctōꝝ meoꝝ michi indigno. So
 ror venerabilis si tu in seruitio dei sicut pollicita
 es perseveraueris: et michi peccatori indulgen
 tiam consequeris. et tu inter choros virginū in
 perpetuū exultaberis. Non est a virgo rogo vt in
 tenta mente audias que dico Tu es soror mea de
 uotissima in christo per cuius intercessionē mū
 dari a peccatorum meoꝝ sordibus non dubito.
 Si tu honorabilis virgo accepta es virgo deo: et
 flexu cum iesu christo. sponso tuo casto cubili tu

baueris: p salute mea quicqd ab eo petieris im-
petrabis. Si tu soror castis amplexibus christū
amplexata fueris: pfecto michi peccatori veniā
obtinere poteris. Si tu amplexibus christo fla-
grantissimo odore virginittatis adheseris: mihi
indigno indulgentiam obtinebis. Si iesū xp̄m
sponsū celestem super oīa amaueris: ⁊ in eius
dulcissimo amore requieveris: delictorū meorū
absolutionē acquirere poteris. Iesus christ⁹ spō
sus tuus nō te cōtristabit, sed quodcūq; petieris
dabit tibi: q̄ te sue copule sociavit, multū enim te
diligit: quia suo sanguīe te redemit. Igit̄ amor
tu⁹ in christo: erit pctōrū meorum remissio. Spes
remissionis habeo si tu carissima soror quā mul-
tum diligo intraveris euz christo ad nuptias in
celestem thalamū. Tu soror venerabilis in die di-
stricti ac tremendi iudicij dei solatiū meum eris:
vbi sum redditurus rationē de culpis ⁊ negligē-
tijs meis. Meritū etiā tue sancte virginittatis in-
nuet penā mee iniquittatis. Amen. Laus omni-
potenti deo.

Impressum suburbij sancti Germani
de pratis per Petrum Leuer.

